

Áldás, békesség!

A Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség lapja
IX. évfolyam 5. szám

2020. szeptember-október

Mivel megtartottad állhatatosságra intő beszéde-
met, én is megtartalak té-
ged a kísértés órájában,
amely el fog jönni az egész
világra, hogy megkísértse
azokat, akik a földön laknak. Eljövök ha-
mar: tartsd meg, amid van, hogy senki el ne
vegye koronádat. Aki győz, azt oszloppá te-
szem az én Istenem templomában, és ott
marad örökké, felírom rá az én Istenem
nevét és az én Istenem városának, az új Je-
ruszálemnek a nevét, amely a mennyből száll
alá az én Istenemtől, és az én új neve-
met. Akinek van füle, hallja meg, amit a Lé-
lek mond a gyülekezeteknek! (Jel 3,10)

HAGYD A VILÁGOT!

„De Jézus azt mondta: Kövess engem, és
hagyd a halottakra, hogy eltemessék a
halottaikat!” (Máté 8,22)

Ha az ember megalázkodik az Úr előtt, és
belátja saját kárhozatos, bűnös voltát, a
szíve elkezd epekedni a bűnbocsánat után. Ha
pedig a Golgota alatt megtapasztalta Jézus
vérenek bűnbocsátó erejét, a bocsánatnyerés
édességét, szíve elkezd vágni a menny után.
Oda, ahol nemcsak egy-két magasztos pillanatot
vagy röpké órát tölthet szerető Ura jelenlétében,
hanem örökre vele lehet, nála maradhat.

Jézus az Ót magukhoz ölelő, szerelme által
foglyul ejtett szíveket az Ó örök, ma még látha-
tatlan egyházába építi be. Ezeknek mondja:
„Kövess engem”! Hagyd hát ott, kedves testvé-
rem, a halottakat! Jézus szíve érted ég. Életet
adó hívó szava hozzád is szól.

Gyöngéd, feléd hajló szeretete most is szó-
longat ezen az igén keresztül. Hagyd a világot!

Hagyd, mert a halál felé siet, és ott is marad! Te
kövesd Őt, aki az életet kínálja neked! Hagyd a
bűn foglyait, a Sátán által rabszíjon tartott, hit
nélkül élő, bűnbánat nélkül a kárhozat felé ro-
hanó embervilágot! Kövesd Jézust, nehogy
egyszer téged is a „halottak” temessenek el mint
saját halottjukat!

JÉZUS HÍV – Egy vidéki lány a helyi lap-
ban olvasta a népfőiskola fölhívását. Úgy érezte,
az Úr hívja őt a sorokon keresztül. Az Úr hívását
követve 300 kilométernyi utat tett meg azért,
hogy Jézusé lehessen. Utólag visszaigazolódott,
mennyre jól tette, hogy a „halottak” helyett
Krisztust követte. Jézusnál igazi, soha nem ta-
pasztalt boldogságra talált.

*Azért kaptad az életet, hogy Neki szolgálj –
Máté 8,14-22.*

(Szikszai Béni: *Útitárs* című áhítatos-könyvének
október 25-i bejegyzése)

A TARTALOMBÓL

4 KONFIRMÁCIÓ 2020

11 MEGMARADNI Nyilas Zoltán esperes szabadtéri evangélizációja

28 VELE EGYÜTT FELTÁMADTUNK Könyvajánló

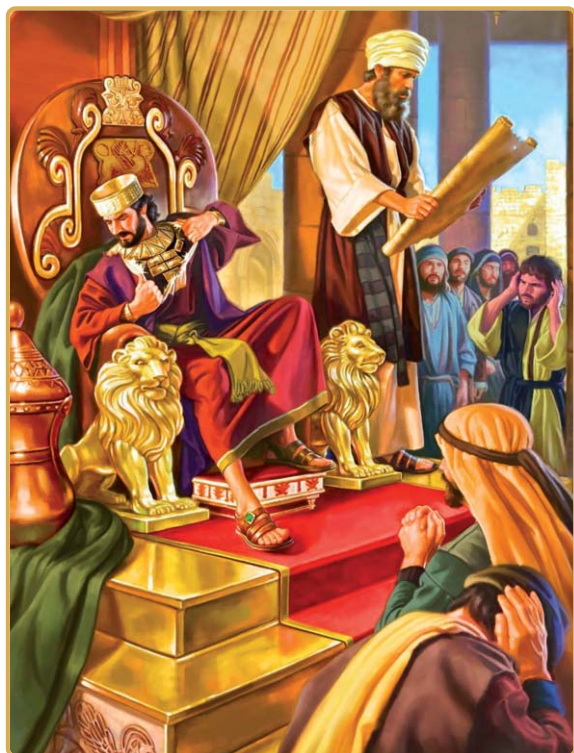

„Majd odaállt a király a helyére, és szövetséget kötött az Úr színe előtt arra nézve, hogy az Urat követik, parancsolatait, intelmeit és rendelkezéseit teljes szívvel és teljes lélekkel megtartják, és teljesítik a szövetség ígét, melyek meg vannak írva abban a könyvben.” (2Kráónikák 34,31)

Ami egy épület számára a renoválás, ami az emberi test számára a regenerálódás, az a keresztyénység számára a reformáció. Időszakonként szükség van renoválásra és regenerálódásra. Ugyanígy szükséges, hogy a keresztyénységben időnként megújulás: reformáció történjen. Isten népének mindig regenerálnia kell.

Ezt bizonyítja a XVI. századi nagy európai reformáció, melynek fáklyavivői Luther és Kálvin voltak, de ugyanerről tanúskodik a Krisztus előtti VI. századi ószövetségi reformáció, melynek Jósias király a fő alakja.

Mi kell a reformációhoz? Erre a kérdésünkre feleljünk két, a lényegre érintő válasszal.

Először is meg kell találni a Könyvet, az Élet törvénykönyvét. Ebből lehet ugyanis kiolvasni, hogy milyen legyen Isten népének az élete. A Biblia adja a tervrajzot, amelyet követve építkezni lehet. Nem tanácsos eltérni tőle. Ha ez mégis bekövetkezik, akkor visszaalakítás esedékes. Ezt az emberi kényelmeség, valljuk be, nem szereti.

Amikor az ezerkésztíz éves Assisi Ferenc meghallotta Jézus Krisztus szavát: „Hirdessétek az evangéliumot, betegeket gyógyítsatok, leprásokat tisztítsatok, ingyen vetétek, ingyen adjátok!”, Ő ehhez az ígéhez mérte magát, családját, egyházát. Sokak megörökönödésére elindult a gazdag posztókereskedő apa házából, el a fényes egyházi

szertartások világából, szegényen, szürke köpenyben betegeket gyógyítani az Evangélium erejével. Hamarosan megújulási mozgalom támadt ebből az elindulásból.

Nincsen olyan keresztyén, aki ne a saját lelkének belső reformációjával indult volna el Krisztus követésére. Ehhez kellett a Könyv, melynek már egy-egy mondata is elegendő volt, hogy egyéni reformáció elkezdője legyen.

Krisztus után 400 táján Ágoston bizonyára nagyra törő tudós jogász maradt volna rendezetlen családi élettel. De egyszer egy besűrűdő gyermekdal: „Vedd és olvasd, vedd és olvasd!”, arra készítette, hogy kézbe vegye a Bibliát. Azt olvasta a Római levél 13. fejezetéből: „ideje már, hogy az álomból felserkenjünk”. Megrázta magát, elindult, hogy Észak-Afrika hittérítője legyen.

Hasonló történt az erfurti, ágostonrendi szerzetes tanárral, Luther Mártonnal, aki öngyöttrő lelki-furdalástól szabadult föl, amikor a Római levél első fejezetéből azt olvasta: „Az igaz ember pedig hite által él.” Ez adott szárnyakat neki, és tette őt Európa reformátorává.

Irók – mint Victor Hugo és Lev Tolszto – életük ígétjét kapták a Bibliából: „Keressétek az Isten országát!”, és megtalálták általa életük értelmét. Tudósok – mint Pascal, Faraday – írták oda pályafutásuk homlokzatára a Szentírás ígétjét: „Tudom, kinek hittem”, és lettek a hitnek és tudásnak remek példaképei.

Az sem véletlen, hogy jó páran kaptak isteni megbízást: tegyék közkinccsé az Élet könyvét nemzeti nyelvükön. Hiszen honnét lehetne máshonnan tudni, milyen legyen a keresztyén emberek és a keresztyén népek élete, mint a Bibliából! Az oxfordi professzor, Wickliff János angolra, Luther az Újszövetséget németre, Károli Gáspár magyarra fordította a Bibliát. Lett hozzávaló nyomda is:

Debrecenben Huszár Gál által, Sárvárrott a Nádasdyak birtokán és a Rákócziak pártájában, Vizsolyban.

Jósias király a templomot akarta renoválni, és vallási reformáció lett belőle. Ahhoz pénz, építőanyag, munkaerő kellett, ehhez pedig a Könyv, melynek ígéhez mérhette magát mindenki.

Mi kell még a reformációhoz? Kell hozzá egy megragadott ember, aki odaáll a helyére. Jósias király régi példájából megtanulhatjuk minden korok reformációjának egyéni és közösségi megújulásának egymás utáni lépéseit.

Megerint a Biblia ígéje: talán egyetlen mondat, vagy csak egy-két szó, de az Isten üzenetévé válik, gondolathullámokat kelt, és saját belső reformációt indít el.

Ezután vágyakozunk az istenkereső emberek társaságára: felmegyünk a templomba. Odaállunk a helyünkre, és ez nem csupán a megszokott templomi ülőhelyet jelenti, hanem azt, hogy itt otthon érezhetjük magunkat, helyünkön vagyunk, ez az atyai ház előcsamoka: megosztjuk a többiekkel a hallott ígétet, ezzel elmélyítjük magunkban és tovább is adjuk társainknak, sőt azoknak is, akik még nem halottak.

Majd szövetséget kötünk az Úr színe előtt Jézus Krisztus követésére. Minden úri szent vacsora közösség: a szövetség megújításának alkalma.

Jósias korában ez a reformáció életmentő alkalom volt. Ők még nem tudták, de mi már tudjuk: húsz évvel később bekövetkezett Jeruzsálem ostroma, és a babiloni fogság. Akkor volt már megtalált Bibliájuk, amit magukkal tudtak vinni. Könyv és élmény alakban hetven éven át ez biztosította, hogy Isten szövetséges népe megmaradjon.

Tudunk Valakiről, aki a legnagyobb reformációt indította el embervilágunkban. „Odaállt a helyére” a Golgota keresztyén, majd a nyitott sír elé a feltámadás hajnalán, megosztotta velünk az evangélium ígét, és szövetséget kötött életre-halálra és az örök életre, ha követjük Őt. Újítsuk és erősítsük meg ezt az új szövetséget a mi Urunkkal!

Pánczél Tivadar lelkipásztor

ál Korinthusbeliekhez írott levelének ezt a tíz versét elolvasva, döbbenetben kell megállapítsuk, hogy mi, akik Isten megváltott gyermekeinek valljuk magunkat, hol vagyunk a hívő élet útján, milyen a mi szolgáló életünk. Nem csupán szájjal, hanem szívvel is valljuk, hogy megkegyelmezett emberek vagyunk? Akik elnyerték teljesen érdemtelenül a bűnbocsánatot és Atyjuknak vallhatják az Istent?

Ez a kegyelem ingyenvaló, ajándék a kiválasztó Istentől, de Neki sokba került – Fia életébe! Jézusnak meg sok-sok kínba, szenvedésbe!

Milyen szörnyű maszkban jámi, korlátok között élni – hallható úton-útfélen. Isten Fia nem maszkot, hanem az emberi léte vette fel és hordozta földi életén keresztül. Az emberi test korlátai között töltötte napjait, hogy a bűnös ember szabadabb legyen a bűn rabigájának szorításától. Szörnyű volt Neki? Az! „Meddig szenvedlek titeket?” (Máté 17:17.) – mondta, mert az Isten ítélete miatt besötétedett emberiség – bár látta, hallotta Őt, de – nem értette. Jézus mégsem ment vissza a mennybe, folytatta megkezdett mentőmunkáját. Még nem járta a Via Dolorosát, nem volt rajta a testét rogyasztó kereszt – Ő már ekkor is hordta azt. Éjszakába nyúló, az Atyával való beszélgetésekben merítette az erőt annak tovább cipeléséhez. S ott a Golgotán elhangzott egy szó, mely az új ember megteremtése művére volt a pecsét: ELVÉGEZTETETT!

Kínlódsz, testvérem? Nem kellene! Veted az Úr kegyelmét? Hol van? Nem élsz vele? Nem „használsz”? Pedig az a karantén, melyben megváltott emberként élhetsz, nem a bezártság, hanem a legnagyobb szabadság. A sötétség cselekedeteitől szabadon, melyek

a múltadat terhelték – egészen a jelen megbocsátott bűneiig –, szabad tenned az Úr szeretint valót!

Védelem alatt vagy, mint a bárányok, melyek az akolból a pásztor óvó tekintetétől kísérvé mennek ki az általa megnyitott ajtón. Előttük megy, követik és megvan mindenük, ami szükségés. (Olvasd el a 23. Zsoltárt!) Nekünk sincs semmi okunk a félelemre, hiszen megmondta: „Bölcsész teszlek és megtanítalak téged az útra, amelyen jársz, szemimmel tanácsollak téged!” (Zsolt. 32:8.)

Pál nagyon jól tudja, hogy a Korinthusi gyülekezet milyen helyzetben, körülmények között éli hívó életét. A nyüzsgő, nagyvárosi élet sodrásában, megcsontosodott hagyományok és új szokások között, ahol nehéz lábon maradni, s ahol sokakat már el is sodort az ár. Tanúskodik is erről számunkra mind a két olvasható levél. Pál úgy dönt, hogy saját tapasztalataival, példájával segít nekik rádöbbenni hívó életük elégtelen voltára, hogy aztán – mert szavaira fedezet az élete – segítsen nekik megújulásban is. „Ajánljuk magunkat, mint Isten szolgálói...” (4. vers). S miközben ezt írja, máris Istenre mutat, Aki által, mint elhívott szolga, a felhatalmazás mellé megkapta a szolgálát „kellékeit” is. S ő nem vette át „hiába” sem

a kegyelmet, sem a szolgálat kellékeit!

Sok Isten gyermeke olyan, mint az a fiú, akit az apa arra kér, hogy menjen el a szülőbe munkálkodni – megígéri, és nem megy! (Máté 21:28-32.)

Munkálkods? Már nem? Még nem? Ne feledd Péter apostol szavait: „Ti pedig választott nemzetség, királyi papság, szent nemzet, megtartásra való nép vagytok, hogy hirdessétek Annak hatalmas dolgait, aki a sötétségből az Ő csodálatos világosságára hívott el titeket, akik hajdan nem nép voltatok, most pedig Isten népe vagytok, akik nem kegyelmezettek voltatok, most pedig kegyelmezettek vagytok.” (I.Péter 2:9,10.)

A szolgálat – igaz – nem elől ülést jelent. Pál hét versen keresztül sorolja, hogy mi mindenben volt osztályrésze – s ez nem minden – szolgáló élete során. Ezzel nem elriasztani akar, hanem megerősíteni a korinthusiakat és minket is. Mi nem Pál vagyunk és nem is Péter. Nem az ő feladatuk a mi feladatunk. Ami az Úrtól kaptott a miénk, és abban hűségesek vagyunk, akkor Pállal elmondhatjuk: „bánkódunk” a bűnös ember-világ sorsán, sükettségén, vakságán, de „örvendünk” a megtérő, világosságra kijövő emberek sokaságán.

Testvérem, menj el a szülőbe és munkálkodj az Úr szolgáljaként hűséggel, alázattal! Ne féltsd magad! Nem hagyott magadra Ő, Aki küldött! Veled van és veled lesz minden nap.

Munkálkodj, nehogy megtörténjen veled az, ami az Ezékiel 33. fejezetében olvasható: „...te nem szólsz ... a hitetlen vétke miatt hal meg, de vért a te kezdeből kívánom meg!” (33:8.) Isten gyermeke soha sincs egyedül, vele van az Úr, és vele van a többi megkegyelmezett ember, elhívott szolga, akivel együtt munkálkodva, Isten dicsőségére és a magunk javára lehet és kell élnünk. Különböző hitvány szolgálak vagyunk! „Boldog az a szolga, akit az ő Ura, amikor hazajő, ily munkában talál.” (Máté 24:46.) „Az ő Ura pedig monda néki: jól vagyon jó és hű szolgálóm, kevesen voltak hű, sokra bízlak ezután, menj be a te uradnak örömébe!” (Máté 25:21.)

Adj a Isten, hogy ott találkozzunk!

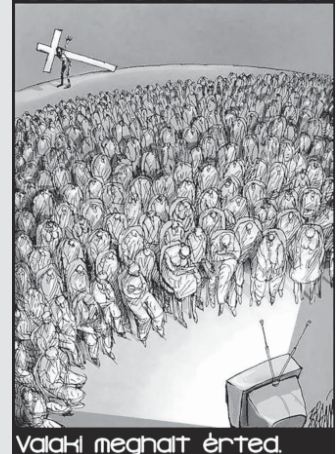
Pap Lászlóné lelkipásztor

Te, aki valaha magad is a Földön jártál, és itt hagytad lábnyomodat, melyet követnünk kell; Te, aki ma is letekintesz az égből minden vándorra, megerősíted a megfáradtakat, biztatod a csüggedőket, hazavezeted a tévelygőket, megvigasztalod az önmagukkal viaskodókat; Te, aki az idők végezetén visszajössz közénk, hogy egyenként megítélj mindenkit, vajon követtünk-e Téged, Istenünk és Megváltónk, állítsd példaképedet lelki szemeink elé, hogy eloszlass a ködöt. Adj erőt, hogy mindig csak Téged lássunk lelki szemeink előtt, és hogy Téged követve, egyre inkább Rád hasonlítunk, és megtaláljuk a helyes utat az ítéletre, mert minden egyes embernek ítéletre kell mennie – de ő, szeretnénk üdvösségre jutni ott Nálad. Te nem kényszerünk, hanem megváltásunkra mondtad, hogy senki nem szolgálhat két úrnak – ő, hogy szeretnénk ehhez igazodni, e szerint cselekedni, vagyis valóban követni Téged. Ebben segíts meg mindnyájunkat! Ámen.

S. Kierkegaard imádsága

észrevetted?

Textus: Ézsaiás 49,15-16

Megfeledkezik-e csecsemőjéről az anya, nem könyörül-e méhe gyermekén? De ha ő meg is feledkeznék, én akkor sem feledkezem meg rólad! Íme, a tenyerembe véstelek be, szüntelenül előttem vannak falaid.

Kedves testvérek, ünneplő gyülekezet, szeretett gyermekeink! A felolvasott íge Ézsaiás próféta könyvéből egy régi és ősi dilemmát fogalmaz meg: elhagy-e, vagy megtart-e bennünket az Isten? A kérdésnek persze megvan az ószövetségi gyökere, Ézsaiás így próbálja bátorítani és vigasztalni népét. Fogságban vannak, tele kérdéssel, mérgező feszültséggel, megoldásra váró problémákkal. Ézsaiás korában, több ezer évvel ezelőtt ugyanaz a kérdés, mint ma: vajon megfeledkezik-e Isten az övéiről? Ők így mondták: vajon elhagyta-e a Siont az Úr? Másfelől pedig, amikor ezek a szavak elhangoznak, akkor nemcsak egy elvi kérdés hangzik el, hanem azt látják, hogy a Sion, Jeruzsálem, a szent templom romokban hever, és amikor valaki szó szerint a romokat látja, akkor megkísérti az az érzés, hogy elhagyta őt az Isten.

Ézsaiás próféta könyvének ez a szakasza a küzdelemről, az imádságról, a panaszról, a fájdalomról és a reménységről, Isten válaszáról szól. Mennyire aktuális ez a kérdés! Szívszaggató ez a kérdés! Elhagyott-e engem az Úr? Megfeledkezett-e rólam az én Uram?

Nyilas Zoltán lelkipásztor

Ahogy a tegnapi napon néztem itt a templom előtti rózsákat – bele is nyúltam, az elhervadtakat lecsíptem egy metszőollóval, összegyűjtöttem, és egy kis szatyornyi lett ezekből az elvirágzott rózsákból –, valahogy az fogalmazódott meg bennem, hogy ennek az évek talán a leginkább őszinte képe az ősz. Nem a természetre gondolok most, hanem erre a 2020. évre. A virágok még úgy próbálnak virágozni, de a szirmaik vége már egy picit megpörkölődtek a naptól, már hervadóban vannak. Valahogy bennem ez a kép, ez az őszi hangulat festi le ezt az évet. Próbálna virágozni, küzdeni, de minthogyha látná, milyen reménytelen ez a helyzet. S amikor így

néztem ezeket a rózsákat, megláttam a hervadó virágok mellett a bimbókat is. Láttam, hogy a természet azért nem adja föl, a természet azért küzd. A természet ugyan tudja, hogy szinte már októbert írunk, hamarosan vége az évnek, de még mindig hozza a bimbókat.

Vajon megfeledkezett-e rólunk az Isten ebben az esztendőben? Szívszaggató kérdés ez. Elhagyott-e bennünket az Úr?

Amikor most a konfirmációra tekintünk, persze tudjuk, hogy terv szerint, vagy rendünk szerint a konfirmációi istentisztelet nem szeptemberben, hanem májusban van. Pünkösöd előtti időszakban. Úgy hisszük, úgy mondjuk – valahogy majd ti is így fogalmaztok néhány perc múlva –, hogy a konfirmáció megerősítés. A Szentlélek erősíti meg ébredő hitünket. Valahogy mi úgy érezzük, mindez inkább pünkösödhöz kapcsolódik: az Isten kiárasztja Szentlelkét. Mégis, amikor ezt mondjuk, ezt a kérdést fogalmazzuk meg nagyon őszintén, akkor mi úgy tekintünk rátok, mint a rózsza bimbóira. Mi, akik itt vagyunk az Isten házában, mi már nagyon sokat kaptunk az Úr Istentől, és már nagyon sokszor kint voltunk a napon, talán meg is pörkölődtek virágainknak a szirmai, talán már az illatot is elveszítettük, de még megtartott bennünket az Isten.

Rátok pedig úgy tekintünk, mint azokra a bimbókra, amelyek a reménységet adják: mint a holnap nemzedékére, a Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség következő nemzedékére.

Elfeledkezett-e rólunk az Isten?

Mert amikor rátok nézünk, mi azt gondoljuk, azt reméljük, hogy közöttetek vannak ennek a gyülekezetnek a presbiterjei, szolgálói, közöttetek vannak majd azok az édesapák és édesanyák, akik

elhozzák gyermekeiket ide, az úrasztalához, ahol ti most vallás tesztek, és majd megkereszteljük őket, mint ahogyan legtöbbször idehoztak ebbe a hajlékba, ebbe a templomba, és itt keresztelték meg. Megadatott nekem az a lehetőség is, hogy ezekről a dolgokról nagyon személyesen is tudjak szólni. Vannak a most konfirmálók közül többen, akiket mikor beléptek az első konfirmációi órára, már teljes egészében úgy köszöntöttem, hogy szinte mindent tudtam róluk: hogy hogyan történt a keresztelejük, hogy mi történt azt megelőzőleg, vagy éppen abban a pillanatban, és fel-elevenítettem nekik.

Vajon megfeledkezett-e rólunk az Isten akkor, amikor ma nincs se csók, se ölelés, nincsen kézfogás. Rettenetes dolog ez. Vajon megfeledkezett-e rólunk az Isten? Vajon elhagyott-e Ő maga?

Mert bár ebben a képben olvasunk lehetetlen lehetőségként olyanról, hogy vajon az anya megfeledkezhet-e a gyermekéről, melyre a Szentírás válasza az, hogy nem. De talán a 20. századi válasza – nem nekünk – már beleférne, hogy igen. Mi erre azt mondjuk: lehetetlenség! Mint ahogyan az anya nem feledkezik meg a gyermekéről, úgy nem feledkezett meg rólatok az Isten sem. Lehetetlen! És hogyha valaki majd megkérdezi tőled, milyen

volt a konfirmáció, mondd el: nem feledkezett meg rólam az Isten! Miért?

Nézzetek a kezetekbe! Mindenki nézzzen bátran a kezébe! Nézzetek bele! Mi van a kezetekben? Lehet, hogy azt mondaná valaki, hogy egészen egyszerűen semmi sincs a kezünkben. Az égvilágon semmi sincs a kezünkben. (Most nem tényérjósásról beszélek, félre ne értsétek.)

Ha én belenézek a kezeimbe, legalább két-három dolgot látok benne.

Egyrészt látom azt a forradást, ami emlékeztet arra, ami tizenvalahány éves koromban történt velem. Emlékszem a pillanatra. Kézilabdázni voltam. A felnőtt csapat előtt mi ifisek játszottunk, és a mérkőzés előtt a tornacsarnokban fel akartam menni a nyújtóra. Amikor megfogtam a nyújtó szárát, azt a csövet, ahol állítani lehet a magasságot, kihúztam a stiftet alulról, és a nyújtó rögtön lerothant, és végigrántotta a bőrt az ujjamon. Azóta

itt nekem nagyon göcsörtös a kezem, nagyon csúnyán forrt össze. Emlékszem, hogy miért történt ez.

Aztán hogyha a kezembe nézek, látom a jeggyűrűt a kezemen. Látom azt, hogy milyen szövetséget kötöttünk a feleségemmel.

Először azt gondolná az ember, hogy semmi sincs a kezében, holott mennyi minden van a kezünkben, mennyit dolgozunk vele. Vannak itt dolgozó kétkézű emberek, akik minden nap a kezüket használják, nyomkodják a billentyűket, kéz nélkül nem is tudnánk élni. Mennyi mindent megfogtatók már velem!

És veletek együtt hadd mondjam, kedves szülőtársak, hiszen ti is emlékeztek arra a pillanatra, amikor megfogtátok őket, a gyermekeiteket, kézbe vettétek; ez a kéz fogta, nem más, én is emlékszem.

Mennyire beszédes a kéz! Pedig azt mondanánk, hogy semmi sincsen benne. Volt egy olyan gondolatom, hogy készítünk egy olyan fotót, amelyen együtt van egy most konfirmáló a gyermeke meg egy ötven éve konfirmáltak a gyermeke. Itt vannak az ötven éve konfirmáltak is az Isten házában, meg lélekben többben vagyunk egészen biztosan egyvel. Hogy ez a kéz, a ti kezetek ötven év alatt mennyi mindent fogott meg, hogyan edződött talán vasmarokká vagy szelíd kézzé!

Azt mondjuk, hogy nincs semmi a kezünkben? Holott mennyi minden van! És persze arról is beszélhetünk, hogy mennyi minden tapad a mi kezünkhöz. Mert nemcsak jó dolgok voltak a mi kezünkben, hanem nagyon sok minden olyan dolog tapad a közünkhöz, amit bűnnek nevezünk.

Amikor a saját kezünkre tekintünk, lehet, hogy ez meghat bennünket (engem egészen biztosan), de ez a kép, amit itt a Szentírásban olvastunk, pont azért ad reménységet nekünk, mert nem a mi kezünkről szól. A kezünk munkája lehet maradandó – olvassuk a zsoltárban –, de annak a reménysége, hogy az ősz után lesz tavasz, hogy a hervadás után lesz bimbózó élet (és itt most a keresztyén életéről beszélek), ennek a záloga nem a ti kezetekben van. Nem a ti kezetekben van, hanem Isten

kezében. És Isten azt mondja ma ennek az ünneplő gyülekezetnek, és különösen nektek és az ötven éve konfirmáltaknak, hogy Isten az Ő saját tenyerébe, markába metszett bele benneteket. Hogy amikor belenéz a kezébe, akkor a ti arcotokat látja, a ti szíveteket, a ti életeteket látja.

Isten nem feledkezett meg rólunk!

És persze ez egy fájdalmas dolog, hogy Isten a saját kezébe vágta, véste, metszette bele a mi életünket, de Isten még ezt is elhordozza. Mert tudjuk, hisszük, valljuk, hogy ez a kéz, amely Isten keze – ez Jézus Krisztusnak a keze. Jézus Krisztus átszegezett keze, az Ő szenvedett fájdalma, keresztalála (tudjátok: helyettem, miattam és értem) – ez az Istené. Ez a kéz változatlan marad a feltámadás után is. Nem tűntek el a feltámadott sebei a kezéről,

hanem megmaradtak. Benne maradtak. Amikor Isten belenéz az Ő kezébe, akkor látja önmaga fájdalmát, és biztosít bennünket az Ő határtalan és végtelen szeretetéről. Mert ennyire fontosak vagyunk neki.

Mostanában nagyon sok képet posztolunk meg készítettünk. Már én is megtanultam, hogy kell képernyőfotót készíteni (megtanítottatok). És amikor ilyen zoom-alkalmak vannak, akkor hús embert is lehet látni egy ilyen kis téglalapban. Isten, amikor azt mondja, „a markaimba metszettek téged”, akkor azt mondja, hogy „ott van előttem a te életed, ott van előttem a te fényképed, amikor belenézek, téged látok – és szeretlek”.

Igen, a mi tenyerünkben nagyon sok minden van, megátalkodottság és szeretet, de Isten tenyerében van minden: Jézus Krisztus. Azt jelentette ki igéjében most számokra és számomra, hogy Ő a markába metszett téged és szüntelenül előtte van a te életed. Ebben a borongós őszi időszakban, ebben a mindent átíró 2020. esztendőben ezért Isten a mi reménységünk. És nektek is Isten a ti reménységetek, mert így szeretett bennőtöket Fiában, Jézus Krisztusban. Ámen.

Nyilas Zoltán esperes

(Elhangzott 2020. szeptember 27-én a pomázi református templomban)

SEBESTÉNY-JÁGER ORSOLYA A JÁRVÁNY IDEJÉN

Sűrűsödő köd gomolyog, alakatlan, bizonytalan.
Kimondatlan kérdés feszül:
a túlsó parton ki van, mi van?

Bár simulnánk csönded rejtekébe messzi felhők felett,
s bár megbecsülnénk teljes szívvel végre áldott jelenlétedet.

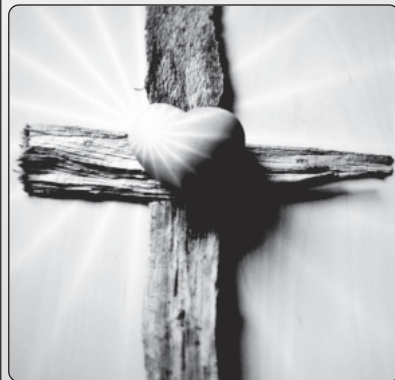
EGYSZERŰ DAL A FÁKRÓL

Látnom kell a fákat,
léptem erre vitt
e szelíd katonákat
csöndünk őreit.

Látnom kell a fákat,
elhúzom függönyöm,
fák szemén át látok,
túl sáron, túl kövön.

Látnom kell a fákat
– a tudás nem ereszt:
bár fából a koporsó –
de fából van a kereszt.

Látnom kell a fákat,
mert ég felé tekintve,
ők messzebbre látnak:
Istenig – szinte.

HAZAVÁRÓ

Többé már nem állhatsz arccal a falnak,
Ő szavaival őriz, kitakargat, betakargat,
s hogy megismerd lénye fénylő igazát,
karjaiba vesz, hogy így hordozzon tovább.
Mint mélyből gyöngyhalász, ha víz színére ér,
úgy önti reád ruhát, legyen hófehér.
A hegyek ormait még pára lepi el,
de kinyílnak a völgyek – ha hazaérkezel.

STOPTÁBLA

Ember! Állj meg, ahol vagy! Ne moccanj,
ha minden lépésed a halál felé vezet.
Elpusztul e boldogságra teremtet Föld,
ha nem keresed végre Istenedet.

KONFIRMÁCIÓ - 2020. SZEPTEMBER 27.

Az 50 éve konfirmált IZSÓ MIHÁLY bizonyágtétele

Kedves fiatalok, kedves konfirmandusok! Közhelyszerűen azt szokták mondani, hogy nehéz ilyenkor megszólalni. Hát főleg nekem! Valamikor ugyanis, még harmadikos koromban egy kis előadásban egy egyszerű, egymondatos szerepbe is sikerült belesülnöm, és ez a kudarc azóta is kísért engem. Nehezen szólalok meg, de az esperes úr megkért, és a feladat olyan, hogy ha valamire megkérek, mindig igyekszem teljesíteni, illetve megoldani.

Ami hasznosat tudnék nektek mondani és olyat, ami szerintem fontos, az az, ami itt ötven évvel ezelőtt elhangzott. Akkor kaptam egy ígét az akkori lelkésziunktól, *Demeter Józseftől*. Azért is mondanám el ezt az ígét, mert viszonylag ritkán fordul elő ünnepi alkalmakkor, és akkor számomra is olyan meglepő volt, hogy ha lehetett volna, kértem volna inkább egy másik ígét. Nyilván erre nem volt lehetőség. Pál apostol írta ezt a Timóteushoz írt második levelében intelmeként: „*Te azért a munkának terhét hordozzad, mint Jézus Krisztus jó katonája.*” Azért olvastam fel – ugyan tudom kívülről is –, mert a Károli fordításban van így benne, a mostaniban egészen másképpen olvasható, munkáról – nem tudom, miért – már szó sincs.

Az, hogy Jézus Krisztus katonája lettem-e, nem tudom, nem is az én feladatomban eldönteni. A „*munkának terhét hordozzad*” intelmet utólag én egy fordítási hibának tartom, mert az eredeti szöveg körülbelül így szól: „*a munkának örömét adom*”. Azért fontos ez számomra, mert nekem az elmúlt ötven évben ez az öröm jutott részemül. Nem mindegy, hogy ha életem felét az ember munkával kénytelen tölteni, milyen kedvvel, milyen odaadással, miképpen végzi, legyen az szellemi, fizikai vagy bármilyen munka. Most, amikor pályaválasztás előtt álltok, rendkívül fontos az, hogy megtaláljátok azt a hivatást, azt a munkakört, amiben a legszívesebben dolgoztok, amiben örömtől van, és amiben nem kell délután négy órakor az órákat nézegetni, hogy mikor lehet már hazamenni.

Én megkaptam ezt az örömet az Úrtól. Hogy ebből az ígéből kaptam-e meg, vagy egyébként is így lett volna, azt nem tudom megmondani, de úgy tartom, hogy véletlenül nincsenek, és ezért tele vagyok hálával az Úr iránt, mert ezt az örömet a munkámban Tőle kaptam.

Az életem során egy másik meghatározó ige is elem került, ez már édesanyám jóvoltából. Ez az ige magyarázat sok mindenre, például, hogy miért vagyok most itt, vagy bárki, aki itt van, miért van itt, ebben az időben és térben, amiben most vagyunk, pont most ebben a pillanatban hogy lehet az, hogy itt vagyunk. Ez az ige szintén Pál apostoltól van, a Rómaiakhoz írt leveléből: „*Annakokáért tehát*

nem azé, aki akarja, sem nem azé, aki fut, hanem a könyörülő Istené.” Ezt én úgy értelmezem, hogy akarhatunk mi sok mindent, erőlködhetünk mi sok mindent megtenni – tegyünk is meg: „*ora et labora!* – ahogy Nursiai Szent Benedek mondta –, „*imádkozzál és dolgozzál!*” –, de hogy mi lesz velünk, és hogy hogyan alakul az életünk, az a könyörülő Isten kezében van. Ha ezt tudomásul vesszük, meg is nyugodhatunk, és nem sok izgulni valónk van, hiszen mielőtt mindent megtettünk volna, bízhatunk a kegyelmében.

Izsó Mihály

Az előbb már beszéltem a munka örömről, ami a fiúknak lehet elsősorban fontos, hogy jó munkát találjanak, ami ha elsőre nem is sikerül, még mindig ki lehet tolatni és váltani. De a lányoknak is szeretnék mondani egy-két dolgot. Azon kívül is, hogy meg kell tanulni jól főzni, ez nagyon fontos. Amikor a feleségemmel összeházasodtunk, a feleségem a borsólevest egy kicsit édeskésre készítette. Mondtam neki, hogy ez így nem lesz jó, mert Békésben (én Gyomán születtem) fokhagymásan készítik, és én is így szeretem a borsólevest. A feleségem, aki a Jászágóból jött, ezután fokhagymásan főzte a borsólevest – de mostanában megint édeskés lett. Ez nem azt jelenti, hogy mi elhidegültünk egymástól, vagy történt velünk valami,

Konfirmációs kép 1970-ből - Demeter József lelképásztor előtt balra, középen Izsó Mihály

ADY ENDRE A SION-HEGY ALATT

Borzolt, fehér Isten-szakállal,
Tépetten, fázva fújt, szaladt
Az én Uram, a rég feledett,
Nyirkos, vak, őszi hajnalon,
Valahol Sion-hegy alatt.

Egy nagy harang volt a kabátja,
Piros betűkkel foltozott,
Bús és kopott volt az öreg Úr,
Paskolta, verte a ködöt,
Rórátéra harangozott.

Lámpás volt reszkető kezemben
És rongyolt lelkemben a Hít
S eszemben a régi ifjúság:
Éreztem az Isten-szagot
S kerestem akkor valakit.

Megvárt ott, a Sion-hegy alján
S lángoltak, égtek a kövek.
Harangozott és simogatott,
Bekönnyezte az arcomat,
Jó volt, kegyes volt az öreg.

Ráncos, vén kezét megcsókoltam
S jajgatva törtem az eszem:
„Hogy hívnak téged, szép, öreg Úr,
Kíhez mondtam sok imát?
Jaj, jaj, jaj, nem emlékezem.”

„Halottan visszajöttem hozzád
Én, az életben kárhozott.
Csak tudnék egy gyermeki imát.”
Ő nézett reám szomorún
S harangozott, harangozott.

„Csak nagyszerű nevedet tudnám.”
Ő várt, várt s aztán fölzaladt.
Minden lépése zsoldár-ütem:
Halotti zsoldár. S én ülök
Sírván a Sion-hegy alatt.

hanem szegény anyósom beteg és ellátásra szorul, és mivel járszági, bizony a borsólevest édeskésen kell csinálni neki. Ezt tudomásul veszem, és most én is így eszem a borsólevest. Ez az egyik dolog.

A másik, ami szerintem a legfontosabb – és a múltkor ez fölmerült az esperes úr igehirdetésében is –, hogy amikor majd odakerültök, tanítsátok meg a gyerekeiteket imádkozni. Ez a megmaradásunk záloga. Emlékszem, amikor kicsi voltam – öcsém talán két éves volt, egy rácsos ágyban ugrált, nekem már egy külön ágyam volt –, édesanyám minden este elmondta azokat az imákat, amiket a gyerekeknek el szoktak mondani: „Én Istenem, jó Istenem...”, „Istenem, Teremtőm...”, aztán „Kicsi vagyok, erőtlén, én Istenem, legyél velem. Ámen”, és később már az Úrtól való imádságot is – és mindezek belénk vésődtek. Ez éppen olyan, mint a számítógép hátsó memóriája, amit nem lehet törölni, nem lehet újraírni sem, az egész rendszer alapja, ettől fut a számítógép. Ha ez meghibásodik, akkor vége. Benne kell lennie a tudatunkban ezeknek az imádságoknak. Nem biztos, hogy mindjárt fiatal korban előhívódik, de eljön az az idő, amikor majd előhívódik, lehet, hogy akkor, amikor nem is számítunk rá. Én például ötven éves koromban kerültem vissza újból a templomba, addig csak sátoros ünnepeken jártam ide, ez körülbelül azzal az idővel esik

egybe, amikor az esperes úr is elkezdtek nálunk a szolgálatukat. Attól kezdve rendszeresen hallgatom az igét. Lehet, hogy nem minden ige szól nekem, de van, amikor nekem szól.

Ezért minden alkalommal eljövök, mert hátha aznap pont az lesz az ige, ami nekem való.

Még egy gondolatot engedjétek meg. A koronavírus járvány idején kórházba kerültem. A telefonomban benne volt Ady összes

verse. Nem ajánlom senkinek, hogy kórházban Ady összeset olvasson, de más nem volt. Istenes versek meg főleg nem. Elolvastam, bár nagyon nehéz volt, de volt Adynak egy verse, a *Sion-hegy alatt*, amiből szeretnék egy kis részletet felolvasni. Ady már nagy beteg volt, tudta, hogy meg fog halni, ekkor írta a következő sorokat:

„Halottan visszajöttem hozzád
Én, az életben kárhozott.
Csak tudnék egy gyermeki imát.”
Ő nézett reám szomorún
S harangozott, harangozott.

Tudni kell, hogy Ady ebben a versben megszemélyesítette az Úr Istenet, egy foltozott kabátú öregúrként jelenítette meg, aki csak harangozott, harangozott, ő pedig könyörgött azért, hogy hallgassa meg, de már nem jutott eszébe a gyermeki ima, amire pedig szüksége lett volna. Az istenkereső Ady, akinek családjában számos református lelkész volt, és maga is mindkét ágról református, ilyen fontosnak tartotta a gyermekkorban megtanított imádságot.

Köszönöm, hogy meghallgattatok, Isten áldjon meg benneteket! Áldás, békesség!

(Elhangzott 2020. szeptember 27-i konfirmáció alkalmával a pomázi reformátusi templomban)

JUBILÁLÓ KONFIRMÁLTAK KÖSZÖNTÉSE

Az 50 éve konfirmált BENEDEK JULIANNA bizonyoságtétele

A járvány miatt én a Csobánkai református gyülekezet előtt emlékeztem a konfirmálásomról. 50 éve a Várasfenes-i Református Gyülekezetben (Partium) konfirmáltam Máté László tiszteletes úr szolgálata alatt. Az ott megtanultak sokkal később váltak élővé az életemben (1996-ban). Pap László tiszteletes úr szolgálata alatt az Úr a 37. Zsoltár 5. versét – „Hagyjad az Úrra a te utadat, bízzál benne, majd Ő munkálkodik” – helyezte a szívemre. Rá hagytam, Rá bízta magam, amit azóta se bánthat meg. Megtérésem óta az imádság, imádkozás fontos az életemben.

Máté László tiszteletes úr nagyon szépen tudta szavalni Reményik Sándor: Békesség Istentől című versét. Szeretettel emlékezem erre mindig. Én is szeretnék egy Reményik Sándor verset felolvasni 50 éves konfirmálásomra emlékezve. A vers címe: „Valaki értem imádkozott”.

REMÉNYIK SÁNDOR

VALAKI ÉRTEM IMÁDKOZOTT

Mikor a bűntől meggyötörten
A lelkem terheket hordozott.
Egyszer csak könnyebb lett a lelkem,
Valaki értem imádkozott.

Valaki értem imádkozott,
Talán apám, anyám régen?
Talán más is, aki szeret.
Jó barátom vagy testvérem?

Én nem tudom, de áldom Istent,
Ki nekem megváltást hozott,
És azt, aki értem csak
Egyszer is imádkozott.

(Elhangzott 2020. szeptember 27-én a csobánkai imaházban)

Benedek Julianna

Áldás, békesség! Simkó Katalin vagyok, két gyermek édesanyja, 63 éves, és 1988-tól élek Pomázon.

Esperes úr telefonon történt megkezesésére dadogva mondtam igent. Közben két gondolat cikázott a fejemben, az evangélizáció vezérszava: „Megmaradni”, valamint életem vezérigéje, a Nagy Parancsolat. A napok múlásával egyre több ige és élethelyzet jött elő emlékezetemből: például miért dolgoztam 37 évet nyugdíjba vonulásom előtt egy munkahelyen, hisz annak csak az elnevezése is – ha jól számolom – ötször változott. Mit mondhatnék én másoknak? Szerényen, visszafogottan élünk, jól vagyunk.

Aztán az Úr azokat a gondolatokat hozta egyre erősebben elélem, amelyek személyes tapasztalataimról szólnak, hogy mondjak el egy-két példát, hogyan éltem át Isten szeretetét.

Meghatározó volt számomra a gyermekkor, az ott elhintett mag. Láttam és megtapasztaltam, hogy milyen értékrendet igyekeztek követni szűkebb és tágabb családomnak tagjai, a szeretet kettős parancsát; kiálltak amellett, amiről tudták, hogy Isten akarata, rendje szerint való, nem voltak titkaik, még gyermekeik előtt sem.

A keresztyén írásokban gyakran lehet olvasni, hogy nem jó, ha a hitünkéről beszélünk, bizonyoságot teszünk, ha így kezdődik: „hívó családba születtem”. Én mégis ezt teszem, mert meghatározó lett egész életemre. A magam vívódásain keresztül természetesen be kellett építeni személyes életembe. Szerettem, szabadon, de ugyanakkor határokat szabva neveltek, nem engedték meg az engedetlenséget és a fegyelmezetlenséget. Voltak nyomorúságaink, de nem félték a jövőtől. Voltak keserőségeik, de nem keseredtek meg. Nem szitkozódta, nem hibáztattak másokat, szorgalmasan dolgoztak, és boldogan éltek. Csak egy-két példán keresztül szeretném ezt alátámasztani.

Anyai nagyapám Amerikából hazatérve, az összegyűjtött vagyonon földet vásárolt, majd amikor eljött annak az ideje, kulákká nyilvánították, és elveszített mindent. Mégis minden vasárnap „templom volt a házukban”, ahogy édesanya egyik barátjánője emlegeti ma is, elmondva, hogy már istentiszteletek előtt összegyűltek otthon, imádkoztak, énekeltek, így mentek át a templomba.

Nagybátyám orosz fogságból hosszú évek után tért haza. Gyermek nélkül élte le az

életét, de egész életében szorgalmasan munkálkodott, az Urat és az egyházköziséget szolgálta.

Édesapám nővére, keresztanyám, velünk élte le az életét, mert férje három hónap házasság után elment a háborúba, és soha nem tért vissza. Mégis gyakran énekelte munkavégzés közben is kedves énekét, a 425. dicséretet: „Ó, Ábrahám Ura, Hadd áldjuk szent neved, Mert mindenható vagy és örök szeretet”. Mi is gyakran énekelünk vele munkálkodás közben. A család kedves éneke volt a 455. dicséret: „Testvérek, menjünk bátran”,

Simkó Katalin

a 471. dicséret: „Fel, barátim”, de zsoltárokat is énekelünk, így például a 25-et: „Szívemet hozzád emelem” és a 35-et: „Perelj, Uram, perlőimmel”.

Nem titkolták ezeket a dolgokat előttünk, gyermekek előtt, de nem is tulajdonítottak különösebb jelentőséget neki, ezért nem is tűnt úgy számunkra – amit most már sajnállok –, hogy részleteiről kérdezzek.

Mi volt az erőforrásuk, mely átlendítette őket a nyomorúságokon és erőt adott? Meggyőződésem, hogy a hit. A János evangéliuma 16,33 igéjét szeretném elétek hozni: „A világon nyomorúságatok van, de bízzatok: én legyőztem a világot.”

Gyerekkorom másik meghatározó személye lelkipásztorunk, az áldott emlékű Orosz Imre volt, aki nagy hittel és sok áldozatos munkával építette gyülekezetét.

Különös figyelmet fordított a gyermekmunkára. Így jutottam el konfirmációm évébe, ötven évvel ezelőltre. Ekkor értem meg a Golgota önkéntes és helyettes áldozatát, és szívembe fogadtam Jézus Krisztust. Az 1Péter 2,24 verse meghatározó volt számomra: „Bűneinket maga vitte fel testében a fára”.

Útravalót is kaptam, a Lukács 10,26-28 verseit az irgalmas samaritánus történetéből: „Mi van megírva a törvényben? Hogyan olvasod?” Ő pedig így válaszolt: „Szeresd az Urat, a te Istenedet teljes szívedből, teljes lelkedből, teljes erődből és teljes elmédből, és felebarátodat, mint magadat.” Jézus ezt mondta neki: „Helyesen feleltél: tedd ezt, és élni fogsz.” Ez az ige végigkísérte az életemet, helyesen tudtam felelni, ám nem mindig éltem vele. Viszont megtapasztaltam, különösen bajok, nyomorúságok idején, a felebaráti szeretetet, amikor műtétek után a szomszédok meleg ebéddel láttak el, amikor kirabolták otthonunkat, a gyülekezet bibliaórássai összefogtak, és egy jelentős összeggel megajándékoztak. Azt, amikor egy régi ismerősünk halála után a nevelt fia úgy hozott el nekünk egy autót, hogy mi nem is tudtunk róla.

Visszatérve életem folyására, a védett környezetből kikerülve, középiskolába kerültem, a világba, egy védett környezetből. Először tapasztaltam meg, milyen a negyvened-magammal szilenciumon ülni, hu-

szerint élni, de nem volt napi kapcsolatom, szeretet-kapcsolatom az élő Istennel.

Úgy éltem, ahogy a Filippi 4,8 mondja: „... ami igaz, ami tisztességes, ami igazságos, ami tiszta, ami szeretetreméltó, ami jóhírű, ha valami nemes és dicséretes, azt vegyétek figyelembe!” Ezen elvek szerint kötöttem házasságot is, és kértük Isten áldását. Tehát arra kértünk áldást, amit csináltunk, nem azt kértük (kértem), hogy feltárja tervét. Mégis kaptunk áldást, két gyermeket. De házasságunk megromlott, tönkrement. Az egyikünk úgy gondolta, nincs probléma, másikunk hogy problémák vannak, melyekkel szembe kell nézni, és ha próbálkozásaink ellenére sem sikerül azokat megoldani, véget kell vetni a kapcsolatnak – ez utóbbi voltam én. Hiába lebegett szemeim előtt az ige, hogy „Amit tehát az Isten egybekötött, ember el ne válassza” (Márk 10,9), házasságunk mégis válással végződött.

Az önvizsgálat mellett, tudva gyengeségeimet, hiányosságaimat, tökéletlenségemet, mély sebeimmel az Úrhoz kiáltottam, és engedtem, hogy a Mester újra a kezébe vegyen, és formálja az életemet. „Kelj föl! Miért fekszel ott, arccal a földre borulva?” (Józs 7,10) – mondta.

Időre volt és még van szükségem a növekedéshez, visszaállítani a napi kapcsolatot Istennel, hogy a Biblia tanításainak megfelelően elsődleges célom az legyen, amit az Írás mutat, hogy bekapcsolódjak a gyü-

neked kell lefektetned, de nekik kell majd építkezniük rá. Ne csak a dogmákat tanítsd meg nekik, mutasd meg a hitedet is! Mondd el, Ki segített át a nehéz helyzeteken! Így amikor majd ők kerülnek nehéz helyzetekbe, nem csupán egy sereg vallási szabállyal lesznek felvértezve, hanem bízni is tudnak Istennel.

Ne ostorozd többé magad múltbeli hibák miatt! Mindannyiunkkal előfordul, hogy azt kívánjuk, bárcsak valamit másként tettünk volna. Az igazság az, hogy Isten át tudja alakítani a múltad következményeit, és meg tudja akadályozni a jövőbeli tragédiákat. Ő a helyreállítást Istene, aki mindent újjá tesz (Ist. Jel 21,5). Ő jót tud kihozni a rosszból, és az ő bölcsességét és szeretetét tudja adni gyermekeid neveléséhez. Életed esélye ez – használd ki! Engedd el a múltat, és ragadd meg a jövőt!

A gyermekeid a jövő, és te formáld őket. Adj nekik kóstolót Isten dolgaiból, amikor még kicsik, és ha majd felnőnek, a világ nem fogja kielégíteni őket, mert már rákaptak Isten ízére!

„Neveld a gyermeket a neki megfelelő módon, még ha megöregszik, akkor sem tér el attól.” (Péld 22,6)”

Talán nem haragszik meg itt lévő gyermekem, ha külön szöveg András fiamról. Aki március 18-án a járvány miatt – a munkaköréből adódóan – egyik napról a másikra elköltözött itthonról, és így az az

idő, hogy persze, el kell vágni a köldökzsinórt, felnőnek a gyermekek, elhagyják otthonaikat, hirtelen bekövetkezett. Elköltözött egy barátjához, majd májusban beköltözött a bankkal közös lakásába. Félelem költözött a szívünkbe, amikor egy este becsomagoltuk a szükséges holmikat. Külön azokat, ami kell a mindennapokhoz, külön, ami a munkához, az élelmézéshez, és külön arra az esetre, ha karanténba kerülne. Mégis meg kellett látnunk, hogy ez is a fejlődés egy lehetősége, és ne tartsunk attól, hogy ez veszélyezteti az ő vagy a mi életünk biztonságát.

Sok imádságot, bátorítást, biztatást, ígéket kaptunk mi is és ő is. Én böjt negyedik vasárnapján ezt az ígét küldtem neki: „Mit mondjak, fiam, méhemnek gyermeke, akiért fogadalmat tettem? ... Nyisd meg szádát a némaért, a mulandó emberek ügyéért! Nyisd meg szádát, ítélkezz igazságosan, ítélj meg a nyomorultnak és szegénynek a jogát!” (Péld 31,2, 8)

Kedves jelenlévők! Töredékes gondolatokkal – nem ismerve, hogy az ige hirdetések miről szólnak majd – próbáltam elmondani, hogy számomra mit jelent: „Megmaradni”. Megmaradni az Isten szeretetében. Hogyan? „A jó napokban élj a jóval, a rossz napokban pedig lásd be, hogy ezt is, amazt is Isten készítette” (Préd 7,14)

Köszönöm! Isten áldjon mindenkit! ■

Konfirmációs kép 1970-ből (Martonyi) Balról a harmadik: Simkó Katalin

szonnégyen lakni egy tizenkét, emeletes ágyat magában foglaló helyiségben, ahol csak a villanyoltás után lehet magában az ember, amikor beszélhet az Atyával. Egy évig minden hazautazás után ott akartam hagyni, sírva mentem vissza, de nem akartam szüleimet megbántani, akik minden segítséget és támogatást megadtak, és biztosították a lehetőséget, mert ők nem tanulhattak ilyen-olyan okok miatt. Hosszan lehetne beszélni ezekről az évekről, ifjúságom éveiről. Röviden úgy foglalhatnám össze, hogy amit a tarsolyomba raktak, próbáltam

lekezet életébe, hogy odavezessem gyermekeimet Istenhez. Megtapasztaltam – annak ellenére, hogy igyekszem a szeretet kettős parancsát követni –, hogy törekvéseim, igyekeztem kevés, de azzal a bizalommal vagyok, hogy aki elkezdte bennem a jó munkát, elvégzi Krisztus Jézus napjára.

Nem szóltam még fiaimról. Azt gondolom, hogy nem a véletlen műve az, amit a „Mai Ige” mai napi bátorító üzenetében olvashatunk:

„Senki más nem taníthatja meg gyermekeidnek a hitet úgy, mint te. Az alapokat

NYILAS ZOLTÁN ESPERES SZABADTÉRI EVANGÉLIZÁCIÓJA POMÁZON

MEGMARADNI 2020. SZEPTEMBER 3.

Olvasmány: Dániel 5,1-11a

¹Bélsaccar király nagy lakomát rendezett ezer főrangú emberének, és az ezer emberrel együtt itta a bort. ²A bor hatására megparancsolta Bélsaccar, hogy hozzák elő azokat az arany- és ezüstedényeket, amelyeket apja, Nebukadneccar hozott el a jeruzsálemi templomból. Azokból akart inni a király főrangú embereivel, feleségeivel és ágyasaival együtt. ³Elő is hozták az aranyedényeket, amelyeket a jeruzsálemi templomból, az Isten házából hoztak el, és a király azokból ivott főrangú embereivel, feleségeivel és ágyasaival együtt. ⁴Itták a bort, és közben dicsőítették az aranyból, ezüsből, rézből, vasból, fából és kőből csinált isteneket.

⁵Egyszerre csak egy emberi kéz ujjai tűntek fel, és írni kezdtek a királyi palota festett falára, a lámpatartóval szemben; a király pedig nézte a kezet, ahogyan írt. ⁶Közben a király arca elsápadt, gyötörö gondolatai támadtak, meggörnyedt a háta, és még a térdei is reszkettek. ⁷A király hangosan kiáltozni kezdett, hogy vezessék eléje a varázslókat, a csillagjósokat és a jóvendőmondókat. Azután így szólt a király a babiloni bölcsekhez: Bárki is legyen az, aki elolvassa ezt az írást, és meg tudja nekem magyarázni, az bíborba öltözhet, aranyláncot kap a nyakára, és rang szerint harmadik lesz az országomban. ⁸Akkor eljött a király valamennyi bölcse, de nem tudták az írást elolvasni és megmagyarázni a királynak. ⁹Ekkor Bélsaccar király még jobban megrémült, arca elsápadt, és a főrangú emberek is tanácstalanok voltak. ¹⁰Amikor azonban az anyakirálynő meghallotta, min tanakodnak a király és főemberei, bement a mulatozókhöz, és ott így szólt a királyné: Király, örökké élj! Ne gyötörjenek téged gondolataid, és az arcod se legyen sápadt! ¹¹Van országodban egy férfi, akiben szent, isteni lélek van.

Kedves testvérek! Amikor a Szentírást megnyitjuk és elolvassuk egy-egy fejezetet belőle, akkor azon gondolkodunk, hogy mennyire lehetséges egyáltalán érteni ezt a mában, és valamifajta üzenetet levonni belőle. Lehet, hogy túl normatívnak tűnik kijelenteni mindjárt az elején, mégis azt mondom, hogy az olvasó a Biblia minden betűjében a helyes életéről való beszéddel találja szembe magát. Arról beszél a Szentírás ugyanis, hogy mi mindnyájan elvesztünk. Arról beszél a Szentírás, amiből mi mindnyájan kiestünk. Távoli, mégis valóságos az az életrend. Olyan dolgokról beszél, amelyekben mi már nem is hiszünk, sőt, ha volna fantáziánk, akkor a hitünk is kevés volna hozzá, hogy higgyük. Inkább azt mondjuk sokszor, hogy az ember gyarló, és ezzel el is tűnünk a mindennapok sokaságában. Mert már nem rólunk van itt szó, hanem egészen másról. És amikor azt mondjuk, hogy az ember gyarló, akkor avval együtt meg is állapítjuk, hogy rajtunk, a dolgainkon úgysem tud segíteni senki.

Ezt a hitetlenséget kezdi ki a Szentírás, ezt kérdőjelezi meg. Isten segíteni szeretne akkor is, amikor a Bibliában olyan történeteket olvassunk, amelyek túl távoliak. Például nemzet-ségtáblázatokat, hogy ki kinek a gyermeke, fia, apja vagy anyja. Akkor is arról beszél a Szentírás, hogy az életünkről van szó, amikor családi viszállyról olvassunk benne, vagy háborúkról tudósít. Isten arról beszél, hogy van egy olyan életrend, ami az életet adja. Erről szól a Szentírás. A Biblia közepén pedig ott áll Jézus Krisztus, az Isten Fia. Ő maga ezért szól, ezért ad példázatot, ezért beszél, ezért ad tanítást. A Szentírás tehát az életre vezet bennünket.

Az elmúlt időszakban mi leginkább arról olvastunk és arról hallottunk, mit veszíthet el

az ember, mit veszíthetünk el mi mindannyian.

Beírtam a keresőprogramba ezt a kifejezést, hogy „ennek az évnek a vesztesei”, és a következők jelentek meg. Ennek az évnek a vesztesei a nyugdíjasok. Aztán utána ezt olvassuk: ennek az évnek a vesztesei azok, akik a vendéglátásban dolgoznak. A fürdővárosok is megjelentek. Aztán azt, hogy ennek az évnek a nagy vesztese mindaz, aki az autópárhuzamban beszállítóként kellett volna hogy megjelenjen. De volt ilyen mondat is, hogy ennek az évnek a vesztese igazából a klímacélokhoz az elérése. Ez mind-mind egy cím volt. Ennek az évnek a vesztese... És volt olyan is, hogy ennek az évnek a vesztesei a gyermekek.

Lehet, hogy néhányan megmosolyogják, volt ilyen hír is, hogy ennek az évnek a nagy vesztese Levandovsky volt, mert ebben az évben nem írták ki a világ legjobb játékosa címet, pedig hát most igazán megnyerhette volna ez a kítúnó csatár. A fiam is nagyon bosszankodik, hogy Messi vagy éppen egyéb játékosok után nem mondták ki, hogy Levandovsky az év futball-játékosa.

De ha még fiatalabbakhoz kellene szólni, olyat olvasok itt, amit én sem nagyon értek. A LOL (League of Legends) nevű játékprogramról szól, melyben egy karakter, egy bizonyos Varus nevű figura volt korábban az

egyeduralkodó, azonban játszhatatlan kategóriába került, és elvesztette mindazt ebben a játékban, amire az emberek eddig nagyon sok pénzt és energiát pazaroltak.

Hogy is van ez? Azt mondtam, hogy a Szentírás az életről szól, az élet könyve, közben pedig az elmúlt időszakban, az elmúlt hetekben, hónapokban tényleg csak ezt a szót halljuk, hogy elvesztettek vagyunk. Hogy valaki vesztett.

Aztán hogyha továbbmegyek ebben a kutatásban, keresésben – és most már nemcsak idegen vidékeket szeretnék megemlíteni –, akkor valaki azt a kérdést tette föl, hogy ki vagyok én. Örök nagy kérdés: Ki vagyok én? És a válasz is megfogalmazódott, hogy az örök második. Vannak ilyen emberek, akik így élnek meg az életüket: vesztesek, az örök másodikok. Nemcsak a sportversenyeken vannak ilyen örök ezüstérmesek, akik soha nem tudtak fölélni a csúcsra, hanem

az életben is. Az az ember, aki úgy tapasztalja, úgy érzi, hogy őt elhanyagolják. A tartalék.

Tudjátok, ki volt Margit hercegnő? II. Erzsébet angol királynő húga. Bevallom őszintén, én semmit nem tudtam róla. Egész élete arról szólt, hogy hátha megjelenik az életében a királyfi. Várt – nem átvitt értelemben, hanem szó szoros értelmében –, hogy hátha megjelenik érte egy királyfi. Négy évvel volt fiatalabb Erzsébetnél, de szinte senki sem emlékszik rá. Örök másodikja ennek a világnak.

Fájó dolgok ezek. Amikor a megmaradásról kérdez bennünket a Szentírás – miért maradtál meg? –, akkor az ember nem is igazán tudja erre a választ, csak a maga panaszát tudja sorolni, vagy azokat a dolgokat – amelyeket talán viccesen mondtunk, bár nem neveltünk rajta, vagy talán komolyan is értettünk –, hogy velem nem foglalkozik senki.

Az elmúlt hónapokban volt egy döbbenetes, nagyon fájó, egész lényemet megrázó bibliai élményem. Megmondom őszintén, hogy amikor ezt az ígét olvastam, – vagy így pontosabb – olvastuk a feleségemmel, akkor a legnehezebb íge volt. A koronavírus járvány első hullámában az egyik reggel, még az imádság előtt, együtt olvastuk az ágyban az ígét. És az íge az volt: „ketten lesznek egy ágyban, az egyik felvétetik, a másikat otthagytatik”. Mindig is értettem ennek az ígének az átvitt értelmét. De bizonyára megértitek, hogy ennek ott és akkor különös, szívbemarkoló jelentősége volt. Mert nemcsak a hírekből, nemcsak a romló statisztikákból vagy egyebekből, az idősök otthonából hallotta az ember, hogy emberek mennek el a minden élőknél útján, hanem Isten Igéje is ilyen konkrétan szembesített vele. Önmagammal. Az életem értelmével, s avval a kérdéssel, hogy egyáltalán megmaradok-e. Azt kívántam – bevallom őszintén –, hogy maradjon meg a feleségem. Ma is így tennék. Mert a meghalás, a magam énjének a feláldozása, talán a szellemi értékeknek a feladása, nem divatos.

Hogy is van ez? Az angolból megtanultuk ezt a szót: lúzer. Azt jelenti: vesztes. Aki alul szokott maradni. Azt illeti, aki félszeg, aki gyáva, aki mindig félreáll, és nem sikerül neki semmi. Azt jelenti, akin nevetni kell.

Ki az, aki megmarad, és ki az, aki elveszik?

A régi történet, az ószövetség világa egy tragikus helyzetet mutat be. A király udvarában vagyunk. Lehet, hogy gyermekkorában mindenki király szeretett volna lenni. És most ott, a király udvarában látjuk a legmélyebb erkölcsi mélységet, zuillottságot. Belsőkirály, a nabukodonozori ház utolsó sarja nagy lakomát rendez ezer főrangú emberével, feleségeivel és ágyasaival, és leisszák magukat. Testvérek, ez a történet arról beszél átvitt értelemben, hogy a királyi udvarból megtapasztalhatjuk, megláthatjuk, hogy milyen a világ és milyen az ember pusztulás előtti utolsó állapota. Amikor a gonoszság megnő, amikor minden korlát leomlik.

Amikor a bűn már annyira érik, hogy minden rothadni kezd, és csak picinyke kis lökés kell ahhoz, hogy minden a mélységbe zuhanjon.

Fülledt ez a lelki levegő ott, amiről olvastunk. A Biblia máshol is beszél még ilyen helyzetekről. Például Lót idejében Sodoma és Gomora kapcsán, vagy Nőé idejében az özönvíz kapcsán, de nem ilyen-e az én saját személyes életem? Persze még Isten türelme, Isten kegyelme összetartja ezt a világot, a halál világát, amely egy nagyon vékony fonalon függ. Ez a fonál még nem szakadt el. Mondhatnánk úgy is, hogy még nem jött el, nem ütött Belsőkirály órája. Még Isten kegyelméből – él.

Tudjátok, a bűnnek nyilvánvalóan vannak olyan mélységei, vannak olyan helyzetei, pillanatai, amely az erkölcsstelenségben csúcsosodik ki. Egészen biztos, hogy itt erről olvasunk. Lakoma szexualitással, alkohollal, pusztulással. Ő de sokan, amikor látják az életben ezt, idáig jutnak csak el, hogy ez a bűn. Nyilvánvalóan az, nem szeretném menteni. Nyilvánvalóan az, amikor az édesapa olyan negatív példát mutat a gyermekének, hogy eszténiként lerészegedik, vagy azokat a helyzeteket is nagyon nehéz ecsetelni, amikor mindenki tudja, hogy a kapcsolatokban van egy harmadik, vagy éppen negyedik. De mindez már túl közönséges lett számunkra, hogy feltűnjön nekünk. Ezen már meg sem rendülünk, csak legyintünk. Ezt a bűnt már beleépítettük a mindennapok világába. Ilyenek vagyunk. Hogy is mondjam? Úgysem lehet ezen segíteni!

De tudjátok, az igazi mélység mégsem ez. Nem azok a közönséges „fogások” a lakomán, amelyek mi magunk erkölcsösösködhettünk. Az igazi mélység az, amikor valaki, itt ebben a történetben a király és az ő udvartartása, megveti az Isten. Amikor azt mondja, hogy „Nekem már az Isten se kell! Rajtam már az Isten se segíthet!” Ennek pedig az a képes beszéde itt, hogy előhozzák a Jeruzsálemből elhozott templomi arany tárgyakat, és abból isznak. A lakoma csúcsa az, hogy a hadizsákmányból az Istennek szentelt dolgokat, melyek a jeruzsálemi templomból valók, még azokat is meg lehet gyalázni az ágyasok társaságában. Amikor Isten neve gyalázatot szenved.

Nagyon meglepő, hogy még ilyenkor se sújt le Isten keze, pedig lecsaphatna. De Isten

még vár. Te miért maradtál meg? Miért élsz? Mi az oka annak, hogy itt lehetünk, hogy valaki még sütkérezni tud egy picit az őszi, nyárvégi napban, és talán mi is figyeljük, ahogy besötétedik – de egyáltalán, miért maradtunk meg? Azért, mert az Isten türelme hosszú és az Ő szeretete nagy. És ott, ahol már az utolsó korlátokat is átlépik, ahol kitörni készül az örültség, ahol az Isten nevét sértik, ahol Őt káromolják, ahol tisztességtelenül viselkednek, ahol Istennek a dolgait beszennyezik – ott Isten még türelmesen vár. Ne gondoljátok, hogy az én kezeim vagy a mi kezeink tisztábbak, mint Belsőkirályé. Az enyém biztosan nem. Annyi minden riadalom, félelem és bizonytalanság is megfogalmazódik az én szívemben.

És amikor úgy tűnik, hogy a lakodalmom eléri a csúcstát, egyszer csak megjelenik egy emberi kéz a falon. Egy ujj, amely ími kezd.

Miért maradtál meg? Azért talán, hogy ma este is halld Isten szavát, hogy lásd Isten újját, figyelmeztető jelét. Isten ma figyelmeztetni szeretne, és nem pusztítani. Még Belsőkirályt is figyelmeztetni akarta. Jelenlétével rá, az asztaltársaságára és ránk is szeretne mutatni. Szeretné elmondani azt, hogy az élet, amelyet élünk és amelyet élünk, nem a mi kezünkben van, hanem Isten kezében. Ezért jelenik meg az ujj a falon.

Nagyot ugrynok, de egy ugyanilyen ujj jelenik meg abban a környezetben, amiről énekeltünk az előbb a kereszten szenvedő Krisztussal kapcsolatban is. Amikor megkérdezik Krisztus szenvedésének a társai, a rablók, a bitangok, akiket Vele együtt feszítettek meg: „Nem te vagy a Krisztus? Mentse meg magadat és minket is.” – akkor az egyik megrója a másikat, és azt mondja: „Nem féled az Isten? Hiszen te is ugyanazon az ítélet alatt vagy! Mi jogosan, mert tetteink méltó büntetését kapjuk, de ő semmi rosszat nem követett el.” Majd így szól: „Jézus, emlékezzél meg rólam, amikor eljössz királyságodba.” Ma egy intó jel Jézus keresztyéje. Amikor valaki arról hall az életben, hogy Isten figyelmeztet bennünket, sokszor ugyanúgy megrémül, ugyanúgy elcsúsz, ugyanúgy elmeleg talán a kedve Istentől, mint ennek a királynak. Gyötörö gondolatai támadnak, de reka elernyed, még a térdei is elkezdnek reszketni. Mennyire szépen írja le a Szentírás az Istenrel való találkozás pillanatát.

Az ember nem viselkedhet másképpen, amikor az élő Isten elé áll – az egész természeté belerendül. De Isten senkit sem akar ijesztgetni. Téged se. Isten nem a sötétben járó mumus, aki rád kiált. Nem az, akivel fenyegettek, amikor gyermek voltál. Talán nem haragszik meg a feleségem, hogy elmondom, ő gyerekkorában – el szokta mondani – nagyon rossz evő volt. És beöltöztettek egy sőprút, kitétték a gangra, és azzal ijesztgették: „Jön az öregasszony, és elvisz téged!” Isten nem ilyen, akivel ijesztgetni lehet, mert beöltöztetik,

egy nagy kendőt raknak rá, és aztán az árnyékból fenyegetne bennünket. Isten nem fenyegetni akar téged, egészen mást akar. Isten bűnbánatra akarja vezetni az embert, hogy megtérjen, és éljen. A Szentírásban minden ilyen történet így kezdődik. Isten bűnbánatra akarja vezetni az embert, Engem és téged is. Pedig milyen könnyű volna az egyszerűbbel megúszni, csupán megijedni. Csupán egy picit reszketni. Milyen könnyű volna azt mondani, hogy „én ugyan mindent odaadnék, hogy békességem legyen, de... a kezem még mindig tele van önmagammal.”

Ez a történet arról szól számomra, hogy az veszíti el az életét, aki nem érti meg, hogy mennyi mindent kaphat ebben az életben. Te érted-e, hogy Isten mennyi mindent adott neked? Te érted-e, hogy Isten *mindent* odaadott érted? Mi van a te kezében? Dicsőség? Hatalom? Emberi szó? Gazdagság, kiváltság, kitüntetés, tisztség? Isten többet szeretne adni. Még többet. Önmagát.

És íme, már-már azt gondoljuk, azt látjuk, hogy mindennek vége. Már-már azt látjuk, hogy minden befejeződik. Már-már azt mondjuk, hogy Istennek most már le kellene sújtania. Megszentségtelenítették azokat a poharakat, ma is ezt tenné az ember. De folytatódik a lakoma, megjelenik a kéz, belesápad mindenki. Na, most már akkor jönnie kéne valakinek, hogy befejeződjön ez az egész: „Istenem, miért nem csapsz le!” Mi már így gondolnánk.

És akkor utoljára, mielőtt véglegesen bezáródna az ajtó, megjelenik az anyakirálynő is. Kinyitja az ajtót és belép: „Van még valaki, aki meg tudja fejteni ezt a titkot.” Ez a mai este erről az ajtóról is szól. Amikor az ember már-már úgy gondolná és úgy érzi, hogy befejeződik az élete, hogy nincs tovább, emberi mérték szerint lezárult minden. Nincs logikus magyarázata annak, hogy az anyakirálynő megjelenjen, de mégis megjelenik. Miért? Mert míg a fia züllik, az asszony érte virraszt, talán imádkozik is. Isten követeként utoljára ott van, és figyelmezteti a királyt. Nem mondom, nem állítom, hogy ez az utolsó nap. De egészen bizonyos az, hogy ma este Isten mégis ehhez a ponthoz hasonlítja a mi alkalmunkat, ehhez az ajtóhoz.

Amikor elkészítettük gyülekezetünk kis információs füzetét, hogy egészen biztosak legyünk abban, hogy nem sértünk jogot, ezért a füzetnek az elejére templomunknak az ajtaját fotóztuk le. Voltam a múlt héten egy másik gyülekezetben. A diósi gyülekezet építi a maga templomát, és az az ige lesz felírva a templom bejáratára, hogy „*Én vagyok az ajtó*”. A teljes bejárat oldal igazából egy üvegfal, egy hatalmas üvegajtó. Hát erről van ma itt szó, erről az ajtóról, amin, Akin keresztül be lehet jutni, meg lehet érkezni. Akin keresztül valóban lehet élni. Akin keresztül nem úgy számoljuk az életet, ami csupa veszteség, hanem Akin keresztül megmaradhat az ember élete.

Jézus mondja egy helyütt: „*Aki meg akarja tartani az életét, elveszíti azt, aki pedig elveszíti az életét énértem és az evangéliumért, megtalálja azt.*” Tényleg, hogy is van ez? Vesztettünk, vagy

nyertünk? Nos, egészen bizonyos emberi élet-tapasztalat is az, hogy sokszor a nyereség a veszteségek útján jelenik meg. Sok tudós elmondja, milyen sokat veszített. Sok-sok negatív próba, kísérlet útján, megszámlálhatatlanul sok zsákutca útján, kudarcok útján végül megmenekült. Mert minden veszteség vezet valahova, hiszen senki sincs, aki ne

az enyém, nem a miénk, akkor veszít. De amikor kezdted hinni, hogy minden érted van, hogy Isten mindent neked adott, akkor kezdted érteni az élet értelmét.

Jézus az Isten Fiaként nem úgy akarta megváltani ezt a világot, hogy elkezdett a világ dolgaival foglalatkoskodni. Nem kezdett el fáradozni azon, hogy a világot megjobbítsa,

lenne vesztes, sőt a legtöbb ember vesztes, és nem győztes. Éppen erről szól ez az este. Jézus azt mondja ma, hogy aki képes elveszíteni az életét, az megnyeri. Aki képes visszajárni fordítani a vereségeit, az megmarad. Hogy el tudom engedni mindazt, amihez nagyon ragaszkodom, az határoz meg engem.

Egy lelkipásztor írja le egy igehirdetésében, hogy mi az igazi nyereség. Amikor például Mózes anyja kiteszi a gyermekét egy szurkos kis papír-gyékény ládában a Nílus folyóra, és visszakapja. Ez az elengedés művészete. Hogy az élet kulcsát, az élet megoldását elengeded, és elhiszed, hogy ez másnál van. Tudjátok, ma a legnagyobb probléma az, hogy nagyon sokan megváltónak gondolják magukat. Mindent maguk akarnak csinálni – így értem most ezt. És amikor az ember ráveti magát erre a világra, és azt mondja, én akarom a kezembe venni az egész világot, amikor olyan dolgok is az enyémmé lesznek, amelyekhez semmi közöm nincsen, ami nem

nem állította meg a világ szekerét, hanem letette érte az életét. Isten története Jézus Krisztusban mondja el, hogy az élet megoldása nem másban van, mint az élet átadásában. Odaadásban és elengedésben. Jézus nem elmondta, hanem megmutatta, hogy a világot így lehet legyőzni. Aki mindenáron győzni akar, aki mindenáron meg akarja tartani az életét, az elveszíti, és aki elengedi ezt a világot végtelen birtoklási vágyában, az ösvágyban, az megtalálja.

Nem könnyű, mert bármennyire is úgy gondoljuk, hogy azért maradtunk meg, mert a mi kezünkben van az élet, ez a ma este arra figyelmeztet, hogy nem. Nem a miénk az élet, nem mi vagyunk a megváltók, de választ-hatjuk az élet útját. Választhatjuk Istent saját magát – Jézus Krisztusban.

Magam hálás vagyok az élő Istennek, hogy valamikor fiatalon, 13-14 éves koromban, innen nem is olyan messze, Tahiban, a Sion-hegyén – így hívják ezt a református szálláshelyet – valóságossá lett számomra Isten Fiában a megváltás csodája. „*Ne félj, mert megváltottalak, neveden hívtalak, enyém vagy*” – mondta Isten igéje. Azóta is hiszem és vallom minden bukásom és minden érdemteleniségem ellenére, hogy Isten megváltott engem. De ez az ige engem is figyelmeztet, hogy nem azért maradtam meg itt a mában, ebben a vírusos időszakban, mert valakivé lettem, hanem azért, mert Ő megtartott engem.

Vezessen bennünket is bűnbánatra Isten Igéje, és adjunk hálát az Ő megtartó kegyelméért, szeretetéért! Mert nem fenyegetni akar az Isten, hanem megmenteni Jézus Krisztusban. Ámen.

Folytatjuk

OSVÁTH DÓRI BIZONYSÁGTÉTELE

Elhangzott a 2020. szeptember 4-i pomázi szabadtéri evangélizáció

Arról szeretnék ma beszélni – mielőtt lebukik a nap –, hogy Isten nemrég elég keményen figyelmeztetett engem arra, hogy nemcsak akkor lehet nehéz megmaradni Benne, az Ő közelségében és szeretetében, ha valami nagy baj, nehézség elvonja erről a figyelmünket, hanem bizony akkor is, amikor éppen minden jól megy.

Hálás lehetek az Úrnak, mert szerető családom van, mert van munkám, mert jól megy az iskola, mert éppen minden rendben megy az életemben, az elmúlt hetekben az Úr mégis figyelmeztetett, hogy hálás lehetnék Neki mindezekért, de sokszor elfelejtek hálás

munkába, és nem igazán szeretjük, amikor szembesít minket azzal, hogy „ejnye, lányom, valamit nem csinálsz jól!”

Napról napra olvastam a Bibliaolvasót, amit használok, és napról napra hozta elélem a történeteket, hogy mennyi mindent adott az Ő népének, ők mégis elfeledkeztek Róla. Egyre jobban éreztem és elszomorított, hogy én is ugyanígy elfeledkeztem Róla, hogy nem vagyok eléggé az Ő közelében. Ettől kezdve figyelni kezdtem Rá. Figyeltem, hogy legyen Rá időm minden nap.

Ebből a szempontból nekem jól jött a járvány-időszak. Amikor ugyanis mindent lezártak, volt időm visszatérni Hozzá, megtalálni azt a helyet, azt az időt a napomban, amikor igenis csakis Rá figyelek. Volt időm egy kicsit megállni, hálát adni Neki, és eldönteni, hogy újra meg akarok maradni az Ő közelségében, az Ő szeretetében.

Többször bocsánatot kértem Tőle, amikor ezeket a történeteket hozta elélem a Bibliaolvasó szerint olvasott napi ige, hogy bizony, elfelejtjük, mennyire jó hozzánk. Eljutottam arra a pontra, amikor egyik este elsírtam magam imádkozás közben, és azt mondtam: „Megértettem, Uram, vettem az üzenetet!” Rájöttem végre, hogy miért éppen ezt az igazságot hozta elélem most Hóseás könyvéből.

Aztán befutott egy mobiltelefon alkalmas emlékeztetője, amelyek általában csak elvonják Róla a figyelmünket, de most az az üzenet jött, hogy ma még nem olvastam el a napi igét, ami az Efézusiakhoz írt levél 6. fejezetének 10. verse volt: „Végezetül pedig: erősödjete meg az Úrban és az ő hatalmas erejében.” Ekkor úgy éreztem, igen, Isten figyelmeztetett engem, keményen rám szólt, hogy most figyelnem kell Rá, jobban kell figyelnem, mint eddig, de megbocsájtott, és csak azt szeretné, hogy megerősödjek Benne és az Ő erejében.

Az, hogy néha olyan igazságszavakat hoz elélem az Úr, amiben arról olvashatunk, hogy haragszik az Ő népére, hogy megbünteti az Ő népét, mert elfelejtettek megmaradni Benne, nem azért hozza elélem, hogy féljünk Tőle, ahogy édesapáink sem azért kiabálnak velünk, mert nem szeretnek már minket, hanem pontosan azért, mert nagyon szeretnek, és nem akarják, hogy eltávolodjunk, hogy elfelejtünk megmaradni.

Ezeket szerettem volna elmondani ma este. Köszönöm!

...Telt az idő, rengeteget dolgoztunk, egyszer azt mondtam a feleségemnek, „elmegyek egy kis lelki békességért a templomba”. Pap Laci bácsi hirdette az igét. Hogy mit mondott, mit nem mondott, már nem tudom, de engem annyira telibe talált, hogy utána a templom tájkára se mentem hónapokig, úgy felzaklatott. Egy jó ideig nem mentem. De aztán csak kezdtem járogatni, bekerültem a gyülekezetbe, kezdtem kivenni a részemet a fizikai munkákban, hiszen víz- és fűtésszerelő a szakmám. Besegítettem a csatornázásnál, és úgy voltam vele, mint minden segítségnyújtással, hogy majd ez is felírja nekem a Jóisten, majd el lesz könyvelve valahova, hogy én segítettem – a magam dicsőségére.

Feleségemmel együtt beiratkoztunk a kórusba, kórustagok lettünk. Rendes vallásos embereknek tartottuk magunkat. Vertem a mellemet, hogy a helyemen vagyok.

A kórusban az Úr mellém rendelte *Hermann Árpit* (biztosan sokan emlékeznek rá), ő hívott engem Biatorbágyra csendeshétre a Belmisszióba. Mindig januárban mentek. '99-ben hívott – nem mentem. 2000-ben megint hívott. Kérdeztem tőle, „mit csináltok ti ott?” „Hát mit...? Igét hallgatunk, beszélgetünk, énekelünk, imádkozunk.” „És tévé, rádió van?” „Az nincs.” „Hát akkor engem ott megöl az unalom! De tudod mit? Elmegyek, mert nagyon fáradt vagyok, legalább jól kipihenem magamat.” Így mentem el Biatorbágyra.

Hát volt ott minden, csak pihenés nem. Úgy mentem oda, hogy én egy rendes ember vagyok, a helyemen vagyok, ott azonban csak jöttem az igék, csak jöttek, zúgott tőlük a fejem, és eszembe juttatták az addig leélt életem bűneit. Aztán csütörtökön elmentem *Végh Tamáshoz* lelki beszélgetésre, és lettem a bűneimet az Úr Jézus keresztyéhez. Mindent, őszintén. Csak soroltam, ami eszembe jutott. Folytak a bűneim, folytak a könnyeim, mert könnyek nélkül nem lehetett elmondani. Ott könyörült rajtam az Úr Isten, ott kaptam kegyelmet. Ott tudtam meg, hogy addig élő halott voltam. Élt a testem, de halott volt a lelkem. Éjjel felébredtem álmomból, és akkora örömet éreztem, amit azelőtt még soha. Nem tudom ezt leírni.

Amikor lerendeztem az Úr Istennel, tehát függőleges viszonylatban a dolgomat, hazajöttem, és tudtam, le kell rendeznem a vízszintest is. Le kellett rendeznem a feleségemmel, a gyerekeimmel, és mindenkivel, akivel rendezetlen dolgom volt – nagyon nehéz volt, de el kellett mennem, és le kellett tárgyalnom. Megtettem, mert olyan békességet kaptam, amit nem tudok megmagyarázni. Hálát adok mindennap az Úr Istennek a kicsiért is, a sokért is – mindenért hálát adok. Nagyon ritkán kérek a magam

lenni. Elfelejték hálát adni Neki, elfelejttek imádkozni Hozzá, elfelejték időt adni Neki a napomból, a mindennapomból, amit Ő adott nekem. Engem ez hidegzuhanyként ért.

Tudjuk, minthogy Istent legtöbbször szerető Atyaként jellemezzük, de igenis tud féltelmes lenni, dühöngő, olyan, mint egy megvadult oroszlán. Amikor Ő az igéjével figyelmeztet minket, amikor szól nekünk, amikor olyan igéket hoz elélem, amelyekben arról van szó, hogy az Ő népe annyiszor elfordult Tőle, amikor pedig mindent Neki köszönhetek, amikor pedig minden pillanatban javukat kereste, akkor vagy félünk, vagy – valljuk be őszintén – nem igazán szeretjük az ilyen igazságszavakat. Reggeli csendességünkben szeretünk inkább olyan üzeneteket, olyan megerősítéseket olvasni, amelyekkel jól indulhat a nap, amelyekből fényesebbnek látjuk a napfényt, amelyekkel jó elindulni iskolába,

számára bármit, Ő úgyis tudja, mire van szükségem. Adott békességet, adott egészséget, ha nem szédültem nagyon, csak egy kicsit, már azért is hálás tudtam lenni. Volt idő, amikor nagyon fel tudtam háborodni embereken, szinte ahogy megláttam őket a tévében. Ma már mindig eszembe jutnak Jézus szavai: „Imádkozz az ellenségedért!” Nem volt könnyű elkezdni. De elkezdtem imádkozni az ellenségemért is, és most már nincs bennem indulat, csak békesség.

Úgy megtelt a szívem Jézussal, úgy tele voltam tüzzel, hogy nem tudtam hallgatni. Akárhova mentem, belőlem csak folyt, folyt... Azt mondja a feleségem: „Hallgass már!” Van egy rossz természetem, hogy amikor mondom, nagyon határozottan, szinte erőszakosan mondom. Ennek lett következménye, hogy a gyerekeimet szinte eltaszítottam magamtól, de azért sok ember meghallotta a hívó szót benne, és megértette. A bátyáim, sógornőim mind eljöttek Biatorbágyra, édesanyám pedig a halálos ágyán fogadta el az Urat. Amikor édesanyám is átadta az életét, bennem megint az az örömmámor volt, mint amikor én szabadultam meg a bűneimtől. Amikor pedig tíz év múlva a feleségem is már másodikjára, vagy harmadjára járt Biatorbágyon, jött *Pap Lászlóné* tiszteletes asszony, és mondja: „Na, itt van az új felesége, akiért tíz évig imádkoztolt!” Nem lehet leírni, mit éreztem akkor... Nem lehet csak úgy elmenni mellette...

Biatorbágyon kaptam egy igéskártyát, amire ez volt felírva: „A keresztyén versenyző félreterzi az akadályokat és a megkörmökező bűnt, mégpedig azáltal, hogy Megváltóját szemléli teljes szentségben és teljes hatalmában.” Tizenegy évig tartott az istenkeresésem, és amióta kegyelmet kaptam, Megváltómmal élem az életet, Rá tekintek szüntelenen.

Feleségem, mikor kegyelmet kapott, ő is kapott igét, ami mai napig is – sok más ige mellett – reményt ad nekünk. Amikor Filipiben Pált Szilással együtt börtönbe vetik, a börtönőr megkérdezte Páltól: „Uraim, mit kell cselekednem, hogy üdvözüljek?” – és a feleségem azt kapta: „Higgy az Úr Jézusban, és üdvözülsz mind te, mind a te házaid népe!”

Elkezdtem a gyülekezetben szolgálni, de most már hálából tettem mindent, nem magamért. Nem érdekelt sem elismerés, sem em-

berek dicsérete, mert az Istené minden. Tőle kaptam a hitet, Tőle kaptam az erőt, mindent.

Útravalóul azt mondta Végh Tamás: „Ne felejtés el étkezni! A lelkedet táplálni kell. Naponta olvasd az Igét, amikor lehetőség van, hallgass az Igét, és csak tiszta kútból meríts!” Én 2000 óta a Bibliaolvasó kalauz szerint olvasom a Bibliát, mellette igehirdetéseket hallgatom *Trausch Liza* nénitől, *Cseri Kálmántól* és még nagyon sok mindenkitől. Az állandó kapcsolat az Úrral megérlelt, és a hitemben megerősített. Minden nap tanulok valamit az Úr Jézustól, és igyekszem az Ő beszéde szerint élni. Persze még a mai napig is számtalan kinövés jön elő belőlem, mindig van rajtam mit nyesegetnie.

Megtérésem után a családom állandó „megfigyelése” alatt álltam. A fiammal együtt dolgoztam, figyelt. Hazamentem, a feleségem figyelt. Ha elszóltam magam, vagy olyat tettem, ami nem illik hívó emberhez, azonnal megkaptam: „Hogy csinálhat ilyet egy hívó!” Tökéletesen igazuk volt. Ezek a megjegyzések nagyon megfogtak, mert mindegyikből tanultam, és levontam a következtetést.

A COVID-vírus megjelenése rábírta a feleségemet, hogy még jobban megtanulja kezelni az elektronikus kutyúkat, és így napoként hozzáférünk különböző igehirdetésekhöz. Szülővárosom, az erdélyi Zilah református gyülekezeteinek facebook oldalain minden nap van reggeli áhítat. A lelkészek a Bibliaolvasó kalauz szerint haladnak az igével. Minden nap reggel fél 8-kor leülünk a feleségemmel a gép elé, és online részt veszünk ezeken az istentiszteleteken. Ahova nem jártam, amit kikerültem gyerekromtól fogva, az most hazajön. Akkora áldás van rajta, úgy erősít a hitben, mert csak a tiszta igét mondják, és pont úgy hallom, ahogy azt nekem is szívemre helyezte az Úr.

Ennek ellenére a hívó ember is tévedhet, elbukhat. Elmondok egy történetet, ami nemrég történt velem.

Stíft tiszteletes urat költöztettük az új szolgálati lakásba, és leparkoltam a pomázi orvosi rendelő előtt. *Sántha Jani* vitt tovább Csobánkára, és ő is hozott vissza. Amikor ismét beszálltam az autómbe, azt néztem, hogy valahogy közel van a padka, vigyáznom kell, hogy neki ne menjek. A kiállítás során aztán vélet-

lenül éppen csak hogy hozzáértem egy másik kocsihoz, de nekimentem. Az én autóm nem látszódott semmilyen sérülés, és jött egy ösztönös gondolat, hogy innen gyorsan menni kell. Azonnal el kell tűnni. Elhajtottam. Nem hagytam se nevet, se telefonszámot, se más elérhetőséget.

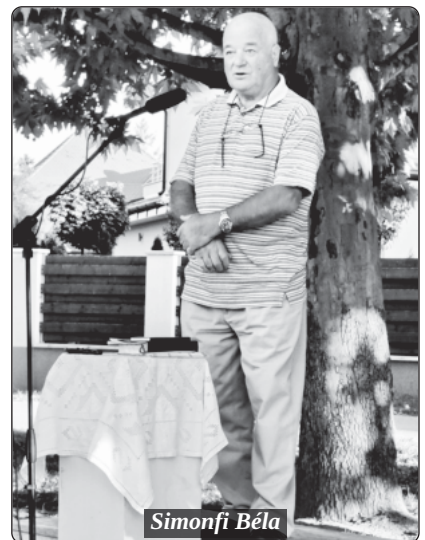
Azon a délután nem volt nyugtom. Elillant a békességem, egész éjjel nem aludtam, tudtam, hogy nem jártam egyenes úton. Elmondtam a feleségemnek is, mit csináltam. Másnap az Úr elé vittem, és az egész dolgot Rá bíztam: „Uram! Nem tudom visszacsinálni, nem tudom, kihez menjek, kérek, old meg ezt a dolgot, mert én nem tudom jóvátenni. Legyen a Te akaratod szerint.”

Pár nap múlva kaptam a rendőrségről egy idézést, hogy menjek be kihallgatásra. Szerdán kellett mennem reggel 8 órára. Kérdezte a feleségem: „Mit fogsz mondani?” Azt feleltem: „Az igazat.” El is mondtam: „Igen, én voltam, beismerem. Csak egy nevet és telefonszámot kellett volna hagyni, és minden rendeződött volna. Hibáztam, hogy ott hagytam, vállalom érte a felelősséget.” Tegnap megkaptam a határozatot: 20.000.-Ft büntetés. Jogos.

Szeretnék ezúton is bocsánatot kérni ettől az ismeretlen embertől. Ezt is az Úr Istenre bízom, ha úgy akarja, hogy találkozzunk, akkor úgy legyen. Mindent az Úr Istenre bízok. Évek óta olyan békességem van, és ilyenkor borul fel, amikor valamit nem úgy csinállok, ahogy kell.

Végezetül még egy igét szeretnék felolvasni, amit 2005-ben kaptam Biatorbágyon, és hogy milyen ígéretet kaptam akkor: „*Kinek szíve reád támaszkodik, megőrződ az teljes békében, mivel Te benned bízok.*” Én Istenben bízom, és abban van bizodalom, hogy jöjjön bármilyen betegség, vírus, vagy akármilyen hit, remény és szeretet tölti be az életemet. Hiszek a láthatatlan Istenben, hiszem, hogy a Megváltóm él, hiszem, hogy Ő váltotta meg az életemet, Ő tart meg minden nap, mindent, amire szükségem van, Tőle kapok. Mindezekért van meg bennem ez a hatalmas békesség. Hittel és reménységgel tekintek az odafelvalókra, hogy amikor majd az Úr Isten elé kerülök, meg fogom Őt látni szemtől szembe.

Köszönöm, hogy meghallgattatok. ■

Kedves testvérek! A mi Urunk Jézus Krisztus már felállt trónjáról az Atya Isten jobbján. Már indulni készül. Egyszer már felállt. István, az első vértanú látta ezt: „*Ő azonban Szentlélekkel telve az égre függesztette tekintetét, és látta Isten dicsőségét és Jézust, amint Isten jobbra felől áll.*”

Jézus indulna már. Türelmetlenül várja az Atya parancsát. Várja azt a napot, azt az órát, amelynek idejét senki sem tudja, csak az Atya.

Abban az időben még nem jöhetett el az Atya által kijelölt nap, még nem tűnhetett fel az Emberfiának jele az égen, mert még nem telt be az emberek gonoszsága a földön, még nem lett a világon minden nép megszólítva az evangélium bizonyossága által és még nem pecsételtetett el minden választott. Isten ma élő népének azonban bizonyossága van arról, hogy „*a hátralevő idő rövidre szabott*”. Minden lépéssel közelebb jön az a nap, amikor találkozunk az Úr Jézussal. „*Jöjj, Uram Jézus!*”

A veszedelem ideje

Egy debreceni szabadkeresztyén gyülekezet lelkészének előadásában hallottam a következőket:

A világban uralkodó felfogás szerint: a természet és a társadalom az evolúció elvei szerint folyamatosan fejlődik. A világ azt gondolja, hogy az emberiség és az egész világ egyre jobb, egyre fejlettebb lesz, egyre magasabb szinten lesz a tudomány, a technológia, a gazdaság, és az egyre magasabb szintű tudás birtokában a világ vezetői kezelni tudják a válságokat, sőt meg tudják azokat oldani. A világ abban hisz, hogy egyre felkészültebb lesz az emberiség, és így ki tud menekülni majd a nehéz helyzetekből.

Ez azonban egy ördögi hazugság, mert ellentétes a Bibliával. Ezzel a gondolkodásmóddal szemben a Biblia azt tanítja, hogy a világ folyamatosan lefelé tartó folyamat. (Az entrópiáról szóló írásunkat lásd az Áldás, békesség! 2019/2. március-áprilisi számában.) Eddig is csak az Isten kegyelme és szeretete tartotta meg, mert a bomlás, a rendezetlenség felé tartó folyamatok csak isteni beavatkozással fékezhetőek meg és egyenlíthetők ki – mindaddig, amíg azt Ő jónak tartja. A Biblia azt mondja, hogy az utolsó napokban nehéz idők lesznek, és erkölcsileg nem felfelé, hanem éppen ellenkezőleg, lefelé hanyatlak a földi élet. Jézus ezt úgy fejezte ki, hogy „*Mivel pedig megsokasodik a gonoszság, sokakban meghidegül a szeretet*”.

Ami miatt tehát az emberek túlnyomó részét váratlanul fogja érni a nagy nyomorúság, az az, hogy nem erre számítanak. Már

a Prédikátor könyvében erről ír a szentíró: „*Ahogy a halak veszedelmes hálóba kerülhetnek, ahogyan a madarak törbe eshetnek, ugyanúgy jutnak kelepccébe az emberek is, ha hirtelen rájuk szakad a veszedelem ideje.*”

A Jézus Krisztusban hívó emberek arra számítanak, hogy a föld a pusztulás felé halad, de Péter apostollal együtt biztos reménységünk van abban, hogy „*De az ő ígérete szerint új eget és új földet várunk, amelyben igazság lakik*”. A bűnnel telt világban egyedül Jézus Krisztus ígéretében bízunk: „*És ha majd elmentem, és helyet készítettem nektek, ismét eljövök, és magam mellé veszek titeket, hogy ahol én vagyok, ti is ott legyetek*”.

Pál apostol írja a Thesszalonikaiakhoz írt első levelében, hogy a világra úgy fognak rátörni az utolsó időkben a csapások, mint a szülési fájdalom. „*Amikor azt mondják: Békesség és biztonság, akkor tör rájuk hirtelen a végső romlás, mint a fájdalom a várandós asszonyra, és nem fognak megmenekülni.*” Ez azt jelenti, hogy az egyik percben még nem érez semmit, majd a következő pillanatban hirtelen rátör a fájdalom. Aztán enyhül egy kicsit, majd még erősebben kezd gyötörni. És egyre rövidebb fájdalommentes idő után egyre hosszabban tartó gyötrelmek jönnek.

A fájdalom megdöbbeníti az embert, mert hiszen abban a tudatban élt (mert abban a tudatban tartották), hogy ez vele nem történhet meg. Hiszen már minden problémára van megoldás. De hirtelen ráeszmél arra, hogy nincs segítség. Azt mondták neki, hogy a bajokon úrrá tud lenni, hogy békességben, biztonságban élhet, és meglepődik azon, amikor megtapasztalja, hogy tévedett. A COVID-19

járvány ezt ábrázolja ki a maga valóságában. Sokan nem is a vírusnak esnek áldozatul, hanem a saját félelmeiknek. Nagy figyelemztetés ez nekünk, hívó embereknek is.

Élet Jézus Krisztussal

A krízis ideje Isten népében is egy nagy tisztulási folyamatot indít el. Mindannyian megmérettetünk. Kiderül, hogy valójában hol állunk. Választhatjuk azt, hogy megpróbáltatásainkban Istent vádoljuk, és haraggal fordulunk felé, aki „*ránk hozta a bajt*”, vagy a szenvedésünkben is áldjuk, dicsőítjük és magasztaljuk Istent. „*Mert Isten nem haragra rendelt minket, hanem hogy elnyerjük az üdvösséget a mi Urunk Jézus Krisztus által, aki meghalt értünk, hogy akár ébren vagyunk, akár alszunk, vele együtt éljünk.*”

Aki a mi Urunk Jézus Krisztus tulajdonában van, aki az Ő uralma alatt, Vele együtt él, az minden körülmények között Istent dicsőíti az Ő Fiában, és minden helyzetben teljes bizalommal néz fel Rá. Mert a mi magatartásunk nem a körülményeinkre válaszol, hanem Isten hozzánk aláhajló szeretetére, aki Fiában testté lett, és aki bűnt nem ismerve nemcsak helyettünk halt meg, magára véve a mi jogos büntetésünket, megérdemelt ítéletünket – bűnbocsánatot, felmentést és feloldozást szerezve számunkra –, hanem értünk halt meg, mert Isten *bűnné tette* értünk, hogy mi Isten igazsága legyünk Benne; elhordozta, felvitte a keresztfára bűneinket, Megváltónkká lett, legyőzve a bűnt, a halált és a Sátánt, minden seregével együtt. Istennek ez a keresztről lehajló örökkévaló szeretete indít bennünket önmagunk megtagadására, a keresztfelvételeire és Krisztus követésére a Szentlélek által, és biztat minket arra, hogy mi is szeretettel hajoljunk oda a szenvedőkhöz, a nyomorúságban, betegségben, rászorultságban levőkhöz.

Mert Jézus Krisztussal élek. Nem a földi életért élek, hanem a következő, az örök életért élek, mely „*örök élet*” végső soron Isten élete, amely természeténél fogva elveszítetlen, azaz „*örökkévaló*”. *Bódis Miklóstól* hallottuk, hogy Isten szemében mindenki él, aki *Neki él*. Aki átadott életet él.

Jim Elliottól pedig ezt olvastam: „Nem boldog az, aki odaadja, amit úgysem tarthat meg, hogy megnyerje vele azt, amit nem veszíthet el.” Gyönyörű gondolat. Élet van benne.

A világ tévelygése

És mégis milyen könnyű elveszíteni ezt az életet! „Mert az Úr napját megelőzi a hit-től való elszakadás” és „föllángol a gonoszság, mint a tűz”.

Most nem szeretnék kitérni arra, milyen jelek sokasodnak a világban, amelyek mind egy irányba, a vég felé mutatnak. Szinte kapkodjuk a fejünket, miféle örültségeket tesznek, mondanak, hisznek a világ, „boldogabb” (értsd: gazdagabb) felén, hogyan adják magukat tisztátalanságra, mindenféle szabados-ságra, egymás testének meggyalázására, Isten teremtési rendje, törvényei elleni lázadásra, istenkáromlásra; hogyan emelkedik fel – most már látható módon – a minden keresztyén értéket tagadó, sőt üldöző, az élet minden területét behálózó, átszövő totális kontroll; deklarálva és előírva, miben, kiből lehet hinni, mit lehet gondolni, mit lehet mondani; mindezt a „se Isten, se haza, se család” antikrisztusi ideológia jegyében.

Mindennek egyik legkirívóbb példája egy brit bírósági ítélet a közelmúltból (álljon most itt csak ez az egyetlen bizonyíték), mely kimondta, hogy a Biblia (!) összeegyeztethetetlen az emberi méltósággal és az emberi jogokkal. Az történt, hogy egy angol orvos nem volt hajlandó egy biológiai férfit nőnek nevezni, és miután a „vizsgálat” során kiderült, hogy ezt vallásos meggyőződése miatt tette (illetve nem tette), az orvost azonnali hatállyal kirúgták az állásából. Az orvos jogorvoslatért bírósághoz fordult, de a munkaügyi bíróság elutasította a keresetét, és helyben hagyta az orvos elbocsátását kimondó döntést, a fentiekben túl arra hivatkozva, hogy az orvos szükségtelenül diszkriminálta és zaklatta „transznemű” páciensét azzal, hogy vallási meggyőződése miatt nem volt hajlandó a „megfelelő névmást” használni.

A világ fiai ellene támadnak és fölébe emelik magukat mindennek, amit Istennek vagy szentnek mondanak – nem félik az Istent. „Ezért szolgálta ki őket Isten a tévelygés hatalmának, hogy higgyenek a hazugságnak, és általa mindazok elvegyék ítéletüket, akik nem hittek az igazságnak, hanem a hamisságban gyönyörködtek.” De el fog jönni az az idő, amikor nyilvánvalóvá lesz Isten hatalma a földön. Amikor „Csak előtte borulnak le a földi hatalmasságok, tédret hajt előtte minden halandó, aki nem tudja életét megtartani.” Mert, ahogy az ember terdei önmagukban, az izmok ereje nélkül, nem bírják megtartani a testet és összecsuplik, ugyanúgy az ember sem tudja megtartani a maga életét. Ezért hajtja meg Isten a térdeket maga előtt, kiabrázolja ezzel is azt, hogy egyedül Ő a

Megtartó, és senki sem tudja Nélküle magát megtartani.

A Fazekasmester kezében

Testvéreim, csak az tartja meg az életét, aki Krisztusért elveszíti azt. Jól ismerjük az ígét. Aki meghalt önmaga számára, és él benne a Krisztus, él benne a Krisztus engedelmissége. Mert minden hatalom a kereszthalálra engedelmes Jézus Krisztusnak adatott, „hogy Jézus nevére minden térd meghajoljon, mennyieiké, földieké és föld alattiaké; és minden nyelv vallja, hogy Jézus Krisztus Úr az Atya Isten dicsőségére.” Benne kell megmaradnunk. Az az indulat kell, hogy bennünk legyen, ami Jézus Krisztusban is megvolt. Az Ő engedelmes élete, szolgálata kell hogy példaként előttünk álljon.

Állhatatosan megmaradni Krisztusban viszont csak a Szentlélek által lehetséges. Kinek adatik a Szentlélek? Az Apostolok Cselekedeteiről szóló könyv 5,32 versében van egy utalás, ami nagyon elgondolkodtató: „és tanítja a Szentléleket, akik azoknak adott Isten, akik engedelmeskednek neki.”

De hogyan lehetek engedelmes, hogy megnyerhessem a Szentlélek ajándékát, hogy állhatatosan megmaradhassak Krisztusban? A Szentírás világosságában nem lehet erre más válaszuk: a *bűnbánaton* keresztül. Az Isten szerinti megszorodáson keresztül.

Amikor az Isten igazán megjelenik az életünkben, amikor igazán megmutatja az Ő nagyságát, hatalmát, igazságát – szembe-sülünk az Ő szentségével. Zavarni, fájni kezd az életünkben mindaz, amiről tudjuk, hogy nem kedves Neki. Amikor igazán közel jön hozzánk az Úr, szinte feljajdulunk a tisztáta-

lanságunk, vétkeink sokasága, bűnös természetünk fölött, és felismerjük, hogy az Ő jelenlétében el kell hagynunk mindent, amit nem tűr meg, amitől el akar választani minket. És ekkor igazán vágyani kezdjük az Istennek szentelt, Neki átadott életet, vágyunk az Ő állandó jelenlétére, vágyunk az igazra, az igazságra, és elviselhetetlenné válik minden hamisság és igazságtalanság.

Az Ő jelenléte összetöri a kemény szívünket, lehull róla a kemény páncél, és akkor

az Úr Jézus, mint a fazekasmester, odaül a korong elé, és a kéreg alól felbukkanó lágy szívünket, mint a puha agyagot, elkezdi formálni. Munkálja, alakítja kedve, tetszése szerint. És láss csodát: egyre könnyebbé válik Rá hallgatni, Neki engedelmeskedni, azt tenni, amit Ő mond nekem – szívem az Úr kezében van. Az engedelmisségem megnyitja az áldások kapuját, és könnyűvé válik, ami addig oly nehéznek tűnt az Ő követésében. Amikor Jézus azt mondja, hogy „Vegyétek magatokra az én ígámat, és tanuljátok meg tőlem, hogy szelíd vagyok és álatalos szívű, és megnyugvást találtok lelketeknek. Mert az én ígám jó, és az én terhem könnyű.” – erről beszél.

Ha az Úr Jézusnak valóban átadtuk a szívünket és az Ő igájába hajtottuk fejünket, könnyűvé válik a szenvedés, nyomorúság, betegség elhordozása is. Nem azért, mert most már van erőnk helyrehozni, amit addig elrontottunk, vagy mert most már nem fáj, ami addig fájt, hanem mert maga az Úr Jézus vigyáz és visel gondot ránk, hogy megmaradjunk Őbenne és Ő mibennünk. És amint az örök szövetség vére által Isten kihozta a halottak közül a mi Urunkat, Jézust, bizonyosak vagyunk abban, hogy Jézus vére minket is kiváltott az örök halálból, és végül magához fogad minket. Isten gyermekei számára erről a legszentebb igralmasságról szól az isteni könyörület himnusza: a 34. Zsoltár. Ezért nekünk rendíthetetlen hitünk van abban, hogy „Sok baj éri az igazat, de valamennyiből kimentti az ÚR”.

Töredelmes ↔ Engedelmes

Az akarat központja a szív, ezért különös gonddal kell *törődnünk* vele, nehogy megkeményedjen az Isten jelenlétének hiánya miatt, mert akkor érzéketlenné, ellenszegülővé válik Isten akaratával szemben. A keményszívű emberrel – akiben nincs meg az engedelmisségre való törekvés, az istenfélelem, akiben nincs hajlandóság arra, hogy közel engedje magához Jézust – nem tud mit kezdeni az Isten. Aki távol tartja magától az Urat, és nem fogadja be a szívébe, annak a szíve kemény marad, szeretetlen, és Isten szeretete sem tudja betölteni. Ezért mulhatatlanul szükséges megmaradni az Úrban. Megmaradni az Ő jelenlétében, az Ő életében, az Ő Igéje mellett, és szüntelen imádságban, bűnbánatban, hálaadásban személyes kapcsolatban lenni Vele.

Oly könnyű prédája a Sátánnak a közömbös, megfáradt, kiégett keresztyén ember! Mert az Ige és az imádság elválaszt minket a bűntől, de a Sátán elválaszt az Igétől és az imádságtól. Minden körülményünkben, akár miben vagyunk is, törekednünk kell megadni a szükséges időt, hogy az Ige és az imádság által formálhasson bennünket az Úr. Alázattal oda kell adni önmagunkkal együtt az időnket is, hogy Vele lehessünk. A „*törekedni*” szó – milyen gyönyörű a magyar nyelv!

– gyöke a „törni”, hogy megtöröm az akaratomat, és a magam összetöréséig fáradozom, hogy az élő Úrral maradhassak. Ez belső küzdelem, harc, soha meg nem lankadó imádság – egyszóval hit. Ez az ára a megmaradásnak, ez teszi lehetővé, hogy amikor eljön az Emberfia, hitet találjon a földön. A mi hitünket.

A töredelmes lélek az Isten előtt kedves áldozat; a töredelmes és megtört szívet nem veti meg az Isten; és Ő ehhez az élő, szent, Neki tetsző áldozathoz, a magunk odaszánásához adja az Ő Szentlelkét, mert „Közel van az ÚR a megtört szívűekhez” és mert „Isten az, aki munkálja bennetek mind a szándékot, mind a cselekvést az ő tetszésének megfelelően”. Mert minden törekvésünk és áldozatunk ellenére sem mi fogjuk erőnk megfeszítésével vagy jócselekedeteink által elérni, kiérdemelni az Úrral való közösséget, szövetséget, hanem az Ő áldott kegyelme tart meg benne.

Készüljtek fel!

És Ő felkészít bennünket arra, hogy ne érjen váratlanul mindaz, ami előttünk áll. Isten az Ő Igéje által akar bennünket felkészíteni arra, hogy ne érjen felkészületlenül mindaz, ami a világban történik majd, hogy ne legyünk kiszolgáltatva félelmeinknek, és hogy soha ne legyünk bizonytalanok abban, hogy „*akik Istent szeretik, azoknak minden javukra szolgál*”.

Bízunk kell Isten szavában, mert az Ő Igéje az egyetlen hiteles forrás és a mi oltalmunk, erőforrásunk ebben az időben. Isten minden szavát, ígérteit be fogja teljesíteni, úgy, ahogy azt kijelentette számunkra a Szentírásban, ez ad nekünk békességet, biztonságot. Minden pontosan úgy fog történni, ahogy azt előre megmondta, ezért a világosság fiait nem érheti meglepetésként, ami majd elkövetkezik. Isten védelme alatt állunk, mert felvettük magunkra a hit és a szeretet páncélját, fejünkre pedig az üdvösség sisakját. Sziklaszilárd reménységünk, hogy bennünket az Isten ki fog

menteni minden veszedelemből, akkor is, amikor minden egyre nehezebbé válik, amikor majd minden egyre rosszabb lesz.

Akit az Isten így felkészített, az olyan lesz, mint Jézus Krisztus, mert azt mondja az ige: „*aki teljesen felkészült, az mind olyan lesz, mint a mestere*.” Erre hív minket: „*Maradjatok énbennem!*”! Jézus hatalmasabb minden bűnnél, bajnál, nyomorúságnál, félelemnél, Benne maradv tudjuk legyőzni mindezeket.

Készüljtek tehát az Úr Jézussal való találkozásra!

Készüljtek, mert az Úr Jézus visszajövele közel van!

Legyetek készen arra, hogy az Úr Jézus keze által formálódjatok Krisztus képére! Törekedjétek a szeretetre!

Legyetek szilárdak és rendíthetetlenek, hogy készüléseketben mindenkor az Úr munkájában buzgólkodjatok!

Készüljtek, hogy ne legyen semmilyen akadály, ne gátoljon semmilyen kötelék abban, hogy az Úr Jézus készen találjon titeket! A töredelmes lelke legyen bennetek!

Készüljtek, és ne aludjatok, mint a világ fiai, hanem legyetek éberek és józanok!

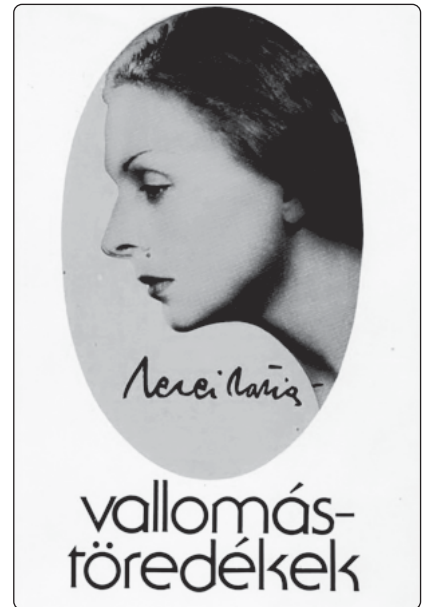
Készüljtek, és ne hagyjátok magatokat elszakítani Isten Igéjétől! Krisztus lakjék a szívetekben a hit által, szeretetben meggyökerezve és megalapozva!

Készüljtek, szüntelenül imádkozva az Ő Lelke által, hálát adva mindenért! Legyetek tökéletesek, miként a ti mennyei Atyátok tökéletes!

Készüljtek és vigyázzatok, „*mert sem a napot, sem az órát nem tudjátok!*”

„A minden kegyelem Istene pedig, aki elhívott titeket Krisztusban az ő örök dicsőségére, miután rövid ideig szenvedtetek, maga fog titeket felkészíteni, megszilárdítani, megerősíteni és megalapozni. Ővé a dicsőség és a hatalom örökkön-örökké. Ámen.”

Puskás Attila

Ó igen, hiszem és vallom, hogy a végső értelme ennek az elmúlt időnek: megélni a nagy csodát - életben maradni, a csodán keresztül megtalálni Istent, aki maga a Szeretet, betelni Istennel, betelni szeretettel, a szeretet segítségével rálépni az útra, a szeretet útjára, s elvégezni a Feladatot, azaz leélni az életet a szeretet nevében. Igen, ki merem mondani: Isten országa soha olyan közel nem volt hozzánk, mint éppen most. Isten országa, ami bennünk van, s ami egyenlő az új ember, a szeretettel teljes ember megszületésével.

Most, igen most, amikor úgy érzed és úgy látod, hogy eltűnt a szeretet a földről, mert eltűnt mellőlünk a sok szeretetforrás és szeretetmunkó, eltűnt az anyánk, az apánk, a gyermekünk, eltűnt a szerelmünk, eltűnt a barátunk, s árván és önzően sírunk a szeretet után. Tudod-e, mi az értelme ennek a nagy árvaságnak?

Ehessé és szomjassá tett bennünket az Isten a szeretetre, azért vett el körülöttünk minden szeretetforrást, hogy szomjas kíunkban végre önmagunkban próbáljunk meg kutatni utána. S ekkor ébredünk rá a legnagyobb Titokra, hogy a Szeretet, mint mag a földben, bennünk alszik, de csak akkor ébred és csak akkor él, ha önzetlenül továbbadjuk másnak. Mert az önző, befelé irányuló szeretet – az önszeretet – nem csak kifelé pusztít, pusztít befelé is – elpusztít végül téged is. De az önzetlen, kifelé irányuló szeretet – a felebaráti szeretet – épít és éltet másokat s magadat egyaránt. Ezt az országot elpusztították az egyéni, osztályi, faji, nemzeti önszeretet nevében. Újjáépíteni a magunk és mindenki számára egészséges, boldog országgá, újjáteremteni az önzetlen, mindenkire kiterjedő felebaráti szeretet nevében lehet! Az Isten nevében lehet – mert az Isten: Szeretet, s bennünk, magunkban a szeretet az az isteni mag, ami a mi létünk legbelsőbb lényege, s az emberi élet értelme nem lehet más, mint felfedezni ezt a magot, táplálni, öntözni – hogy felnövekedve betöltse egész valónkat, s ilyen módon beleolvadjunk az isteni szeretet

egészebe, belesimuljunk a világ harmóniájába. S tudod-e, mi ez az állapot, kedves embertársam? Ez az, amit úgy hívunk: boldogság, teljesség – ez az üdvösség.

Mert ne felejtse el soha, hogy mindnyájan egyek vagyunk, mindnyájan testvérek vagyunk, és testvéreink a fák, a füvek, a kutyák, a kövek, a hullók, a bogarak, a csillagok s a madarak! Mindnyájan testvérek vagyunk – mert mindnyájan a Szeretet teremtményei vagyunk. S tudjátok-e, hogy aki a szeretetben él, annak többet soha semmitől sem kell félnie? Nem kell töprengenie, hogy jól csinál-e valamit vagy sem, mert nem ő cselekszik már, hanem a szeretet cselekszik őbenne. Annak a lábát puha kezek fogják s szépen igazítják, ne ide lépj, – nézd csak – inkább ide,

Mezei Mária színésznő

így jobb. S ha elhomályosodik előtte az út, kis jelek és csodák gyúlnak ki a sötétben, s világítanak a léptei előtt.

Elmesélek most egy ilyen „kis csodát”, amit akkor kaptam, mikor egyszer nagyon elfáradtam. Olyan fáradt voltam, hogy úgy éreztem, mégis legjobban lennék lefeküdni az út mellett, s hagyni, hogy az élet menjen szépen tovább – nélkülülem.

Kórházban feküdtem akkor. Egy reggel valami furcsa kis nyugtalanságtól hajtva bújtam ki az ágyból, s minden cél nélkül kisiettem a folyosóra. Mintha ... igen, mintha hívott volna valaki. Egy kis szőke, rongyos, angyal szemű fiú sírt az egyik sarokban. Egyik kezecskéjét elvitte az akna és az anyja szidta, szidta, hogy milyen rossz fiú, neki ilyen nagy bajt okozott. Behívtam őket magamhoz. Az asszony szegény – favágó felesége. Férfjét elvitték, még négy lánya van, s ez az egy fia most ilyen költséges bajba sodorta, hiszen nincsen pénz még vonatra se, hogy kötözésre

tudjanak bejárni. Szerényen mondta – hát adtam neki. Síri kezdett. Hihetetlen, mennyire elszoktak az emberek egy szememnyi jószágtól. Tiltakozott, s a végén erővel a kezembe nyomott egy kis csomag maradék vaját, amit kopott kiskosarából kapart elő. Elmentek, s ahogy kibontom a piszkos hártypapírt, az egyik oldalán szépséges arany iniciáléval, égszínkéék betűkkel ráírva ezt olvasom: „Az odafelvalókkal törődjete, ne a földiekkel” (Kol 3,2).

Ó, hát elfáradhat-e az, felhet-e az valamitől, akinek – levelet írt az Úristen?

És most végezetül nagyon halhalkan szeretnék még valamit mondani. Meg kell tanulnunk újra imádkozni. Hihetetlen erő az ima. Még egy halk sóhajlás is felmérhetetlen erőket hív életre. Ne szégyelljük magunkat, sóhajtsunk fel: „édes jó Istenem, segíts meg bennünket!”

És az Isten odahajol hozzád, és segíteni fog rajtad – mint ahogy segített azon a kicsi fiún is, akit egy éjjel összeroncolt hassal hoztak be a műtőbe, akiről lemondott az apja, de lemondott az orvosa is, s akinek a műtőasztalon sügtam a fülébe: „Meglásd, megsegít az Isten.” S ő kékülő ajakkal, kétségbeesetten jajongó hívással kiáltotta: „Istenem, Istenem, Istenem!” és az Isten odahajolt a műtőasztal fölé, megfogta a sebész elcsüggedt kezét, vezette, megsimogatta az irtózatosságot, rálehelte az ő titokzatos melegét erre a szegény kihűlő kis testre. S a kicsi *Tatárka György* tíz nap múlva jókedvűen szaladt a kertben cseresznyét majszolt, s amikor megkérdeztem, hogy mit gondol, vajon ki segített

rajta – lesütött szemekkel, a zavartól pirosan, halhalkan azt felelte: „Az Isten”.

Igen. Ő segített rajtad, kicsi *Tatárka György*, s ő segít, csak ő segíthet rajtunk is, mindnyájunkon. Ezen a fölsebzett országon, ezen az egész irtózatossá világon. Hívjuk hát, hogy jöjjön, jöjjön ide hozzánk! Hajoljon ide hozzánk, simogassa le rólunk a közönyt, a gőgöt! Nyissa ki a szívünk rozsdás ajtaját, lépjen be és maradjon bennünk! Hogy építhessünk neki magunkból templomot, s a sok kicsi embertemplomból építhessünk egy új Országot, aminek az alapja a szeretet, s tartalma a szeretet, a koronája a szeretet legyen. Mert nincsen nagyobb hatalom, és nincsen nagyobb erő, mint a szeretet – mert az Isten szeretet. Jöjj hát, Szeretet, hogy legyen a mi lelkünk a te templomod, s ha sírunk, ha nevetünk – ha imádkozunk vagy bukfcencet hányunk, mindig a te törvényedet szolgáljuk: meleget áraszunk, örömet osztogassunk, szeretetet kínálunk!

Én édes Istenem, segíts hozzá minket!

Mezei M.

A bizonyágtétel teljes szövegét Mezei Mária színésznő mondta el 1946. június 10-én Budapesten a paraszti református templomban. Isten Szeretetére és az ima erejére emlékeztetve, közreadja: Szántó Lajos bácsi, Csobánka. ■

Szántó Lajos, a mi Lajos bácsink. Jól tudjuk, akár örömről, akár pogácsáról legyen szó, bármelyikkel készséggel szolgál. Hosszú ideje játssza már ezt a darabot, amit életnek hívunk. Újabb tételhez érkezett, életmuzsikájának a 88. tétele következik. Felkértük, hogy ennek tiszteletére avasson be minket örömének forrásába. Meséljen arról a sugárzó lelkesedésről és lendületről, amit gyakran nem is csak szavakkal, hanem a kedvenc „legkisebb hangszerével” mond el nekünk.

Forró nyári vasárnap délután találkozunk. Lajos bácsi a Csobánkát körülölelő hegyek derekánál él, erdők nagy fái kísérik a mindennapjait. Ahogy megérkezem hozzá, érzem, hogy ő is része az erdőnek. Vidámságát sugározza vissza a fák moraja, a madarak csicseregése. Részévé vált. Jelenléte, lelke, hite, szeretete minden egyes rezdülésével hozzátesz. Mindezt nem ma kezdte, hiszen először 1946-ban járt itt, 13 évesen, cserkészként. Kirándulásuk hosszú utat jelentett, gyalog érkeztek az újpesti vasúti hídtól. Úgy érezte, szeretetbe jön. Ekkor született az elhatározás: e csodás helyen szeretne élni.

A következő nagy állomás 1974-ben következett. A Kis-Kevély aljában, a sűrű erdő közepén, a turistautak találkozásánál találta meg lakhelyét. Ötvenkét telekre osztották ezt a területet. Elmondhatjuk, hogy Lajos bácsi háza fontos hely, hiszen a piros, a sárga, a zöld jelzés, sőt, még az országos Kéktúra is elfut mellette.

Amikor eddig jutunk a beszélgetésben, már elő is kerül a szájharmonika. Lajos bácsi szeretné zenével is kifejezni az örömét. Beethoven Örömdóját játssza nekem. Megtisztelő, megható pillanat. A tikkasztó nyári napnál is lelkesebb ragyogást látok rajta. Előjön az ifjonti hév, a harmonikán megcsillanó fény sugar is örömtáncot jár. Egy egészen különleges pillanatnak lehetek részese. Néhány perce még a Szentírásról beszélünk, Noé bárkájáról volt szó. Most pedig, ahogy felcsendül a dallam, egy szempillantás alatt kiárad valami, ami talán csak azokból tud így szólni, akik már életük operájának számos tételét eljátszották, a nagy áriák javát átadták a közönségnek. Percnyi hanggá sűrűsödik a közel kilenc évtized, olyan csatoma nyílik, ami túlmutat a szavakon. Az itt és most érzésébe kerülünk, a dalra figyelnek a fák, a madarak. Sőt, még a szomszéd

ALAPELVEM MINDENÜTT: A HELYTÁLLÁS

kislány is. „Csókolom Lajos bácsi, várjuk az esti muzsikát”, szól a csicsergő hang a bokrok leveleinek zizegésébe keveredve. Minden benne van ebben a pillanatban. Talán maga az erdő szólt hozzánk, a fák szelleme, akik már oly sokat hallhatták ezt a szép muzsikát.

Amikor Szántó Lajos megkapta a kert, '74-ben, évtizednyi munka várt rá. Meg kellett tisztítani az erdőt. Utat építettek, közműveket telepítettek. Létrehoztak valamit. Ahogy ő fogalmaz, alapelve: a helytállás mindenütt. Ahova ment, ott hatott, alkotott, gyarapított.

A Központi Statisztikai Hivatalban dolgozott, majd a 90-es években családi vállalkozásba kezdett Budapestben. Itt számos csobánkai szakembert foglalkoztatott. Együtt indultak munkába, hajnali ötkor. Ahogy ő fogalmaz, az akkoriak közül még néhányan élnek, ők emlékeznek erre az időszakra.

„A SZÁJHARMONIKÁST OTTTHON NE HAGYJÁTOK!”

Nyugdíjazása óta a csobánkai református közösségben és a Vadvirág Nyugdíjas Klub keretei között tevékenykedik. Zene, ének, közösség, Isten keresése és szeretete tölti ki a mindennapjait. A közösséggel számtalan helyen jártak már. Útjukat vidám nótaszó kíséri. A dalok mellé gyakran előkerül a zsebében hordott zenekar, a szájharmonika is. A cél közös, örömet adni. Legyen szó a helyi éves ünnepekről, közeli és távoli települések rendezvényeiről, mindenhol képviselik Csobánkát. Úgy látja, zenéjével újat mutat, hiszen ez az egyik legritkábban hallható hangszer. Aki hallja, mosolyog, elvarázsolja. Ez pedig pont a fő cél, az öröm felé vezetni a hallgatót.

Az alapelv továbbra is ugyanaz, ami eddig is: helytállni. Képviselni Csobánkát, maradandó szeretetet nyújtani, emlékeztetést tenni az ün-

nepi együttlétet. A repertoár széles, egyaránt felcsendülnek klasszikus dallamok, könnyűzenei slágerek, világhírű és magyar nóták, népdalok. Mindig az, ami a közönségnek leginkább örömet adhat. Legyen szó maroknyi társaságról, vagy akár több száz, akár ezer emberről, a zene szeretete közös.

Itt ismét előkerül a harmonika, hiszen a zeneszó adhatja át leginkább mindezt. „Most múlik pontosan...”, csendül fel a jól ismert dallam. Közben mondja Lajos bácsi, hogy a minap kábelt szereltek a házával szemben, fent, a villanyoszlop tetején. Nekik is zenélt, muzsikaszóval kísérve könnyebben tekeredik a kábel, sőt, még a csavarhúzó is jobban húz. Fontos, hogy segítsen. Nekem is segít. Örül az interjúnak. Szeretettel készül rá. Sőt, mire megyek, összekészít mindent. Oldalakon át írja az élettörténetét. Rendszerezve kapom meg a fotókat, cikkeket, kitérítetéseket. Díjai hosszú sora díszíti a nyugdíjasklub épületének falait is. Számára azonban a legfontosabb az öröm. Adni pedig örömet okoz. Így ad, ahol és amiben csak tud.

A „POGÁCSÁS BÁCSI”

Lajos bácsi régóta jár a Szókó Cukrászdába, jól ismerik őt ott. Tudják, hogy szolgál, jótékonykodik. Előfordul, hogy rossz időt hoznak a kirándulós napok, ilyenkor megmaradhat a pultban a pogácsa, a házi rétes és a krémes is. Ilyenkor van, hogy Lajos bácsi szatyrokkal hozhatja el a pogácsát. Sajtos, krumplis, tepertős, ami éppen adatik. Elhozta vasárnap, hétfőn reggelre, a csobánkai óvoda reggeli zsbongásába készült vele. A gyerekek örömmel fogyasztották, az óvo nénik hálásak. Számtalan alkalommal érkezett már a „pogácsás bácsi”. Amikor meghívták az iskolába, hogy fél-fél órát zenéljen az osztályoknak, minden kisdíák kapott pogácsát. Így a közös éneklés is könnyen ment.

Pontosan ugyanúgy, ahogy a választások napján. Szürke, morcos nap volt, elkelt hát a napfény. Szavazásra menet a zsebben hordott zenekarát is magával vitte. A szavazófülke az iskolában volt. Amíg kint várt, megérkeztek a gyerekek is. Tizenketten voltak, ő, mint aki második gyermekkorát éli, tizenharmadikként csatlakozott hozzájuk.

Olyan dalt választott, amit a kicsik is ismertek. Együtt énekeltek hát a választások alkalmából a „Kis karácsony, nagy karácsony”. Minden nap ad valamit, minden pillanat lehet karácsony. Közben kihallatszott a választói tremorból: „Megjött Lajos bácsi.”

LAJOS BÁCSI, TE MINDIG MEGÉNEKELTETED A KÖZÖNSÉGET.

Gyakran hangzik el a fenti mondat a nyugdíjas találkozók. Apaj-pusztá, Cserkeszölő, Pilisszántó, Pilisvörösvár, Pomáz is hallhatta már a muzsikaszót.

Nyugdíjas társaival mindenhol elviszik az örömet. Lajos bácsi már nagyon bízik benne, hogy hamarosan ismét mehetnek majd. Hónapok óta otthon van, más világ van most, tudja ő is, vigyáz magára. Ahogy meséli, hogy mennyi fellépésre készültek volna idénre, ismét előveszi a szájharmonikát. Szól a dal, szelek szárnyára kerekedik a dal. Közben már fejben összeállítja az esti melódiákat. Ahogy a szomszéd kislány is emlékeztette rá nemrég, hamarosan itt a nyolc óra. Ilyenkor kiáll az utcára, előveszi a hangszerét. Azok tiszteletére fújja, akik az egészségügyben dolgoznak értünk. Akik segítenek, hogy leküzd-hessük a vírust. A zeneszó végén abban maradunk, hogy ők bizony hősök. A legtöbb, amit tehetünk értük, és mindannyiunkért, hogy vigyázunk magunkra. Csak óvatosan, mi, csendben, együtt.

De már megyünk is tovább, a történetek soha nem fogynak el. Meséli, hogy a színpadon a hangtechnikus gyakran meglepődik, amikor mondja, hogy ő nem hozott aláfestő lemezt. Neki nem kell segítség, ő maga a zenekar, egyedül is helyt tud állni. Tudja, hogy mikor mit játsszon. Akkor is tudta, amikor a Nemzetközi Nyugdíjas Találkozón a lengyeleknek a „Szól a kakukk...”-ot játszotta. Mi mást is játszott volna, hiszen tudta, ez a kedvencük. A dalok az ő élményei. A festő, aki hanggal fest. A földet és az eget is meg tudja festeni. Így festette az égre a dallamokat, amikor Harangozó Teri dalát játszotta. „Minden nap, mikor eljön az este, állok az ablak előtt...” Teri is ott volt, ugyanazon a rendezvényen lépett fel. Akkor még nem tudhatta, hogy talán az volt az utolsó alkalom, amikor Harangozó Teri színpadon láthatta a nagyerdmű. Néhány nappal később elindult a nagy útján, fel, az égi hazába.

Szántó Lajos mindenhol magával viszi a zenét. Sőt, együtt viszik a zenét, a melódiát. A csobánkai Vadvirág Nyugdíjas Klubbal számtalan szép élményt éltek át. Zengett a dal a Pomázi Művészeti Napokon, szüreti napokon. Pilisvörösváron a „Pilis Himnusz” csendült fel, énekhangjukkal szállt a madár ágról ágra, a pilisi szép határra.

Lajos bácsi is tudja, hogy ezek a szép hegyek, a földre hajló lombos koronák, ez maga a csodás világ, a földi Mennyország.

Szerző: Lukács Zoltán Gábor
Fotók: Szatmári Zsolt

(Megjelent a Csobánkai Hírlévlél 2020. július-augusztusi számában)

100 ÉVE SZÜLETETT RÉZ LÁSZLÓ

Száz évvel ezelőtt, 1920. április 25-én, Hajdúszoboszlón született RÉZ LÁSZLÓ pomázi missziói, majd budakalászi gondnok. Életéről, gyülekezetünkben végzett szolgálatáról a 2014. évi 4. (július-augusztusi) számunkban emlékeztünk meg részletesen, így most egy érdekes írásával szeretnénk emléket felidézni, mely a Presbiter c. újság 1993. március-áprilisi számában jelent meg. Ez a szerkesztőséghez intézett levele nemcsak újabb életrajzi adalékokkal szolgál számunkra fogsága idejéből, hanem kapcsolódik Simkó Katalin testvérünk biznyságtételéhez is (lásd 9-10. oldal), mert hiszen a martonyi lelkipásztor, Orosz Imre, akire Kati oly meleg hangon emlékezett vissza, jó barátja volt Réz Laci bácsinak is. Íme a levél:

Tisztelt Szerkesztőség!

A PRESBITER c. lap legutóbbi számában volt egy felhívás, hogy adjunk életjelt magunkról a lap hasábjain keresztül is. Jómagam évek óta betöltöm a gyülekezet krónikása szerepkört, mert több cikkem jelent meg a gyülekezeti buszkirándulásról, lelkészeiktatásról a Reformátusok Lapjában is. Most a presbiter lap két egymástól független cikke is inspirált, hogy tollat fogjak és leírom a bennem ébresztett gondolatokat. Cseh József fogsági élménye és Papp Vilmos lelkipásztor Szőnyi Sándorról szóló cikke bennem szinte ötvöződött. Ugyanis magam is ettem a hadifogság „keserű kenyerét”, jóllehet nem Keleten, hanem Nyugaton.

Az alma nem esett messze a fájától.

Talán furcsán hangzik itt ez az alcím, de én Szőnyi Sándor György nevű fiával együtt voltam hadifogságban egy Mainz közelében telepített, úgynevezett „Sáros lágerben”. Ő akkor még 20 éves egyetemista volt és mint „leventét” hozták Nyugatra. A hívó emberek nehéz körülmények között is hamar megtalálják egymást. Már négyen voltunk megtért fiatalok, akik ragaszkodtunk egymáshoz. Ott ismerkedtünk meg Orosz Imre volt martonyi lelkipásztorral is, aki akkor még csak sáropataki tanítóképzős volt.

Imre, mint korábban legációban is járt pataki diák, 1945. pünkösd vasárnapján egy tábori istentiszteletet szervezett. Ott ismerkedtünk meg vele, majd miután hosszabban elbeszélgettünk, ő is csatlakozott hozzánk. Időnk bőven volt, így szinte naponta együtt voltunk a mi sátorunkban az Ige mellett. Később esti áhítatokat szerveztünk és felváltva tettünk biznyságot Jézus Krisztus szabadításáról a 8-10 fős hallgatóság előtt. Bibliánk volt, naponként szólt az Ige és mi hirdettük, hogy a testi szabadulás idejét ugyan nem tudjuk,

de azt tudjuk, hogy „akiket Jézus Krisztus megszabadít, azok valóságban szabadok!”

Egy év után a testi szabadulás ideje is elérkezett. Szőnyi Gyurka és Orosz Imre itt-

Réz Laci bácsi a budakalászi templom építkezésén

hon elvégezte a teológiát. Imre haláláig lelkipásztorként szolgált, dr. Szőnyi György pedig ma is a diósgyőri gyülekezet lelkipásztora. Idősebb fia és menyje is lelkipásztor.

Imre özvegyével ma is levelezek. Gyurival csak alkalmilag találkozunk, de mindig

szívesen gondolunk vissza a „nagy nyomorúságra”, amikor még égett bennünk az első szeretet tüze. Szőnyi Sándor nemcsak a hadifogságban szolgált az evangéliummal a rászorulóknak, hanem később a családjában is meg tudta teremteni a hívó légkört.

Hadd idézzek fel néhány gondolatot Szőnyi Sándor jegyzeteiből, melyeket még 1945-ben a fia diktált fel nekem. „Úgy viselkedjél, mintha mindenki okosabb lenne nálad, de azzal a belső csendes, de éppen ezért legerősebb felelősségérzettel cselekedjél, mintha minden a te legjobb belátásodtól függne. – Alkalmos mód az emberekkel barátságban, Istennel békességben maradni.” Jézus így mondotta: „Boldogok az alázatosak” Máté 5:3-12 (Hegyi Beszéd.) – Ez a hívó-okosság és galamb-szelídység!

Ilyen példaképekre van szükségük a mai fiataloknak is. Valahol olvastam, hogy mi mai presbiternek is legyünk példaképei a nyájnak! Ezt mi magunkból nem tudjuk „kiizzadni”. Ezért van szükségünk a megtérésre és újjászületésre, nekünk, mai „vénekek” is, mint egykor Nikodémusnak. Tehát csak átadott élettel tudjuk Krisztus jó illatát terjeszteni magunk körül. Csak hívó szívvel tudunk igazán presbiterként szolgálni a gyülekezetben.

Réz László
Gondnok
Budakalász

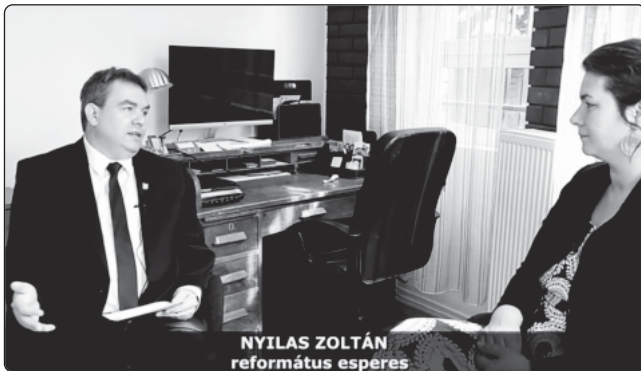
Tóth Béla grafikája
Réz Lászlóról 1989-ből

A 100 évvel ezelőtt hazánkra kényszerített trianoni békediktátumról számos fájdalmasan szép megemlékezést tartott a magyarság. Trianon sebei ma is elevenen égnék. A Pülsi Nemzeti Keresztény Egyesület fontosnak tartotta, hogy a történelmi elemzések és a – sokszor méltatlan – politikai diskurzus mellett megismerjük saját lelki vezetőink gondolatait ebben a fájó kérdésben. Egy májusban rögzített beszélgetés-sorozatból született meg az a riportfilm, melyben a három, magyar anyanyelvű pomázi keresztyén gyülekezet vezetője szólal meg. Lejtényi Emánuel római katolikus, dr. Mosolygó Péter görögkatolikus és Nyilas Zoltán református lelképásztorok három nagy kérdésre adtak választ. Alábbiakban a Nyilas Zoltán esperes úrral folytatott beszélgetés írott változatát olvashatják a kedves testvérek.

1) Milyen veszteségeket szenvedett el a református egyház a trianoni döntés következtében?

Rögtön kezdhethet az ember számszerű adatokkal, azonban Trianon sokkal több, mint számok halmaza. A csonkolás képe jut ilyenkor mindig az ember eszébe, ami rendkívüli fájdalommal és szerintem a mi esetünkben, magyar emberek esetében, a kibeszélés nélküli fájdalom kérdésében jelenik meg először. Köntös László dunántúli lelkészi főjegyző jegyezte meg egyszer Trianonnal kapcsolatban, hogy amikor ő felnőtt – Fótiszteleű úr egy idősebb nemzedékhez tartozik, mint magam – akkor siratni sem volt szabad Trianont, nem hogy emlékezni róla. Ez némileg kihatással van a mi nemzedékünkre is, mert hogyha az előttünk lévő nemzedék nem tudott valamit fájdalommal elsiratni és nem tudott róla emlékezni, akkor a következő nemzedék még nehezebb helyzetben van. Ezért olyan különösen fontos, hogy őszintén beszéljünk erről a kérdéssről, Trianon fájdalomról.

1920 előtt a magyar reformátusok száma több mint 2 600 000 volt. A trianoni döntés következtében mintegy 960 000 reformátussal lett kevesebb egyházunk tagjai között. A lelkészi társadalom közel a felét veszítette el. A gyülekezetek szintjén is nagyjából megfeleződött a szám. Az elcsatolt területeken lévő arányszáma az összreformátusságnak 34-37%-át jelentette. Fontos kérdés ez, mert arra

NYILAS ZOLTÁN református esperes

„Mert csak én tudom, mi a tervem veletek – így szól az Úr –: békességet és nem romlást tervezek, és reményteljes jövőt adok nektek. Ha segítségül hívtok és állhatatosan imádkoztok hozzám, akkor meghallgatlak benneteket.” (Jer 29,11-12)

POMÁZI EGYHÁZI VEZETŐK TRIANONRÓL

is keressük a választ, hogy milyen arányban és milyen összhangban vannak a nagyobb református egyháztestek és a kisebb gyülekezetek. Ezt úgy szoktuk mondani, hogy milyen arányban van a szórvány és a fősodrata az egyháznak. Szabó István püspökünk szokta mindig mondani, hogy a szórványok az egyház hajszálerei, és ha azok eltűnnek az egyház életéből, az döntő befolyással van az egyház egészére.

A dualizmus korában a református egyházra jellemző volt az egységes gondolkodásmód és az egységes látás. Ha valaki ma bemegy a zsinati székünkbe, láthatja, hogy szép rendje van annak, hogy hol ülnek az egyházi elöljárók a karéjban. Öt püspöki szék van, jelenleg is 5 püspökünk van. Ez a XX. század eredménye, hogy a tábori püspök is ott ül a püspöki karban, de klasszikusan a dunántúli, a dunamelléki, a tiszántúli, a tiszáninneni és az erdélyi püspök foglalt helyet a karéj egyik oldalán, másik oldalán pedig ugyanezen egyházkerületek főgondnokai ültek.

Trianon után a lecsatolt egyházzrészeknek – talán Erdélyt leszámítva – az önállósággal kellett megküzdeniük. Erdélyben, amely egyházkerület korábban is viszonylagos önállósággal bírt, 400 000 református élt. Egészen új helyzet adódott azonban Királyhágómeléken – ma így nevezzük –, ami korábban Debrecenhez tartozott; az ő központjuk egyháziilag mindig is Debrecen volt, a debreceni püspök volt vezető elöljárójuk. Jött a román hatóságok dilemmája: engedjék-e, hogy önálló egyháztest legyen, vagy becsatlakozzanak az Erdélyi Egyházkerületbe? Kezdetben

az volt a terv, hogy Debrecenhez tartoznak – erről végképp hallani sem akartak Romániában –, ezért hosszas egyeztetés után megalkult a Királyhágómelléki Egyházkerület.

Felvidéken sem volt könnyebb a helyzet. Ott leginkább a Tiszáninneni Egyházkerületnek voltak nagyobb sebei, vérző sebei. Du-

Részlet a **Reformátusok és Trianon** című filmből

nántúl is bekapcsolódott ebbe, mert a mai Ipolyság egy része is a Dunántúlhoz tartozott egyházigazgatásilag. A felvidéki református-ság is kereste tehát önmagát.

Egy gyülekezetünk maradt az Őrvidéken, amely osztrák fennhatóság alá került.

A Dunamelléki Egyházkerület pedig mindvégig bölcsőjének tekintette Szlavóniát és Baranyát, hiszen Hercegszőlősen alakult meg, ami a mai Horvátország területén fekszik. Dunamellék éppen a gyökereit veszítette el.

Nagy dráma, nagy trauma volt mindenütt az önállóságnak és az újonnan alakulásnak a kérdése – leszámítva Erdélyt.

Azt is meg kell vallanunk, hogy a református egyházat mindvégig kísérte annak bélyege, hogy a mai határainkon túl élő reformátusok a revízió, illetve a nacionalizmus melegágyát képviselik. Szokták mondani, hogy a református vallás bizonyos értelemben a magyar nemzetiséghez kötődő vallás. Nem bántunk senkit; egészen biztos, hogy ez nagy többségében így van akkor is, ha tudjuk, hogy Felvidéken is vannak szlovák ajkú református gyülekezetek és Délvidéken is vannak horvát ajkú, reformáció korabeli gyülekezeteink. Túlnyomórészt mégis a magyarság adta a határon túli reformátusok jelentős részét. Éppen ezért a Trianon után formálódó államok -

mondjuk Csehszlovákia – nagyon nehezen találták meg a kapcsolatot, az összhangot a magyar református egyháztestekkel. Példa erre Kárpátalja is, ahol szintén önálló egységnek kellett kialakulnia az elcsatolás utáni egyházrészekben.

Számokban: Kárpátalján 77 egyházköz-ség szakadt el az anyaországtól 65 ezer reformátussal, Királyhágómelléken 153 egyházköz-ség, Burgenlandban Felsőőr 2600 fővel, Délvidéken pedig 37 gyülekezet, körülbelül 40 ezer reformátussal került a határainkon túlra. Ez volt tulajdonképpen a társadalmi változása az egyházi közéletnek.

2) Vannak élő egyházi kapcsolatok határon kívül rekedt testvérekkel?

Ahhoz, hogy erről szóljak, szólnom kell arról a kérdésről is, ami nekem nagyon fáj. Minden évben, amikor elkezdünk egy presbiteri ülést, megpróbálok összegyűjteni azokat az eseményeket, pillanatokat, amelyek 10-20-30-50-100-150 vagy 200 éve történtek a gyülekezetünkben. Nagyon szomorú, hogy a mi gyülekezetünkben itt Pomázon, 100 évvel ezelőtt a jegyzőkönyvek egyetlen mondatban sem emlékeznek Trianonról. Minden másról igen: a Tanácsköztársaság rémuralma utáni helyzetről, peres ügyekről, kinek a földjére mit hordtak, hogy kivágták a templom környéki fákat, de Trianonról a mi helyi jegyzőkönyveink nem szólnak. Csendben hallgatnak. Lehet, hogy ez a fájdalomnak a csendje, én nem akarom ezt megítélni, csak tényyszerűen elmondani, hogy 1920-ban református egyházköz-ségünk jegyzőkönyve erről a fájdalomról nem beszélnek.

Jó szívvel és örömmel kell azonban elmondanom azt is, hogy 1990-ben a jegyzőkönyveink beszélnek arról a kérdésről, hogy a mi gyülekezetünknek milyen testvéri közösségeket kellene kialakítani különböző közösségekkel. Határozatba hozza 1990-ben a presbitérium a határon túli kapcsolatépítést Kárpátalján Nagydobrony, Felvidéken Somorja, Erdélyben Kisgörgény, Délvidéken Nagybecskerek gyülekezeteivel, és a 90-es évek hozadéka, hogy még a hollandiai Meppel is szerepel a felsorolásban.

Nagyra becsülöm az elődeim közül nagytiszteletű *Pap László* személyében, hogy az ő személyes elköteleződése vezetett ahhoz, hogy a mi gyülekezetünk szinte minden irányban kereste a kapcsolatot a határon túli közösségekkel. Ennek a gyülekezeti lenyomata leginkább az erdélyi testvérek irányába jelent meg. Ma már csak néhányan emlékeznek arra, hogy a felsorolt gyülekezetekkel a mi közösségünknek valaha is lett volna tényleges kapcsolata. Egyik nagy emlékezőnk ebből a szempontból *Cseri Pista* bácsi presbiter testvérünk, aki a látogatásokat is fel tudja még emlegetni ezekből az időkől. Gyülekezetünk életében napjainkban a nyárárdkarácsonyfalvai kapcsolat maradt élénk és eleven. *Labanc Gyula* nagytiszteletű úr vezetésével 2-3 évente látog-

gatjuk meg egymást, pontosabban ők látogatnak meg bennünket. Mi valami miatt az elmúlt 20 évben nem tudtunk gyülekezeti közösségben eljutni hozzájuk. Emellett gyülekezetünk énekkara látott el úttörő feladatokat, és így énekkari, majd gyülekezeti kapcsolattá formálódott a marossszentgyörgyi és zilahi gyülekezetekkel. Hozzá kell tennem, hogy ez a kapcsolat most éppen a meggyengült állapotban van. Évek óta nem tudtunk találkozni énekkari és gyülekezeti szinten sem.

Amikor a fájdalomokról beszélek, akkor azért az örömeinkről is kell szólnom. A magyar reformátusság, látva a fájdalmat és nehézséget, 2009. május 22-én megalakította a Magyar Református Egyházat, melynek tagja minden határon túli egyháztest. Közös alkotmánya van, közös jogalkotási kérdéseket fogalmaz meg, egységesen kezeli a lelkeszképesítést, emellett ma az egységes liturgián is gondolkodik. Kicsit hasonló a helyzet, mint a dualizmus korában, megindult az egységesítés folyamata, hogy mindaz, amit elrabolt tőlünk Trianon, azon mi bátran, hittel túl tudjunk lépni. A jelmondat így szólt: „Krisztus a jövő és mi együtt követjük őt.” A Magyar Református Egyház címerét viselem most, a beszélgetés alatt a szívem fölött a kitűzőn.

A tavalyi esztendőben gyülekezetünkéből mintegy húszan vettünk részt ennek az egységnek az ünneplésében. 2019. május 18-án volt a hálaadás Debrecenben a tíz éves egységért. Akkor pedig Zakariás próféta könyvéből szöveg a jelmondat: „*Hadd tartsunk veletek, mert hallottuk, hogy veletek van az Isten.*” (Zak 8,23) Azt hiszem, hogy nincs szebb, mint amikor nem csak szimbolikus, hanem valódi egy közösség, és ennek a közösségnek hadd idézzem fel két, számomra meghatározó pillanatát. Elültettünk egy tölgyfát a Debreceni Református Kollégium udvarán. Ugyanúgy, mint tíz évvel korábban, minden egyházmegegye a saját földjét hozta a tölgyfa gyökerére. Másnap pedig ünnepi közösségben, gyülekezetünk tagjaival részt vehettünk a közös úrvacsorában, ami végképp összekovácsolja ezt a közösséget.

Beszéltünk arról, hogyan lett az 59 református egyházmegegyéből 19 ép és 10 csonka egyházmegegye a Magyarországi Református Egyháznak. 1920 után nagyon hamar meg kellett érteni, hogy a sebeket gyógyítani kell. A '10-es, '20-as években a református egyházban elindult egy nagyon intenzív belmisszió, evangélicizáció, Krisztushoz fordulás. Egyetlen egy elszakított területen élő egyháztestünkben sem volt ennek hiánya. A királyhágómellékieknél indult el először a hívekhez való közvetlen odafordulás, pásztorolás. Mivel tud egy lelkipásztor odafordulni? Isten Igéjével, az evangéliummal. Ráadásul magyar nyelven. Nagyon hosszú időn keresztül az evangélium magyar nyelvű hirdetése az Istennek való kapcsolatnak alappillére és egyben a nemzethez való tartozásnak is elengedhetetlen feltétele lett. Gondoljuk csak végig, hogy az erdélyi gyülekezetekben húsz évvel ezelőtt egészen

bizonyos, hogy szinte magyar himnuszként énekeltek a 90. Zsoltárt. „Tebenned bízunk eleitől fogva!” Ez azt a reménységet is hordozta, hogy Isten nem hagyja el az övéit.

„Tebenned bízunk eleitől fogva,
Uram, téged tartottunk hajlékunknak.
Mikor még semmi hegyek nem voltak,
Hogy még sem ég, sem föld nem volt formálva;
Te voltál és te vagy, erős Isten,
És te megmaradsz minden időben.”

Az első tehát a belmisszió volt. Királyhágómelléken ez a sajtómisszióval párosult. Felvidéken olyan mértékűvé vált a megtérés, a krisztusi elfogadás, hogy a két világháború között a felvidéki reformátusság *Nehéz Károly* vezetésével a diakóniához is odafordult. Árvaházakat alapítottak. Egész egyszerűen a szegény, elesett embert próbálták felkarolni, azt a megrablottat, akik ők is voltak. A lelkileg megrablott a halál által megrablottat is felkarolta. Külmissziója is volt a felvidéki reformátusságnak, pogány vidékre küldtek misszionáriust. Hasonlót élt át a délvidéki reformátusság, azaz belmisszió, belmisszió, belmisszió...

Ami nagyon izgalmas, hogy az anyaországban 1920-ban *Forgács Gyula* péceli lelkipásztor vezetésével megalakult a Péceli Kör. Október 31-én kiadták a Péceli Pontokat, amely arra utalt, hogy a Krisztusba való beoltatás nélkül nem lesz a reformátusságnak jövője. Az egyház belső válaszai az Istenhez való odafordulásban, az ingalomkeresésben, a megtérésben voltak.

3) Mi lehet a gyógyulás útja a trianoni sebekből?

Számunkra a határon túli kapcsolattartás – leszámítva a határokat – természetes. Vajon felvállaljuk-e a másikban a testvért és felvállaljuk-e azt, hogy a vele való közösségünk magyarként, reformátusként és hívő emberként egyaránt fontos? Ennek van terhe, de ezt nem felejtethetjük el. Szerintem igazi gyógyulás csak akkor lesz, hogyha a társadalmi életben valóságos istenhittel találkozunk. Ez az istenhit megerősíti azt, hogy mi hová, milyen nemzethez tartozunk, ez pedig pozíciónál bennünket a társadalmi életben. A mai anómiának szerintem ez lehet a gyógyszere.

Istenhit, identitás és világos társadalmi látás. Enélkül nagyon nehéz a gyógyulás. Ehhez pedig imádság és Istenhez való odafordulás szükséges.

Óváryné Herpai Dóra

Régi Historiák

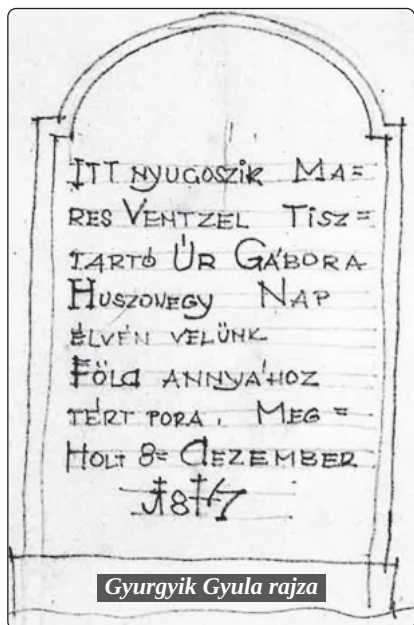
A MARES-KRIPTA

Mares Vencel és leszármazottai a református temetőben

A régi temető 6. sorának közepén – tájékozódási pontként – magasodik a Mares-kripta tekintélyes tömegű síremléke. Nemcsak méretével, de egyszerűségével és finom – virágfűzért ábrázoló – vésett díszítésével is kiválik a többi közül. Itt nyugszik a család pomázi ágának alapítója, Mares Vencel (1779-1831) és családjának több tagja, a Wattay, majd Teleki uradalom tiszttartója, több évtizeden át református egyházközösségünk gondnoka s templomunk építésének (1814-1828) szervezője és felügyelője.

Születési helyét illetően felvidéki. Mint a császári sereg kapitánya szolgált, mielőtt Pomázra érkezett. 1808-ban megházasodott, feleségül vette a péceli lelkész, Szilvássy Mihály leányát. Eredeti források szerint Szilvássy Juditnak (1788-1875) maga gróf Ráday Gedeon volt a násznagya. Szilvássy Mihály nem volt ismeretlen Pomázon, 1786 és 1792 között a református iskola első tanítója és kántorként itt működött, s minden bizonnyal része volt az első gyülekezeti ház építésében, mely kezdetben „oskolaházként” is szolgált a hétköznapokon.

Az ifjú házaspár Pomázon telepedtek le. Itt születtek gyermekük: László (1810), Judit (1813), István (1818), Hermina (1823) és Mór (1830). A néhánynapos korában elhunyt Gábor nevű gyermekük apró sírköve szerényen húzódik meg a családi síremlék árnyékában, rajta felirat:

Ez egyike temetőnk legrégebbi síremlékeinek (1817).

Mares Vencel nemcsak intézője, de bérelője is volt az uradalomhoz tartozó földeknek, s ügyes üzletember lévén jelentősen meg-

gazdagodott. Az 1815. évi telek-könyvi összeírásban még mint bérelő szerepel, s neve mellett az „úr” tiszttartói hivatalára utal. Ma is meglévő házát 1828-ban a templom építésénél visszamaradt építőanyagokból emelte a Fáy András utcában (35. szám). A fedelese kapu gerendájában ma is olvasható az építés dátuma és az építető nevének kezdőbetűje: 18 M V 28.

A családi feljegyzésekből az is tudható, hogy ugyanekkor építkezett Budán is. 52 éves korában, 1831 augusztusában, a nagy kolera-járvány idején érte a halál, néhány napi betegeskedés után visszaadta lelkét Teremtőjének, s ekkor legkisebb gyermeke, Mór, alig volt egy éves. A templomi építkezés elsámolása máig hiányos, s ezt az óbudai anya-egyház különösen nehezményezte, de nem volt kihez fordulnia, mert néhány éve vesztették el a pomázi reformátusok legfőbb pártfogójukat, Wattay II. György személyében.

A kuratórságot először Apostol József, az uradalom egyik felügyelője vette át – Mares Hermina férje –, majd korai halálát követően Mares Istvánra szállt, aki csaknem haláláig (1855) látta el ezt a tisztséget. Apja után az időközben létrejött birtok ügyeinek intézésében is örökebe lépett, mint rangidős. A legidősebb fivér – Mares László – katonai pályára lépett, és Pomázon csak mint vendég fordult meg. Sírja is a nagysallói temetőben van, ahová mint császári és királyi mérnök-ezredes temették el. Az ő leszármazottai a kriptában nyugó Ilona és Berta, mint az a síremléken is olvasható: „született Nagysallón, élt Budapesten”.

Mares István emlékében, mint „közember” és „jó honvéd” az 1848/49-es forradalom és szabadságharc katonáját tiszteljük. A hivatalos iratokban, mint „szolga” és „paraszt” van feljegyezve, ami – ismerve a családi körülményeit – szándékos félrevezetés a Haynau-féle közigazgatási jegyzékben. Családtalanul – betegségeben – halt meg 1855-ben, s a családi birtok a legfiatalabb testvérre, Mares Móra és örökösére szállt.

A Mares család életébe egy igen becses kordokumentum enged betekintést. Mares Mórnak 1840/41-ből fennmaradt házi tanítója által megkövetelt iskolai naplója, melyet nővérének és sógorának, Szilády Gedeonnak rádi házában írt, ahol unokatestvéreivel, Szilády Istvánnal és Bélával együtt tanult egy igen jeles tanító,

Lukács Pál irányítása mellett. A napló-részlet 2001-ben nyomtatásban is megjelent. Általa nyomon követhetők a diák mindennapjain keresztül azok a pedagógiai módszerek, melyek Lukács Pál irányítása mellett megalapozták felnőtt életének sarkalatos pontjait. A naplót átjárja a reformkor szelleme, a nemzeti érzés és hazaszeretet, mely Lukács Pál pedagógiájának központi törekvése volt. Szinte csalódást okoz, hogy Mares Mór nem találjuk a szabadságharc honvédei között, talán mert az idősebbik testvér vonult be helyette...

Mares Mór tanulmányait Miskolcon folytatta az evangélikus gimnáziumban, korán családot alapított. Felesége Bezzegh Amália a Wattay családdal rokonságban állott, s ő maga számon tartott földbirtokosként a település legrangosabb tagjai közé tartozott. Vagyon az 1897-es összeírás szerint 857 k.h.-at tett ki, s így a község ötödik legvagyonosabb földbirtokosa volt. A családfői szerep alig 25 évesen szállt rá. Tanítója az „építő mesterség” iránt igyekezett benne érdeklődést kelteni, de további tanulmányokról nincs adatunk.

Mares Mór 1911-ben halt meg, felesége kilenc évvel élte túl. Mindketten a Mares-kriptában nyugszanak.

Egyéves korában elhunyt gyermeküket a fivér emlékére nevezték Istvánnak. Legidő-

sebb leányuk Vilma (1861), a losonci születésű Wattay Gusztávval kötött házasságot, s csupán az ő leányaik – Paula (Koronka, Szentpétery család) és Sarolta (a Zboray család) – lettek a család mai folytatói. Sírjuk a Wattay temetőben van.

Mares Mór fiai, Zoltán, Ödön és Gyula család nélkül haltak meg, sírjuk a Mares-kripta közelében van. A vagyon kezelője a fiuk életvitele miatt Wattay Gusztáv lett, s a fivérek életjáradékot kaptak a vagyonrészük után, ami az első világháborút követő nagy infláció miatt elértéktelenedett. Az életvitele miatt különösen problémás Zoltánról anyja, halála előtt eltartási szerződéssel gondoskodott, az eltartó Genszky Viktóriára és férjére hagyva a szomszédos házat, amiben ma is az ő leszármazottaik (Borbély Mihály a Liszt-díjas zeneművész és családja) laknak. Az irodalmi ambíciókat tápláló Ödön jogi doktorátust szerzett, versei és tárcái jelentek meg a Vasárnapi Újságban, és a Borszsem Jankó vicclap szerkesztője volt. Sírhelye ismeretlen. Gyula, gróf Laszberg Olgával kötött házasságot, aki – mint síremlékén olvasható – díjugrató bajnok volt, de ezt a sportkrónika eddig nem igazolta vissza.

A református temetőben a 11. sorban van Mares Mór fiatalabbik nővérének, Herminának (1823-1889) a nyughelye. A borostyánnal befutott síremlék szövege már inkább csak tapintható, mint olvasható. Itt nyugszik első férje, Apostol József, egyházközségünk valamikori gondnok, a Teleki birtok felügyelője. Majd második férje Király László szolgabíró. Leányuk Jolán, Almási Balog Albin feleségként, férje kriptájában nyugszik a közelben.

A Mares család történetéhez hozzátartozik a legidősebb leány, Judit története, aki férjével, Szilády Gedeonnal a rádi temetőben nyugszik. A fellelhető adatbázisok igazolták, hogy a Szilády család neves értelmiségieket adott, s közülük is dr. Szilády Zoltán az ő Béla fiuknak – Mares Mór tanulóújságjának – a gyermekeként látta meg a napvilágot 1878-ban Budapesten. A híres zoológus rovarász Budapesten végezte az egyetemet, Kolozsváron szerzett magántanári képesítést, volt a nagyenyedi Bethlen Kollégium tanára, a Nemzeti Múzeum őre, majd igazgatója, s 1934-ben, amikor nyugdíjba ment, Pomázon telepedett le. Itt is tartott előadásokat, amivel nagy közönséget vonzott. Egy-két évtizede is emlékeztek még rá a hallgatóságából. Lakóháza a Bem J. utca - Vasvári Pál utca sarkán mintha ma is hazavárná. Ugyanis az orosz megszállás elől menekülve, 1947-ben, a németországi Grosspönsna városában érte a halál. Ha életének ez az utolsó epizódja nem így alakul, bizonyosan ebben a temetőben tért volna örök nyugalomra. A híres irodalomtörténész Szilády Áronnal unokatestvérek voltak. Számos lelkész adott az idők folyamán a Szilády familia, közülük Szilády János Pomázon volt néhány hónapig segédlelkész 1808-ban.

Ez az egy-másfél évszázados temetői „családtörténet” úgy végződik, hogy Mares családnévén senki sem él ma Pomázon. Az elhunytaknak béke poraira!

Könczöl Dánielné

Dombtetőről völgybe nézek,
Hová selymes, zöld vetések
Lágy, hullámos csíkja fut;
Ott kigyózik csöppnyi csermely,
S ah, nem bírok a szívemmel,
Látván ott egy kis falut.

Én falum, hát itt vagy, itt vagy!
Beh szép lettél; szinte ifjabb!
Látod, én is itt vagyok,
Ám sok ősz szál van hajában,
Ifjúként ki hajdanában,
Fájó szívvel itt hagytam.

Csak hogy végre itt vagyok hát!
Üdvözöllek, kis lakocskák,
És te karcusú, szép torony!
Nézzetek rám oly szeretve,
Mint a csintalan gyerekre,
Ki itt játszott egykoron.

Hány nagy, új ház, a hol járok;
Ejnye, hisz te szinte város
Lettél immár, kis hazám.
De nem az új, csak a régi
Dobogtatja és igézi
A szívemet igazán.

Tűnődöm egy nagy kapuban:
Ez a ház-e az csakugyan?
Nincs rajt régi semmi se:
Nem az az arc, sem a forma:
Csak a szívem zakatolja:
Hogy annak kell lennie.

Hej, másként van sok a kertben,
Mint a hogyan én ismertem:
Sok hagy engem hidegen...
Hogy az mégis, arra rávall
Egy-egy vén fa, s lágy zajával
A kis patak ideleenn.

Sok idő telt: hosszú húsz év,
A mióta elbucszúék Tőled,
Árnys kis berek,
Állanak még mind a hársak.
Ó, egy röpké pillantás csak,
S azonnal rád ismerek.

Benned, holdas, csendes éjen,
Hányszor ültem merengésben,
S mennyi titkos sejtelem,
Ifjúságom mennyi vágya,
Röpké bújja, boldogsága,
Rezzgett át itt lelkemen.

Te is állsz még, vén almafám,
Hej, a törzsed hatalmas ám!
S ni, a vízszintes nagy ág
Szinte szól, réam kacsintván,
Hányszor ringatott kis hintán;
S nem bánta, kötél ha vág.

Pedig más is van rováson:
Megszenvetted rossz szokásom,
Mert hisz minden lány nevét,
A kiért a szívem lángolt,
– Megdöbbenve látom, hány volt –
Farigcsáltam én beléd.

Zsonganak, miként a méhek
S hordanak lelkekre mézet
Édes, szép emlékeim...
Madár dalolgat csicsergve
S önfeledten egy más kertbe
Elvezetnek lépteim.

Bolyongok a temetőben,
Került új hant bele bőven
Annyi hosszú év alatt;
Hány fekszik itt már, ki drágá
Volt szívemnek s hány virágra
Forró könnyek hullanak.

Nem nézlek már, sír-írások,
Mert, szívemből mit kiástok,
Szörnyen tép a fájdalom.
Itt ülök a fűzfa árnyán
S könnyeimmel búsan, árván
Ezt az egy sírt áztatom.

Csendesül a szív verése;
Sejti tán, hogy pihenése
Majd e földben lesz alatt...
Lemegy a nap; nyugalom van
S leng felém lágy fuvalomban
Falumból az estharang.

Vasárnapi Újság – 1904/41 (október 9.)

DOBOS JÁNOS (1804-1887) IMÁDSÁGA JÁRVÁNY IDEJÉRE

DÖGVÉSZ IDEJÉN.

Első:

Élet, halál Ura! Az öldöklő angyal jár föl s alá az emberek között, — a merre lép, az élet lehervad nyomain; kiáltás hallik az emberek házában, hova megérkezik, — azután halálos csendesség.

Megvallom, Uram! hogy félek, — mert ki ne félne a félelmek királyától! ki ne félne Tőled, Uram! ha felállítod a földön a halál fekete törvényszékét, s e törvényszék előtr itélsz élőket és halottakat!?

Nem tudom, Uram! ott van-e nevem az áldozatok könyvében; nem tudom, meg vagyok-e híva, hogy én is megítéltessem. Én csak szemeimet függeszthetem az égre és sohajthatok: Uram! halld meg panaszomat s a számtalanok panaszát! szakaszd meg az egeket és jöjj alá! könyörülj földünk lakóin! a sok bűnös között ne vágj ki engem is megtérésem előtt!

Nem irtál, Uram! biztosító-levelet a felől, hogy én ez uttal meg nem halok. Anynyit tudok, hogy ha Neked éltem eddig, —

Neked is halok meg, tudom, hogy ha úgy akarsz, még élek és még meglátom a Te szabadításodat.

Ha veled vagyok, — megbátorodom; s ha jobb-és balkéz felől ezereken, tíz ezereken hullanának is el: mégis hinném, hogy, mint jó pásztor, megőrizheted házamat és házamnépét. Én Istenem! végy hát oltalmad alá minket! őrizd a pusztító dögvész mérgétől! parancsold meg a légnak, hogy egészség szárnyain lengje körül szegény házamat! hintsd meg a Krisztus érdeme vérivel felső küszöbömet, hogy az öldöklő oda be ne térjen!

Én szegény bűnös ember kiáltok Hozzád, — hallgass meg! mondd a délszinen öldöklő döghalálnak: *Eddig menj és tovább ne!* Parancsold meg a halálnak, hogy zárja be a koporsó megnyitott száját, és ne ülje tovább diadalünnepe a számtalan siron és holttesteken!

Meddig élek, nem tudom: add, hogy házamat elrendeljem! hogy ha hívnak, azonnal indulhassak Utánad, édes Jézusom! Amen.

Második:

Ha úgy akarsz, Jézusom! megállok, egy lépést sem megyek, — tégy fel az oltárra. Ha úgy akarsz, — megyek én is a sereggel, itthon nem maradok!

Ha majd véreim irtóztatva futnak tőlem; ha a kik szerettek, illetni nem mernek; halálos küzdésben, mint Te, egyedül maradok: akkor maradj nálam, Idvezítöm!

Ha a halál s öntudatom kínos ostromi alatt vergődöm; ha meghalni félek: Te adj erőt, vigasztalást! nyisd meg előttem roncsolt kebledet, hogy ott megpihenjek!

És ha úgy lenne, hogy a kínok alatt megháborodott lelkem, öntudatát elvesztve, nem tudná, mit gondol, — nyelvem nem tudná, mit szól: akkor a bárány jegyével megjegyezve tedd fejemet a porba, édes Idvezítöm!

Te maradj velem! Te légy ápolóm! Te vigasztalj halálos ágyamon! Te fogd be haldokló szemeimet, édes Idvezítöm! Amen.

Dobos János Keresztyén imák című imádságos-könyvéből

KÖSZÖNTÉS

Kedves Ildikó!

Hála érzésével és sok szeretettel köszönöm meg neked az elmúlt éveket, amit a Baba-Mama körünkben töltöttél. Teszem ezt gyülekezetünk minden tagja, a babák és mamák nevében.

Nem titok mindannyiunk szívében hagyta valamit. Ajándékként osztogattad közöttünk idődet, törődésedet, figyelmedet, kedvességedet és szereteted. Egy kedves kis közösséget teremtettél. Sokszor a lehetlent is megoldottad egyetlen mosolyoddal. Ha Isten hívott, szolgálataidat mindig alázattal, a legjobb tudásod szerint végezted. Egy-egy szolgálat után mindig hálát adtál Istennek azért, amit élvezhettél az Ő dicsőségére.

Kívánjuk, hogy a jövőben Urunk áldása kísérel minden utadat, munkádat, családodat.

Ne feledd el: „Minden gondodatok őreá vessétek, mert neki gondja van rátok.” (1Pét 5,7)

Nyilasné Darabos Andrea

EGY KORSZAK LEZÁRULT

Beszélgetés Czákné Varga Ildikóval, a Baba-mama kör alapítójával

Abban az időben – 2007-2008 környékén – sok kisbaba született a gyülekezetben. Elég csak a Laár, a Kerekes, a Benkó, a Malmos családot említenem. Az édesanyák kezdeményezésére Nyilas Zoltán lelképásztor arra gondolt, kellene egy olyan kör, amelynek az összejövetelei a hitélet kérdéseinek a megbeszélésére ugyanolyan jó alkalmak lennének, mint az elcsendesedésre és a gyermekek gondozásával járó mindennapi kérdések megbeszélésére.

A gyülekezet először *Hamar Enikőre* gondolt, aki akkoriban még aktívan dolgozott védőnőként. Ő azonban maga helyett *Czákné Ildikót* ajánlotta. Ildikó szintén védőnőként dolgozik Óbudán, és Pomázon lakik, a Huszár utcában. Nem sokkal korábban tért meg, és hatalmas energiával vetette bele magát a szolgálatba.

Igent mondott a felkérésre és elkezdte szervezni a kört, aminek hamar kialakult az időpontja is: kéthetenként minden hétfőn az anyukák és kicsik fél 10-től 11-ig voltak együtt a gyülekezeti teremben.

Beszélgettek mindenről, ami a kismamákat, kisgyerekes anyukákat foglalkoztathatja. Ilyenek voltak persze a kicsikkel kapcsolatban felvetődő kérdések lázcsillapítástól kezdve a kicsik mozgásfejlődésén át a szoptatásig, sok – a gyermekeket érintő – kérdés felvetődött. És persze megbeszéltek minden egyebet is, ami foglalkoztatta őket a családdal, a nagyobb gyerekekkel kapcsolatban, vagyis, hogy miképpen szervezzék az életüket.

Amitől ezek az összejövetelek másak, többek voltak, mint nevelési tanácsadás vagy a mindennapok kérdéseinek átbeszélése, azok az összejövetelek bibliai alapjai voltak. Énekléssel kezdték, amiben mindig voltak felnőttek egyházi énekei – mint ahogy a gyerekeknek szólók is. A gyerekek aztán a szőnyegre telepedve eszegettek – mindig mindenki hozott magával gyümölcsöt, süteményt –, játszottak, a felnőttek pedig beszélgettek, az Igéről is. Az évek során feldolgozták egyebek között a Példabeszédek könyve 31. részét, *A Tűrs* című könyvet és egyéb írásokat, például Spurgeon prédikációit, vagy éppen az előző napi igehirdetés egy gondolatát, amelyek szintén témául szolgáltak a beszélgetésekhez.

A Baba-mama kör pedig egyre terebélyesedett, néha 8-10-12 anyuka is érkezett a csemetéjével. Karácsony előtt hat alkalommal adventi jótékonysági vásárt tartottak, szolgáltak a templomban, a művelődési házban, a Szent István téren, vállaltak takarítási szol-

gálatot, éveken át vitték komatálát a gyülekezetben született gyermekek családjainak, elkészítettek egy zenei CD-t *Zengjünk együtt* címmel, ahol a gyülekezet gyermekei, szülei és más lelkes énekesek énekelnek együtt. A gy-

Czákné Ildikó

rekek általában hároméves korukig maradtak, s az oviba indulás előtt kaptak egy szép tarisznyát is.

Júniusban záró pikniket tartottak valakinek a kertjében, szeptemberben pedig nyitót.

Ildikó mindezt nem egyedül csinálta, mindig akadt segítőtje a szervezésben. Közülük az édesanyák mellett kiemeli *Kalmár Ilikét*, akinek különösen hálás a sok segítségért és bölcs tanácsaiért.

Így ment ez egészen idén márciusig, amikor aztán minden megváltozott. Igen, a világjárvány miatt a Baba-mama körnek is szünetelnie kellett. Az utolsó összejövetelt március elején tartották. Hamar kiderült, hogy a világhálón keresztül ilyen alkalmat nem lehet tartani, ehhez elengedhetetlen a személyes jelenlét, ezért a működésüket felfüggesztették. Aztán enyhült a járványhelyzet, szeptemberben megtartották a szokásos nyitó pikniket – ami azonban búcsúnak is bizonyult. Legalábbis egyelőre.

A kör hosszabb távú szüneteltetésének több oka is van. A legkézenfekvőbb, hogy most, a járvány újbóli erősödésével ismét

tanácsos távol tartani magunkat egymástól.

A másik Ildikó életében következett be. Ildikó ugyanis tavaly januárban az Orvostudományi Egyetemen végzett laktációs szaktanácsadóként. Így a védőnői munkája mellett a problémás szoptatási helyzetekben nyújt segítséget. Ráadásul az egyszerűbb esetekben térítésmentesen, ami napi még plusz elfoglaltságot jelent számára. A gyülekezeti szolgálatát nem adta fel, évente egy hónapig párban takarítja a templomot, Csobánkán pedig havonta egyszer ő tartja a foglalkozást a gyerekeknek az istentisztelet alatt.

De ettől még mindig nem kellene szüneteltetni az összejöveteleket, ugyanis az egyik tag, *Oskolás Ildikó* szívesen átvinné tőle a szervezést. A legnyomósabb ok azonban az, hogy mostanában csökkent a kisgyermekes családok száma a gyülekezetben. A gyerekek megnöttek, újak alig születtek, egy-két család pedig elköltözött Pomázról.

Mindez azonban remélhetőleg csak átmeneti állapot. Amint ismét jönnek az új családok, anyukák, kicsik, ismét lesz kör – igaz, az már Ildikó nélkül. Az ő életében lezárult egy korszak.

Hardi Péter

Az év védőnője (2019)

Prof. Dr. Bagdy Emőke

**KÖSZÖNJÜK,
PROFESSZOR
ASSZONY,**

hogy felszólal a gyerekek
egészséges fejlődése
védelmében!

KÖNYVJAJÁNLÓ

BOB GEORGE

VELE EGYÜTT FELTÁMADTUNK! Az evangélium elhanyagolt oldala

Késő este volt. Már majdnem elszenderültem, mikor a telefon csörgése felvert. Az egyik szomszédunk volt. Elnézést kért, hogy ilyen késői órában telefonál, de segítségre volt szüksége.

- Mi a baj, Sue? – kérdeztem.

- Stan – felelte fásult hangon. Megint részegen jött haza. Átjönne, hogy beszélj vele?

Fáradtan kimásztam az ágyból és felöltöztem. Már megint Stan! Azon tűnődtem, vajon mit fogok neki mondani, mikor már mindent elmondtam, amit csak tudtam.

A megtérésem utáni első két évben rövid időn belül sokféle szolgálatba beálltam, többek között az evangélizálásba, tanításba és lelkigondozásba is bekapcsolódtam. Sokszor tapasztaltam, hogy Isten hatalmas dolgokat tett emberek életében, de Stan esetét sehogy sem értettem. Stan, aki már hatvanöt éves volt, egyetemista kora óta ivott. Mindig nyitott volt az iránt, hogy Jézusról, az általa kínált bűnbocsánatról és az új élet lehetőségéről halljon. Stan előre is ment az egyik helyi gyülekezetben, biznyságot téve személyes hitéről. Mégsem változott semmi. Mintha akadályozta volna valami, hogy Isten üzenete hatékonyan munkálkodjon az életében. Az ivás továbbra is folytatódott, annak minden lealacsonyító következményével.

Abban az időben emberek százainak tettem biznyságot és a legtöbbjük élete azonnal megváltozott. Egy ilyen esetben, mint Stan, aki meghallgatta az ígét, de látszólag semmi sem változott, nem tudtam, mit tegyek, kivéve, hogy újra megosszam vele az evangéliumot, remélve, hogy most használni fog.

Sue, Stan felesége szemmel láthatólag megváltozott. Megszabadult az ivástól és napról-napra erősödött hitben. Milyen öröm volt látni, ahogy betöltötte az Úr békessége. Hogyan lehetséges az, hogy két emberre – akik mindketten ösztönén fogadták az ígét – ennyire különböző hatással volt ugyanaz az üzenet. Hogyan lehetséges az, hogy Sue élete megváltozott, Stan-re pedig nem hatott az ige?

Ezek a kérdések gyötörték, miközben a sötét utcán a házuk felé igyekeztem. Isten erejében és az evangélium igazságában soha nem kételkedtem. Saját életemben és sokaknak az életében láttam meg-

nyilvánulni Isten erejét. Olyan volt ez a helyzet, mintha bemennék egy szobába, felkapcsolnám a villanyt, és semmi sem történne. Soha nem jutna eszembe, hogy azt mondjam: „Az elektromosság csak egy tévedés, nem is működik.” Több évtizedes tapasztalat bizonyítja, hogy az elektromosság megbízhatóan működik. Ha tehát nem gyullad fel a villany, akkor valószínűleg valahol kontakthiba lépett fel, vagy zárlatos a készülék.

„Uram – imádkoztam magamban –, tudom, hogy nem Nálad van a hiba. Stan-nél kell lenni a hibának, de nem értem, hogy mi az, és azt sem tudom, hol kezdjem a beszélgetést. Kérlek, Te add a szavakat a számba... Te add a vezetést, hogy tudjak rajta segíteni.”

Azon az estén Isten meghallgatta az imádságomat. Évekkel később emlékeztem erre a megtapasztalásra, és rávilágított, mi a hiba a saját életemben. Azóta sok ember osztotta meg velem hasonló problémáját az „Emberről emberig” keresztyén rádióprogram keretében, amely egyben lelki segélyszolgálatként is működik. Nagyon hálás vagyok Istennek, hogy megmutatta a választ, amely szabadabbá teheti őket.

Azon az estén azonban úgy kopogtam be Stan-ék ajtaján, hogy fogalmam sem volt, mit fogok mondani. Sue nyitott ajtót, és csendesen megköszönte, hogy átmentem, majd bevezetett a nappaliba. Szívet tépő látvány volt. Stan, szemében a jól ismert kifejezéstenel tekintettel ült a díványon, mozdulatai tétovák, beszéde zavaros. Tudatában annak, hogy teljesen Istenre vagyok utalva, leültem, hogy beszéljek vele.

Először arról beszélgettünk, amit már azelőtt sokszor megbeszéltünk, és úgy tűnt,

hogy nem sokra megyünk. Hirtelen, minden megfontolás nélkül feltettem Stan-nek egy kérdést, amelyet azelőtt még soha nem kérdeztem meg senkitől. A kérdés a következő volt:

- Stan, amikor elfogadtad Jézust, melyik Jézust fogadtad el?

Kérdő tekintettel nézett rám:

- Mit értesz ezalatt?

- Az a tiszteltreméltó férfiú lebegett a szemeid előtt, aki kétezer évvel ezelőtt élt Palesztina földjén; az a történelmi személyiség, aki megnyitotta a vakok szemét és a süketek fülét; az a Názáreti Jézus, aki arra tanította az embereket, hogy szeressék egymást, és azután meghalt a kereszten; más szóval, Jézust, az *Embernek fiát* fogadtad be a szívedbe, vagy pedig Jézust, *Istennek Fiát*, aki feltámadt a halálból; az Úr Jézust, aki ma is él; azt a Jézust, aki megígérte, hogy a szívedbe költözik, és benned fog élni?

Stan értelme kezdett egy kicsit kitisztulni. Érdeklődéssel tekintett rám.

- Én azt a Jézust fogadtam el, aki kétezer évvel ezelőtt itt élt a földön – felelte.

- Akkor ma este az a kérdés, be akarod-e fogadni Jézust, az *Urat*, Istennek Fiát? Nem elég elhinned, hogy Jézus itt élt a földön, nagy erkölcsi tanító volt, akinek a példáját igyekszel követni, hanem be kell fogadnod mint Uradat és Istenedet, aki benned él. Késsz vagy arra, hogy térdre borulj és befogadd a szívedbe Jézust, akinek hatalma van arra, hogy teljesen megváltoztasson?

Stan azonnal igennel válaszolt. Mind a ketten letérdeltünk, és ebben a félig részeg állapotban Stan befogadta a szívébe az élő Krisztust. Mikor az imádság után felálltunk, teljesen megváltozott, új ember állt előttem.

Stan, aki negyven éven keresztül alkoholistá volt, azon az estén teljesen megszabadult. Ez nem jelenti azt, hogy minden problémája azonnal megoldódott. Az alkoholizmus miatt elveszítette az állását, és kezdetben sok elutasítással kellett szembenéznie. Stan azonban minden nehézség ellenére szilárdan bízott az Úrban, még olyan körülmények között is, amikor könnyen elcsüggedhetett volna. Sokat gondoltam rá, és mikor néhány év múlva ismét Kaliforniában jártam, felhívtam telefonon, és megbeszéltem egy találkozót.

Csodáltam Isten szabadító erejét, amikor erre a hetven éves emberre néztem. Milyen óriási különbség ahhoz képest, ahogy öt évvel azelőtt, azon a bizonyos estén láttam. Stan története felejthetetlen példája Jézus Krisztus kegyelmének és hatalmának, amely nemcsak lelkileg állította helyre Stant, hanem azt is lehetővé tette, hogy sikeres üzleti vállalkozást alapítson. Valóságos csoda történt: egy bizonytalan, félelemmel teli mérges ember, aki menekült a valóság elől, Isten átforgató ereje hatására szilárd, határozott, nyugodt és boldog

emberré vált. Stan, aki korábban teher volt a családjá számára, ma szerető és megbízható férj. Odaszánta életét mások szolgálatára, amire az Isten iránti szeretet indította.

Ennek a történetnek volt még egy tanulsága. Mintha egy titkos zár kulcsát találtam volna meg. Öt évvel korábban, mikor konkrétan rákérdeztem, hogyan értette Stan az evangélium üzenetét, a kommunikáció egy lényeges jellemzőjére jöttem rá. A kommunikáció nem csak abból áll, amit mondani akarunk, hanem abból, amit a másik ember *hall* és *megért* belőle. Annak ellenére, hogy Stan megtanulta a helyes keresztyén kifejezések használatát, mégsem értette az evangélium lényegét. Az evangélium üzenete Stan számára a következőt jelentette: Keresztyénnek lenni azt jelenti, hogy elfogadjuk egy nagy erkölcsi tanító tanításait, aki kétezer évvel ezelőtt élt, és megpróbáljuk betartani azokat. Amikor rájöttem, hol a hiba, és azt kijavítottam, Stan teljesen megváltozott. Nem mindig könnyű azonban felismerni, hol a hiba. Gyakran sokáig kell kérdezősködni, próbálkozni, mire rájövünk, hol rejtőzik a hiba, ami visszatartja őket.

Néhány évvel később, amikor azon tűnődtem, mi okozhatja azt, hogy egy látszólag sikeres keresztyén munkás minden nap elkeseredetten, sirva induljon a szolgálatba, eszembe jutott Stan esete. „Hol a hiba? Hol nem értem helyesen az Ige üzenetét?” – kérdeztem magamtól. „Melyik ponton nem értem, amit Isten mond?” Isten felnyitotta a szememet, és megláttam a választ. Életemnek ebben a nehéz időszakában, amikor belefáradtam, hogy eredménytelenül járjak a szolgálat taposómalmában, az Úr egy igeversere irányította a figyelmemet. A Róma 5:10-ben ez áll: **„Mert ha, mikor ellenségei voltunk, megbékéltünk Istennel az ő Fiának halála által, sokkal inkább megtartatunk az ő**

élete által minекutáná megbékéltünk vele.”

A Római levél megtérésemről kezdve kedvenc könyveim közé tartozott. Sokszor átolvastam, de ez a vers hirtelen úgy állt előttem, mintha még soha nem olvastam volna. Különösen az foglalkoztatott, mi a jelentősége az „élet” szónak.

Ha keresztyén életem első tíz évében valaki megkérdezte volna, hogyan tértem meg, a válaszom a következő lett volna: „Jézus Krisztus kereszthalála által.” Azóta megfigyeltem, hogy sok keresztyén megáll ezen a

ponton. Ha megkérdezzük tőlük, mit jelent a megváltás, azt mondják: „Jézus meghalt a bűneimért, hogy a mennybe juthassak.” Ha megkérdezed, miért halt meg Jézus a kereszten, a válasz a következő: „A bűnök bocsánatáért.” De ha azt kérdezed, mi Krisztus feltámadásának jelentősége, tapasztalataim szerint mély hallgatás a válasz. Időnként vannak, akik azt válaszolják, hogy ezzel bizonyította be, hogy Ő Isten Fia, ami tulajdonképpen igaz, de ha megkérdezed, ennek mi a jelentősége a mi életünk számára, arra nagyon kevesen tudják a választ. Mi keresztyének sokszor a legnyilvánvalóbb dolgok felett is olyan könnyen elsiklunk. Mi a „feltámadás” szó legkézenfekvőbb következménye? Természetesen az ÉLET!

Talán már volt olyan eset, amikor hirtelen felfigyeltél egy szóra, és úgy tűnt, mintha minden beszélgetés, újságcikk, hirdetés azzal a szóval lenne tele. Természetesen tudod, hogy a szó addig is létezett, és ott volt, csak te nem figyeltél rá. Valami hasonlót tapasztaltam meg az „élet” szóval kapcsolatban. Mintha Isten átirta volna a Bibliát, míg nem figyeltem oda. Különösen János evangéliuma hangozott az „élet”-ről.

A János 10:10 azt írja: „A tolvaj nem egyébért jó, hanem hogy lopjon és öljön és pusztítson; én azért jöttem, hogy ÉLETÜK legyen, és bővülködjenek.” A János 5:24 azt mondja: „Bizony, bizony mondom néktek, hogy a ki az én beszédemet hallja és hisz annak, a ki engem elbocsátott, örök ÉLETE van; és nem megy a kárhözatra, hanem általmat a halálból az ÉLETRE.” Még a jól ismert János 3:16-ban is megtalálható: „Mert úgy szerette Isten e világot, hogy az ő egyszülött Fiát adta, hogy valaki hiszen ő benne, el ne vesszen, hanem örök ÉLETE legyen.”

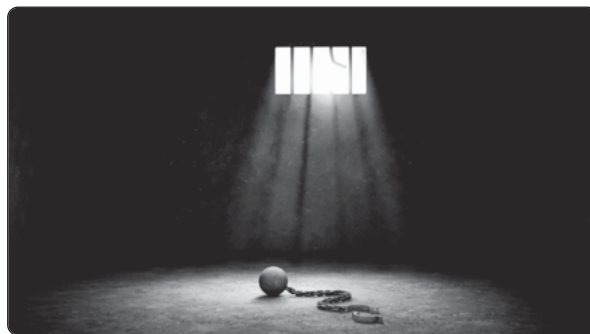
Ennek hatására további kérdések merültek fel bennem. Jézus azt mondja: Ő azért jött, hogy életet adjon nekünk. Kinek van szüksége az életre? A válasz kézenfekvő: annak, aki halott. Ismét igék jutottak eszembe. Például az Efézus 2:1, ahol azt olvassuk: „Titeket is megelevenített, akik *haltak* voltatok a ti vét-

keitek és bűneitek miatt”. Ha korábban megkérdeztek volna, mi az emberiség legnagyobb problémája, azt válaszoltam volna, hogy az ember bűnös, és szüksége van Isten megbocsátására. Ez természetesen igaz, de az Ige fényében kezdtem meglátni, hogy az emberiség problémája ettől sokkal súlyosabb. Isten szemszögéből nemcsak az az ember problémája, hogy bűnös, akinek bocsánatra van szüksége, hanem az, hogy *halott*, és *életre* van szüksége.

Ha visszagondolok Stan esetére, ez írja le legjobban a változást, ami végbement benne. Nem nagyobb őszinteségre, keményebb elhatározásra vagy akaraterőre volt szüksége. Hiszen őszintén igyekezett, és megvolt benne az elhatározás is. Nem is arra volt szüksége, hogy nagyobb legyen a bűntudata, mert jól látta a helyzetét, és gyűlölte magát azért, amit az alkohol tett vele. Amire Stan-nek szüksége volt, és amit Isten azon az estén megadott neki: az ÉLET volt. Nem csoda, ha addig semmi sem segített rajta, hiszen halott volt. Mikor feltámadt az életre, minden megváltozott. Stan életében bekövetkezett a változás, amiről a Biblia úgy ír, hogy átmert a halálból az életre.

Újból át kellett gondolnom, hogyan értelmezem a Biblia üzenetét. Visszamentem egészen Mózes első könyvéhez, a teremtés történetéhez. Az 1.Mózes 1:27-ben azt találjuk: „Teremté tehát az Isten az embert az ő képére, Isten képére teremté őt: férfivá és asszonnyá teremté őket.” Nagyon jól ismert ez az ige, de soha nem gondolkodtam el azon, mit jelent valójában. A Biblia azt tanítja, hogy Isten Lélek, nincs teste vagy fizikai megjelenése. Ez a vers tehát nem jelentheti azt, hogy úgy nézünk ki, mint Isten.

Isten az életnek más megnyilvánulási formáit is megteremtette. Az állatvilágnak van

érzéki-lelke – azaz az állatok rendelkeznek az élet tudatos megnyilvánulásával –, ami értelemben, érzelmekben és akaratban mutatkozik meg. Miben különbözik az ember az állatoktól? Mit jelent az, hogy az ember Isten képére és hasonlatosságára teremtett? A választ az ember lelki valójában találtam meg. Az ember lelke az, amelyen keresztül képes Istennel kapcsolatba kerülni. Ez a kiindulópontja az ember szeretet- és elfogadás-igényének, valamint annak, hogy keresi az élet értelmét. Isten azért teremtett az emberben lelket, hogy egysüljön Isten Szentlelkével, és az ember élvezhesse az Istennel való tökéletes közösséget.

Az a tény, hogy az embernek van lelke, magyarázatot ad az emberiség és az állatvilág közötti különbségre. Vegyünk példának

egy kutyát. Mikor boldog egy kutya? Ha van neki hol aludni, ha kap eleget enni és inni, és esetleg időnként megsimogatják, vagy megvakargatják a füle tövét. Láttunk már olyan kutyát, amelyik merengő ábrázattal ül, és azon tűnődik: „Miért élek? Mit keresek ezen a világon? Mi az élet értelme?” Láttunk már olyat, hogy mély depresszióba süllyedve félretolja a csontot, és arról panaszkodik: „Csak ennyi az élet? Ettől valami többnek kell lennie!” Természetesen nem. Az ember számára azonban gyakran felmerülnek ezek a kérdések. Az embernek is vannak fizikai szükségletei, amelyeket ki kell elégíteni, ebben van némi hasonlóság, de előbb-utóbb minden ember életében eljön az a pillanat, amikor felteszi a nagy kérdést: „Miért élek? Mit keresek itt? Mi az élet értelme?” Ez a lelkünk munkája.

Isten *szeretet-kapcsolatra* akart lépni az emberrel, azt akarja, hogy elfogadjuk az Ő szeretetét és hittel viszonzozzuk azt. Ezért az állatokkal ellentétben, akiket az ösztöneik vezérelnek, Ádámnak szabad akaratot adott Isten, mert őszinte szeretet csak akkor lehetséges, ha az ember szabadon választhat.

Ebben a szabad kapcsolatban – ahol Isten és ember lélekben összekapcsolódott – Isten hatással volt az érzelmi Ádámról (tanította az értelmét, irányította az érzelmeit és az akaratát), és ezáltal teljes mértékben befolyásolta a viselkedését. Ennek az Istennel való kapcsolatnak az eredményeként Ádám és Éva minden gondolata, érzése, szava és tette tökéletesen kiabrázolta Istent, aki teremtette őket. Valóban betöltötték az élet Isten által kijelölt célját és értelmét: szeretet-kapcsolatban éltek a Teremtővel, és látható módon bemutatták a láthatatlan Istent.

Ezt jelenti, hogy „*Isten képére és hasonlatosságára*” teremtettünk. Nem testileg, még csak nem is értelmünkben, hanem azért, hogy kiabrázolódnak bennünk egy bizonyos élet: Isten élete! Mivel Ádám és Éva nem volt Isten, ezért a bennük levő életet az Istennel való szeretet-kapcsolat határozta meg.

Tegyük fel, hogy egy intelligens űrlény egy másik bolygóról ellátogatott a földre, hogy megtudja, milyen az Isten. Hogyan láthatja a láthatatlan Istent? A legjobb tanács, amit adhatunk neki: „Az ember Isten képére és hasonlatosságára teremtett. Figyeld meg Ádám és Éva életét, és megtudod, milyen az Isten.” Ha képzeletbeli űrlényünk ezt megtenné, akkor helyes istenképpel térne vissza bolygójára, azáltal, hogy megfigyelte az embert, aki Isten képére és hasonlatosságára teremtett.

Mivel Ádám és Éva Istennel való kapcsolata szereteten alapult, szükség volt arra, hogy legyen az életükben egy olyan pont, amikor eldöntik, hogy őszintén, szabad akaratukból szeretik Istent. Ezért tiltott meg nekik Isten egyetlen dolgot: „*De a jó és gonosz tudásának fájáról, arról ne egyél; mert amely napon eszel arról, bizony meghalsz.*” (I.Mózes 2:17). A Sátán kígyó alakjában a következőképpen kísértette meg Évát: „*Bizony nem haltok meg; Hanem tudja az Isten, hogy amely napon esztek abból, megnyitkozna a ti szemeitek, és olyanok lesztek,*

mint az Isten: jónak és gonosznak tudói.” (I.Mózes 3:4, 5.)

Az évek során annyiszor és annyiféle formában kifigurázták ezt a történetet, hogy nem csoda, ha nem értettem meg igazi jelentőségét. Pedig itt van elrejtve az ember minden szükségletének titka. A Sátán kísértésének lényege a következő szavakban rejlik: „*amely napon esztek abból... olyanok lesztek, mint az Isten.*” Azt a lehetőséget (hazugságot) ajánlotta fel nekik, hogy kiléphetnek az Istenbe vetett hiten alapuló függő kapcsolatból, és önállóak lehetnek – azaz, ők lehetnek saját maguk istenei.

Valójában a Sátán ezzel azt mondta: „Nincs szükségetek Istenre ahhoz, hogy emberként éljete! Legyetek a magatok istenei! Nincs szükségetek arra, hogy valaki más mondja meg nektek, mi a jó és mi a rossz. Ti magatok is el tudjátok dönteni, és ezt most rögtön megmutathatjátok azáltal, hogy nyilvánítjátok önállóságotokat.”

Isten azt mondta: „*Amely napon eszel arról, bizony meghalsz.*” A Biblia feljegyezi, hogy Ádám 930 esztendeig élt. Ádám és Éva nem fizikai halált szenvedtek, hanem *a lelkük halt meg* amiatt, hogy hittek a Sátán hazugságának, és Istent hazugnak nevezték. Isten tiszteletben tartotta szabad akaratuk döntését, és visszavonta tőlük az életét, ezzel a lelki halál állapotában hagyva őket.

Gyakran halljuk azt, hogy „minden ember Isten képére és hasonlatosságára teremtett”, de gondoljuk csak végig, mi történt. Isten Ádámot saját képére és hasonlatosságára teremtette, az I.Mózes 5:1, 3-ban vi-

Ahhoz, hogy igazán érzékeljük, mekkorát bukott az ember, képzeljük el, hogy az előbbi példában említett űrlény mit tapasztalna, ha most látogatna el a földre. Minden, amit az emberek viselkedéséből megfigyelne, számára Istent mutatná be. Mit tudna meg Istenről, ha téged követne, és egy napig figyelne az életedet?

Amint ezeken a dolgokon gondolkoztam, korábban ismerős igék új jelentőséget nyertek. A homály kezdett feloszlani a szemem előtt. Mikor megértettem, hogy a bűnbeesés miatt Ádám lelkileg halott állapotba került, akkor fogtam fel, mekkora a jelentősége annak, hogy Krisztus szűztől született. Ez volt az egyetlen lehetőség arra, hogy lelkileg élve szülessen meg. Ha két halandó földi szülő gyermekeként született volna meg, akkor örökölte volna halott lelki állapotukat és bűnös emberi természetüket. Feltétlenül lelkileg élve kellett megszületnie, mert csak így tehetete le az életét értünk.

A megváltás élet és halál kérdése. Jézus, aki lelkileg élt, letette az életét *értettünk*. Miért? Azért, hogy azután nekünk adhassa. Miért volt szükségünk az életre? Azért, mert lelkileg halottak voltunk: „*Holtak voltatok a ti vétkeitek és bűneitek miatt...*” (Efézus 2:1).

Rájöttem, hogy éveken keresztül csak az evangélium egyik fele alapján éltem. Tudtam, mennyire nagy szükségem van a bűnbocsánatra, amit Krisztus kínált a számomra, és ezért végtelenül hálás voltam. A kereszt üzenete, hogy Isten megbocsátotta a bűneinket, feloldja a bűntudatunkat, és eltölt annak a bizonyosságával, hogy tudjuk, hová megyünk a halál után, de nem ad erőt az élethez. Krisz-

szont a következőt olvassuk: „*Amely napon teremté Isten az embert, Isten hasonlatosságára teremté azt... Élt pedig Ádám százharminc esztendőt, és nemze fiat az ő képére és hasonlatosságára, és nevezi annak nevét Séthnek.*”

Két lelkileg halott szülő nem tudta továbbadni az utódainak, amivel már maguk sem rendelkeztek: a lelki életet. A reprodukció törvénye szerint azóta minden ember a bűnbeesés tragikus következményeit viselve születik a világra: a lelki halál állapotában.

tus *feltámadásának* ereje által nyerhetjük el azt az életet, amelyet Jézus a bennünk lakozó Szentlélek által nekünk akar adni. Így lehet csak *igazán élni!* Ezért mondja az Efézus 2:4, 5 a következők: „*De az Isten gazdag lévén irgalmasságban, az ő nagy szerelméből, mellyel minket szeretett, minket, akik meg voltunk halva a vétkek miatt, megelevenített együtt a Krisztussal, (kegyelemből tartattatok meg).*”

Ezeknek az igazságoknak a fényében megértettem, miért volt eddig óriási teher a keresztyén élet, és miért égtem ki a szolgálóban.

Tudtam a Szentlélekről, sőt tanítottam is arról, mit jelent a Szentlélek jelenléte az életünkben. Bár tévesen mindig az erővel azonosítottam a Szentleket: a Szentlélek megerősít, hogy bizottságot tegyek Jézusról; megerősít, hogy megértsem a Bibliát; megerősít, hogy tudjak tanítani, szolgálni stb. Természetesen ebben is van igazság, de szem elől tévesztettem azt, ami a legfontosabb a Szentlélekkel kapcsolatban: ha befogadom a Szentleket, magának Istennek az élete költözik belém.

Mindaddig, amíg a Szentlélek munkáját az erővel azonosítottam, a hangsúly továbbra is *rajtam* volt. Általában így imádkoztam: „Istenem, segíts nekem ennek a szolgálatnak az elvégzésében.” Isten segített is, de *én* csináltam a dolgokat. És amíg én csináltam mindent, addig nem volt tartós örömöm, és rövidesen belefáradtam a szolgálatba. Végre megtanultam, Krisztus nem azért jött, hogy „segítsen” nekem szolgálni Istent, hanem azért, hogy *bennem élje az életét*. Meg vagyok győződve arról, hogy sok keresztyén emiatt a tévedés miatt fárad bele a lelki életbe. Ezért írja Pál: „Krisztussal együtt megfeszítettem. Élek pedig többé nem én, hanem *él bennem a Krisztus*. Amely életet pedig most testben élek, az Isten Fiában való hitben élelem, aki szeretett engem és önmagát adta étem.” (Galata 2:20.)

Szem elől tévesztve ezt a lelki igazságot, a keresztyén világ buzgón vetette bele magát mindenféle szolgálatba és tevékenységbe, bár leginkább a fanatikus meghatározását juttatja eszembe: „Fanatikus az a személy, aki megkettőzi erőfeszítését, miután a célt már szem elől tévesztette.” Sokszor látjuk, amint keresz-

tyének többször előre jönnek, hogy újból vagy még jobban odaszánják az életüket az Úrnak, mégsem változik semmi. Valójában ezzel azt mondják: „Uram, most tényleg komolyan gondolom. Akkor is meg-

teszem, ha belepusztulok.”

Az ilyeneknek csak azt tudom mondani: „Ne izgulj, előbb-utóbb belepusztulsz.” Tudom, mert velem is ez történt. Még nem fogadtuk el azt a tényt, hogy keresztyén életet élni nem *nehéz*, hanem *teljességgel lehetetlen!* Erre egyedül Krisztus képes. Egyedüli reményünk, ha végre megértjük, hogy Krisztus nem csak azért jött, hogy megváltson bennünket, kiragadjon a pokolból és bejuttasson a mennybe, hanem azért, hogy leszállva a mennyből az emberekben éljen!

A megtérésre való felhívás általában úgy szól, hogy aki bűnbocsánatot akar nyerni, az jöjjön előre. Sajnos gyakran az evangéliumnak csak ezt az oldalát hirdetjük: „Jézus meghalt a bűneinkért, hogy bűnbocsánatot nyerjünk.” Ebből az emberek azt a következtetést vonják le, hogy azért hiszünk Jézusban, hogy ha majd meghalunk, a mennybe kerüljünk. Addig pedig igyekezzünk a tőlünk telhető *legjobban* élni. Meg is próbálják, de nem sikerül.

Ne értsetek félre! Nem azt akarom mondani, hogy valakinek mindezt meg kell értenie, mielőtt megtér. A megtéréskor mindössze annyit kell tennünk, hogy teljes szívünkkel hiszünk Jézusban, és benne bízunk. Az a hiba, hogy nem hirdetjük a teljes evangéliumot, és így a megtérből olyan keresztyének lesznek, akik nem tudják, hogyan kell keresztyénként élni. Másokat (néha éveken keresztül) félelem és bűntudat gyötör, annak ellenére, hogy üdvbizonyosságuk van.

Sok ilyen keresztyénnel beszéltem, akik megtérésük után öt, tíz évvel kerestek fel lelkigondozói irodámban, vagy a rádióban vezetett lelkisegély szolgálat program keretében hívtak fel. A családi életük elromlott, gyakran válófélben vannak, belefáradtak az életbe, és sok esetben haragszanak Istenre. Általában így lehetne összefoglalni megtapasztalásukat: „George testvér, én megtértem, előrementem, hogy elfogadjam Krisztust, de az életem semmit sem változott. Nem tapasztaltam meg a keresztyén élet valóságát.”

Ha nem találnak választ vagy megoldást a problémájukra, könnyen áldozatul eshetnek szélsőséges tévhitásoknak, amelyek valamilyen látványos „lelki” élményt hangsúlyoznak. Könnyű rámutatni, hogy ezek a tanítások hol térnek el a Bibliától,

anélkül, hogy megértenék ezeknek az embereknek a tragédiáját. Őszintén vágnak valami több után. A keresztyén élet valóban csodálatos *kellene* hogy legyen. Akik azonban nem tudják, hogy Krisztus milyen életet akar nekik adni és azt hogyan élhetik át, azok csak két végletet látnak maguk előtt: az egyik a rideg vallásosság, a másik pedig a nagyszerű lelki élmények. Ha valaki úgy gondolja, hogy csak eközül a két lehetőség közül választhat és többre vágyik, az egészen biztosan a szélsőséges szellemi irányzatot fogja választani. Mások egyszerűen elhagyják a hitet, eltávolodnak az Úrtól.

Ilyen esetekben az az első, hogy kikérem az illetőt, hogyan érti az evangéliumot. Legtöbbször azt tapasztalom, hogy tisztában vannak azzal, Krisztus meghalt *értük*, és ezáltal bűnbocsánatot nyertek, azt azonban nem tudják, hogy Krisztus *bennük* akar élni. Megpróbálták tehát a saját erejükből keresztyén életet élni, de elbuktak.

Robert története is igen tanulságos. Nem ismerte az Urat, annak ellenére, hogy sok keresztyén tanítást hallott, és gyakran eljárt a

gyülekezetbe. Úgy tűnt, hogy neki nem válik be a dolog, Stan-hez hasonló volt a megtapasztalása. Egyik beszélgetésünk alkalmával elsorolta kudarcait, és azt mondta: „Pedig sokszor kértem már Isten segítségét.” Azt válaszoltam: „Robert, egy halottnak nem segítségre, hanem életre van szüksége.” Meglepődve nézett rám, én pedig elmagyaráztam neki, amit Isten az evangélium teljes üzenetéről és a megváltás két oldaláról megmutatott nekem. Krisztus meghalt *értünk* és *él bennünk*. Ez egy folyamat, amikor átmegyünk a halálból az életbe.

Ez igazán jó hír volt! Robert hamarosan elfogadta Jézust, és az élete teljesen megváltozott. Mikor Stan-hez hasonlóan felcserélte a kétezer évvel ezelőtt élt erkölcsi tanítóról kialakított elképzelését az *élő Krisztusra*, aki *ma* is életet tud adni, minden megváltozott. Sokak számára elvontnak és megfoghatatlannak tűnik az, hogyan engedjük, hogy Jézus éljen bennünk. Hogyan? Erről szól a könyv további része.

Bob George: *Az igazi keresztyénység című könyvéből*
(A könyv új fordítása kapható az iratterjesztésben.)

SZIKSZAI BÉNI A KORONGON

Mint fazekas az edényt,
Az élet korongján
Úgy forgat Uram.
Nem magától pörög
Értelmetlenül.
Nem csak véletlen,
Nem emberi indulat
Kergeti fölöttem
A felleget.
Nem esztelen vihar villáma
Hasítja az eget.
Ő ül az olvasztó tégely mögött.
És ha az olvadt fényben
Arca visszatükröződött,
A terv teljesül.
Az edény kész:
És a Király kincstárába kerül.

DANIEL SCHÄFER

ZÁTONYRA FUTOTTAK TEMETŐJE

Figyelmeztető képek a Bibliából

Évekkel ezelőtt egyik barátommal Hamburg közelében, Ohlsdorfban jártunk. Megnéztük a temetőt is, a világ egyik legnagyobb temetőjét. Órákig tart, amíg az ember végigmegy a sírok között és gyönyörködik a művészi sírkövek szépségében. Nagyon büszkéik rá a helybeliek. Azt mondják: Hamburg jövője Ohlsdorf! Ahogy nézegettük a sírokat, barátom hirtelen megállt egy kis bekerített terület előtt. Temető a temetőben... Középen egy kereszt, körülötte egyforma sírok. A „zátonyra futottak temetője” – mondta, és egy régi történetről kezdett beszélni.

„Vidám vasámapai kirándulás résztvevői nyugszanak itt. Az Elbán hajóztak, és este a visszafelé vezető úton, közvetlenül a kikötő előtt, a hajó elsüllyedt. Az utasok nagy része vízbe fulladt. Akinek a holttestét megtalálták, ide temették, ebbe az elkerített részbe.” Megrázó történet: közvetlenül a partrajutás előtt futottak zátonyra.

Évek teltek el azóta, amikor ott álltam elgondolkodva a „zátonyra futottak” kis temetőjében, de a történetet és a képet nem tudtam elfelejteni. Egy másik temetőre emlékeztem engem, a zátonyra futott életek csöndes, láthatatlan temetőjére. Ez a temető nem ezen a földön van, nem járhatunk benne, és mégis olyan közel van hozzánk.

Arra a láthatatlan temetőre gondolok, ahova a bűn miatt kerültek azok, akik már majdnem elérték az örök partot. És mégis elvesztek a bűn zátonyán. A Bibliából ismerjük a történetüket. Nyíltan szól róluk Isten Igéje. A hit harca figyelmeztet bennünket. A szomorú történetek szereplői között Isten házanépe közül valók is voltak, akik Isten országának munkásai, szolgálói, Isten gyermekei és a menny várományosai voltak. Mégis, milyen mélyen bele-süllyedtek a bűnbe! Felénk kiáltanak sírjaik: „Virrasszatok és imádkozzatok, hogy kísértésbe ne essetek: a lélek ugyan kész, de a test erőtlén” (Mt 26,41).

Történeteik intő jelek a mi életutunkon. Elbukott, zátonyra futott hívők! Csak fájdalommal és magunkat megalázva gondolhatunk rájuk. A bűn miatt süllyedtek el, közel a biztos kikötőhöz.

S mivel napjainkban olyan erős a kísértés, olyan viharosak a próbatételek, olyan veszedelmesek életünk útjai, olyan nehezek a hit harcai, s olyan gyakoriak a zátonyra futás történetei az életünkben, szeretnénk Olvasóinkkal

gondolatban végigjárni a „zátonyra futottak temetőjét”, ahogyan azt a Biblia bemutatja nekünk. Nem akarunk ítéletet mondani, kővel dobálni őket, farizeus-szemekkel nézni sírjaikra, hanem csak csendben végigmenni sírtól sírig, és megtalálni mindegyiknél azt a pontot, ahol a kisiklás történt. A 16. zsoltár 1. versével álljunk meg a síroknál: „Tarts meg engem, Istenem, hozzád menekültem!”

Tanuljunk a történetekből, tanuljuk meg megőző szívvel a teljes bizalmat, a kitarító kérést, a szent odaszánást, a szüntelen harcot.

Nem kutatjuk, hogy a zátonyra futottak elvesztek-e az örökkévalóság számára. Ez nem a mi dolgunk. Ez egyedül Isten titka. Okulni szeretnénk a zátonyra futottak szomorú történetéből, és az Úr Jézus szerint harcolni. Maradandó áldást szeretnénk kérni!

A sírfeliratok még olvashatók, de halványak: **Kain, a testvérgyilkos, a bűnnel kötött szövetséget (1Móz 4).**

Lót feleségét megosztott szíve vitte zátonyra (1Móz 19).

Mirjám a nyelv bűnei miatt futott zátonyra (4Móz 12).

Sámson számára az érzékiség jelentette a zátonyt (Bír 16).

Saul zátonya a gőg és az engedetlenség volt (1Sám 15).

Salamon – Isten embere – öregségében futott a bálványimádás zátonyára (1Kir 11).

Géházi a főszevénység és kapzsiság zátonyán tört össze (2Kir 5).

Az ifjú próféta zátonya az engedetlenség volt (1Kir 13).

Ászá a bűnbánatot tagadta meg (2Krón 16).

Uzzijá a gőg zátonyára futott (2Krón 26).

Júdás a legnagyobb bűn zátonyán veszett el (Mt 23,37).

Anániás és Szafira a hamisság zátonyára futott (ApCsel 5).

Démász zátonya a világ szeretete volt (2Tim 4,10).

Hümenaios és Alexandrosz a tévtanítások zátonyára jutott (1Tim 1,20; 2Tim 2,16).

A laodiceabeliek zátonya a langyosság volt (Jel 3,14-22).

Dávid és Péter is zátonyra futottak, de kegyelmet nyertek, mert bűnbánatra jutottak.

Szívből kérjük az Olvasót, hogy a felsorolt történeteket maguk is keressék ki Bibliájukban, és figyelmesen olvassák el őket. ■

SEBESZTÉNY-JÁGER ORSOLYA AZ IDŐK VÁNDORAIHOZ

Uram, add, hogy terhük oldhassák a büszke fák, a földre szórva szét ősz-ruhájuk ezer árnyalatát.

Add, hogy az alattuk baktató ember padot keressen, fából, egyszerűt, mit gyermekének ácsolt meg a csönd, hol a fűszál is a csillagokig nőtt.

S ha az esti órák szárnya alatt a vándor botjával itt megpihen, magán érezze kezed igazát: mellyel körülveszed, szótlan, szelíden.

MIT TENNÉK, URAM?

Mit tennék, Uram, ha nem kellene a hétköznapi morzsáit söpöröm, s a percek poharát félénk erővel hordoznom, nehogy összetörjön?

Szállnék messzi felhőkön, fáradt vállamon csillanna a reggel? S a hétköznapi apró-cseprő ügyét szétszórnam végtelen kezeiddel?

Mit tennék, Uram? S Te tudod: tenném ugyanígy a dolgom, hisz percek menetén az összekuszált csomót szelíd ujjakkal mindennap kioldom.

S olykor, ha mégis bölcs időd adod, mi sokszor egy csöndes percben fér el, elültetem ama aprócska diófát, hogy levele szállhasson a széllal.

ÚGY VÁRTALAK

Úgy vártalak, ahogy zubogó vizek felett számysuhogást vár a csapongó képzelet, mikor kőfalak nélkül akadálytalan a gondolat a térben időtlen átsuhan.

Úgy vártalak, ahogy a gyermek várni tud, ki bölcsőbb is nálunk: nem koldul, nem nyafog, csak a bontatlan remény örömét tartja tenyerén, így botorkál Feléd.

S vártalak akkor is, ha éjszakákon át fogvacogva vártam vér-lován a halált.

Úgy vártalak, ahogy az várni tud, ki üressé lett Érted, és útnak indult gyalog, völgyeken át és vízeseken a remény hajtott tovább.

S Te együtt szálltál velem.

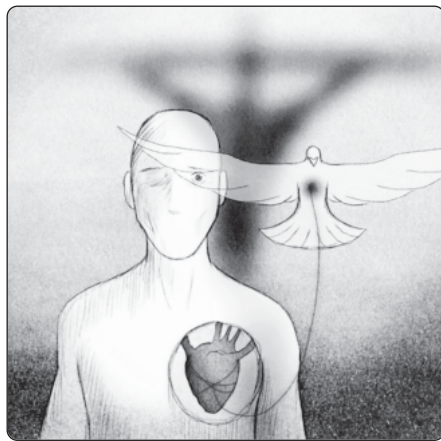
ISTEN BÖLCSESSÉGE

1Kor 1,18

A Korinthusiakhoz írott első levél lesz most egy ideig a reggeli áhítatok témája. Mindenekelőtt nézzük meg, hol is van Korinthos? Korinthos ókori görög város,

Athéntól mintegy 80 km-re fekszik egy földhídon, ami Görögországot összeköti a Peloponnészoszi félszigettel. Talán ismerősen cseng a Korinthuszi csatorna neve, érdemes rákeresni a képeire, ezen a szoroson kelnek át a hajók, ha az Égei tengerről a Jón tengerre akarnak áthajózni, majdnem hat és fél km hosszú szakaszon. Nagyon érdekes látvány a két magas sziklás part között, ahogy a keskeny víziúton átréselik magukat a hajók. Ezt a csatornát az 1800-as évek végén tizenkét év munkával vajták a földbe, hogy megkönnyítsék a közlekedést.

Korinthus egyike azoknak a bibliai városoknak, melyek Pál apostol idejében nagyon fontosak voltak és még ma is léteznek. Pál apostol idejében is hatalmas, nyüzsgő élet folyt

itt. Mivel kikötőváros volt, mindig pezsgett az élet, sok országból érkeztek az emberek, voltak, akik letelepedtek a kellemes klímájú helyen és magukkal hozták idegen nyelvüket, szokásaikat, vallásukat.

Amikor Pál apostol először érkezett ide, talán olyan látvány fogadta, mintha mi ma Marseille-be, vagy Nápolyba utaznánk. Az ideérkező Pál apostol legfőbb szándéka az volt, hogy az ott élő embereknek elvigye Isten csodálatos örömhírét: Isten elküldte Jézust, hogy az emberek hitben szabadon, békeséggel a szívükben élhessenek. Az itt élők még soha nem hallották ezt. Nem tudták, hogy Isten eljött közeink, s végkép nem tudták, hogy azért jött el, mert szeret bennünket és segíteni szeretne nekünk. Nem tudták, hogy azért jött el

egyszerű, szegény ácsmesterként, hogy minden szavával, gyógyításával és csodájával megmutassa, ilyen Isten Ő.

Az itt élő emberek sokféle istenségben hittek, sokféle szertartást ismertek, sokféle szokást ápoltak, sokféle áldozatot mutattak be, de ilyesmirel még egyikük sem hallott. Isten eljön emberi testben? Meghal szegényen, szenvedve egy kereszten? Voltak, akik legyintettek, s éltek tovább az életüket. Voltak, akik kinevették Pál apostolt. Esztelenségnek tartották, amiről szólt. Voltak, akik elzavarták, dühös és gyilkos szavakkal. S voltak, akik közel dobálták meg, Isten csodája, hogy életben maradt.

Azonban olyanok is voltak, akik elgondolkodtak a szavain. Akik többet akartak tudni erről a szegény, egyszerű ácsmesterről. S Pál apostol leült közejük, és beszélt. Elmondta, amit ő élt át. Elmondta a damaszkuszi úton történt csodát, amikor Jézus megjelent életében, elmondta, hogyan érintette meg Isten a szívét, hogyan tette őt, aki addig üldözte a Krisztus-követőket, olyan emberré, akinek már Jézus Krisztus a legfontosabb.

S voltak, akik azt mondták: igen, én is így szeretném. Szeretném, ha mindazt, amit Pál átélt, amit Isten neki ajándékozott, az már az én életem valóságosága is lehetne. Kicsi mag volt. Pár ember. Akvilla és Priscilla, az elsők, akik leültek Pál mellé és hallgatták őt. Aztán egyre többen és többen lettek. Görögország lakosságának ma 98%-a keresztény, csak 2%-a muzulmán.

A keresztről való beszéd bolondság? A keresztről való beszéd életünk legnagyobb titka és csodája. A kereszten a menny felé megnyílt egy kapu, hogy rajta keresztül a valahol valóságosan létező Isten Országába egyszer mi is eljuthassunk. S ezért erő.

Ezért a reménység ereje. Mert bármit is hozzon számunkra az élet, mindig tudhatjuk, hogy van Valaki, aki annyira szeretett minket, hogy eljött közeink, hogy ezt az utat megmutassa.

Lehet, hogy sokszor leszünk fáradtak, lehet, hogy sokszor leszünk bizonytalanok, lehet, hogy sokszor és sokféleképpen fogják a hitünket támadni. Ha azonban szilárd pont marad a szívedben, hogy Isten beszéde igaz és Ő a legjobb akarja nekünk, akkor ha el is esünk néha, Isten segíteni fog, hogy felkeljünk, és hitben, szeretetben, reményben éljük tovább napjainkat.

„Mert a keresztről való beszéd bolondság ugyan azoknak, a kik elvesznek; de nekünk, kik megtartatunk, Istennek ereje.” (1Kor 1,18) Ámen.

Sebestényné Jáger Orsolya lelképásztor ■

A HITANOKTATÁS RENDJE

2020/2021

Német Nemzetiségi Általános Iskola:

Kedd:		Péntek:	
3. tanóra	6. oszt.	1. tanóra	4. oszt.
4. tanóra	7. oszt.	2. tanóra	3. oszt.
5. tanóra	8. oszt.	3. tanóra	1. oszt.
6. tanóra	5. oszt.	4. tanóra	2. oszt.

Mátyás Király Általános Iskola:

Kedd:		Csütörtök:	
3. tanóra	1. oszt.	3. tanóra	5. oszt.
4. tanóra	3. oszt.	4. tanóra	6. oszt.
5. tanóra	2. oszt.	5. tanóra	7. oszt.
6. tanóra	4. oszt.	6. tanóra	8. oszt.

Sashegyi Sándor Általános

Iskola és Gimnázium:

Szerda:		Csütörtök:	
1. tanóra	4. oszt.	1. tanóra	7. oszt.
2. tanóra	1. oszt.	2. tanóra	5. oszt.
3. tanóra	2. oszt.		
4. tanóra	3. oszt.		
5. tanóra	6. oszt.		
6. tanóra	8. oszt.		

Szentendrei Barcsay Jenő Általános

Iskola Csobánkai Tagiskolája

Csütörtök:

3. tanóra	1. oszt.
4. tanóra	4. oszt.
5. tanóra	3. oszt.

Óvodai hitoktatás:

Hétszínvirág óvoda Pomáz:

Kedd 15.30

Borostyán óvoda Csobánka:

Csütörtök 13.00

Mesevár óvoda Pomáz:

Csütörtök 15.30

Kátéórák:

Péntek: Kiskáté 16.00

Péntek: Nagykáté 17.00

A parókián, ahol normál esetben csend és nyugalom honol, most sok-sok nyugszgó gyermek töltötte be a helyet. Ahol általában nem ilyen hangos az élet, most jó pár segítőtársammal együtt megtapasztaltam, milyen is közel hatvan éhes szájat etetni, játszani és foglalkozni velük, segíteni és vezetni őket egy héten keresztül.

Hamar megértettem, hogy ez nem egy könnyű, hanem nagyon is embert próbáló feladat. Ahogy teltek a napok egyre nehezebbnek éreztem, lefárasztott az egész helyzet, hogy ennyi gyerekért vagyunk felelősek. Ugyanakkor rájöttem közben, hogy mégiscsak milyen lélekemelő tud lenni az, ha játszunk velük, ha boldognak látjuk őket, és ha esetleg mi is örömet tudunk nekik okozni ezzel. Kezdem megérteni, hogy megfelelő odaadással és szívvel-lélekkel, mindannyian tudunk egy kicsit Isten szavára odafigyelni és átadni a gyermekeknek, akik közül, ha akár csak tíz gyerek is hazavisz ebből valamit és tanul belőle, akkor már megérte minden fáradozás és lelki munka ebben a táborban.

Ezzel rá is kanyarodnék a tábor témájára, ami a teremtés története volt, hogy hogyan is teremtette hat nap alatt Isten a világot, és hogy bevezessük, illetve megmutassuk a gyermekeknek a teremtett világ szépségeit és csodáit, ahol mi is élünk. Természetesen mivel a tábor öt napos volt, így a hat napos teremtés történetét le kellett szűkítenünk.

Az első nap a fényvel és a világossággal foglalkoztunk. Először reggel közösen játszottunk a gyerekekkel, kicsit megismerkedtünk velük, aztán egy finom reggeli után bevonultunk a templomba az áhítatra, ahol a gyerekekkel együtt énekeltünk, valamint János bácsi beszélt nekünk egy kicsit. A templomba beérkezvén, megláttunk egy letakart asztalt, amit felfedve, rendetlenséget láttunk. Elkezdtünk megpróbálni rendet rakni rajta. Ez volt a szimbolikája annak, ahogy Isten a sötétségből és a káoszból úgymond világosságot és fényt teremt („*En vagyok a világ világossága, aki engem követ nem jár sötétségben, hanem övé lesz az élet világossága*”).

Ennek a napnak a folyamán erről beszélgettünk, a gyerekek a kézműves foglalkozáson ehhez kapcsolódóan készíthettek

AMIKÉPPEN KEZDETBEN VOLT... Gyermektábor a teremtésről 2020. augusztus 10-14.

Idén a megszokotthoz képest egy héttel hamarabb, 2020. augusztus 10-14 között tartottuk napközis táborunkat, hogy így egy teljes héten át tudjunk együtt lenni.

A táborban a teremtés egy-egy napjához kapcsoltuk Isten Igéjének üzenetét és a foglalkozásokat. Szerettük volna, ha a résztvevők rá tudnának csodálkozni, hogy a minket körülvevő világ, annak a tudományok által megismerhető törvényszerűségei mennyire a mi Istenünk teremtő hatalmáról beszélnek, így a tudományos felfedezések nem állnak ellentétben Istenben való hitünkkel, ahogy ezt tudós vendégeink is megerősítették.

A táborban 59 fő 5-14 éves gyermek vett részt, és tíz középiskolás ifis segítette a tábor lebonyolítását olyan módon is, hogy a gyermekeket felosztottuk közöttük. Minden résztvevőre figyelt egy ifisünk a foglalkozások alatt és között, így a tábor ifiseinknek egy izgalmas, és néha fárasztó élmény volt. Részt vettek ők is a táborban, de megtapasztalhatták kicsit a másikat, szervezői oldalt is, és azt is, mit jelent vigyázni a kisebbekre. Ifiseink segítsége nélkül nem tudtunk volna ennyi gyermekkel táborozni. Köszönjük nekik és köszönjük a felnőtt segítőknek is a jelenlétét és a gyülekezet anyagi támogatását.

Most egyik ifisünk, Kovács Gergő részletes beszámolóját olvashatjuk. Stíft János b. lelkipásztor

viaszkarcot vagy foszforeszkáló üveget, ami nyilván szintén fényt ad a sötétségben. Illetve még Attila bácsi a fényvel kapcsolatosan tartott a gyerekeknek látványos kísérleteket, ami a reakciók és az arcuk alapján nagyon érdekelte őket, és izgalmas volt számukra, ezzel is szemléltetve, hogy fény és világosság nélkül bizony nincs élet, nem látnánk, a sötétben csak tapogatódnánk.

Elmentünk megebédelni az Udvaros Csárda étterembe, ahol minden nap finom ételekkel vártak bennünk, ezután pedig kicsit megpihelve, elindultunk közösen kirándulni Pilisszentkeresztre a Dera-szurdokba, ahol kicsit játszottunk, és megpihelve, uzsonnázunk és beszélgettünk. Kicsit esőre sikeredett a vége, de így is szép kirándulás volt.

A második nap az élő víz volt a téma, ami megint csak elengedhetetlen az életünk szempontjából. A reggel ugyanúgy telt. Kicsit együtt játszottunk, voltak, akik pingpongoztak vagy labdával, esetleg hullahoppkarikával játszottak, majd a frissítő reggeli után szintén a templomban énekeltünk és beszélgettünk.

Ezúttal Zoltán bácsi beszélt nekünk arról, milyen fontos az éltető víz, hogy az a víz tiszta legyen, és hogy a mi lelkünk is csak Istenben tud megtisztulni („*Aki szomjazik, jöjjön hozzám és igyék*”). Hisz tudjuk, hogy Isten maga az élő víz forrása, és ezt próbáltuk megérteni illetve szemléltetni ezen a napon a gyerekekkel.

Ezért a templomból visszaérkezve, Attila bácsi ismét mutatott nekünk kísérleteket, most vízzel kapcsolatosan, némelyik látványos volt, némelyik kevésbé, de ez is nagyon érdekelte a gyerekeket, és talán meg is értették, mennyi minden miatt fontos a víz.

Az ebédet követően megpihentünk, és a délután folyamán a budapesti Csodák Palotáját látogattunk meg. Itt különféle „csodákkal”, vagyis inkább rengeteg sok látványos eszköz-

zel, látmivalóval találkozhattak a gyerekek, melyek a fizika vagy akár a kémia törvényein alapulnak, de sokszor csak egyszerű szemkápráztató „trükkök”. Itt a csapat két részre oszlott. A kisebbek először egy szűk fél órást, szintén nagyon látványos kísérlet-bemutatót láthattak, a nagyobbak pedig körülnéztek az épületben, majd ezután a két csapat cserélt egymással. Meg merném kockáztatni, hogy a gyerekek számára a héten ez volt az egyik, ha nem a legjobb program, és ez volt számukra a leglátványosabb és legizgalmasabb foglalkozás.

A harmadik nap következtek az égitestek és az idő. Aznap Ági néni tartott áhítatot, vagyis inkább egy közös beszélgetést a gyerekekkel arról, hogy miket szoktak ünnepelni, milyen ünnepek vannak a Bibliában, amiket ismernek, és természetesen arra a kérdésre, hogy mi jut eszükbe az ünnepekről, a válasz az ajándék volt. A gyerekek lelkesen válaszoltak, és reméljük el is jutott hozzájuk az, hogy Isten is ajándékot adott nekünk, hogy ünnepeljünk az ő csodáit („Azután ezt mondta Isten: Legyenek világító testek az égbolton, hogy elválasszák a nappalt az éjszakától és jelezzék az ünnepeket”).

Ehhez kapcsolódóan a kézműves foglalkozáson ki lehetett rakni a Naprendszer lami-

nált, bolygó mintájú lapokból, vagy akár gyöngyözni is bármilyen más mintát.

Ezen a napon jött az első vendégünk is *Vízi Péter* csillagász személyében, aki nagyon jól és izgalmasan prezentálta a gyerekek számára a csillagok, bolygók, az égbolt, valamint a világűr csodáit. Nagyon sok érdekességet hallhatunk ezekkel kapcsolatban, és segített rávilágítani arra a tényre is, hogy a bibliai teremtés történet és a tudósok által állított ősbombánál elmélete nem feltétlen zárja ki egymást.

Eljött a negyedik nap, ami segítő szemmel talán a legtöbb odafigyelést igénylő volt, hiszen mindannyian elutaztunk a Vácrátóti Nemzeti Botanikus Kertbe, ahol a bibliai növényekről beszélünk illetve azokat néztük meg részletesebben *Fráter Erzsébet* szakértő segítségével. Volt itt szó fügeről, szőlőről, jánoskenyérrel, csipkebokorról és még sok másról, de mindegyiknek megtudhattuk a maga fontos szerepét a Bibliában. De ezeken kívül is nagyon sok érdekes növényről, fával, bokorral találkozhattunk az itt létünk során, például egy abban a korban használthoz hasonló papirusz tekercset is szemügyre vehettünk.

Az izgalmas séta és beszélgetések után jött az ebéd, ugyanis a helyszínen frissen sült, különféle ízű kenyérlángosokkal és rétesekkel

vártak minket. Az ebéd nagyon finom volt, és a szabadban elfogyasztva, még kényelmes és nyugodt is.

Az ebédet követően Zoli bácsival játszottunk, énekeltünk, és tartott nekünk egy kis áhítatot a természetben az árnyékos fák alatt. Hiszen a mai nap a növényekről és állatokról szólt, ahogy Isten élőlényeket teremt a Földre, akik megtöltik az eget, a szárazföldeket és a vizeket is („Minden gondodat Őreá vessétek, mert néki gondja van rátok”).

Majd végül az utolsó napon érkeztek el az egyik legfontosabbhoz, mégpedig hogy Isten embert teremt a Földre. Vagyis ezen a napon kicsit mélyrehatóbban ismerkedtünk meg az emberi testtel, Levi és Lujzi gyönyörű rajzának köszönhetően.

A templomban János bácsi tartotta az áhítatot arról, hogyan teremt Isten férfit és nőt teremt a hatodik napon, és hogy az embert Isten a maga képmására teremtette. Talán, sőt sokszor nem megy az embereknek ehhez mérten élni, de igyekeznünk kell és hinnünk, hogy Isten megújítja életünket.

Ezen a napon még *Korausz Etelka* gyermekorvos beszélt nekünk az emberi test működéséről, majd ezt követően a gyerekek kérdezhettek tőle az általa elmondottakkal kapcsolatban.

A tábor alatt jómagam és a segítő társaim a nap végén pontokat osztottunk a csapatunk tagjainak az aznapi jó cselekedeteik alapján, melyeket be tudtak váltani kis finomságokra. Megjegyzem, ez volt az egyik dolog, ami nagyon felpörgette és motiválta a gyerekeket a tábor alatt, de jó érzés volt megjutalmazni őket.

A táborban résztvevők még ezen a héten vasárnap a templomban tartottak kis éneklést és beszámolót az eseményekről, eközben a tábor alatt készült képeket vetítettük ki a gyülekezet számára.

Így a végéhez érve, szeretném megköszönni a táborban az összes segítőnek, a konyhán dolgozóknak és persze a gyerekeknek, hogy eljöttek. Remélem még sok ilyen táborban lesz részem. Áldás, békesség!

Kovács Gergő segítő

TANÉVNYITÓ ISTENTISZTELET

Gyermeknek

ÉLETBEVÁGÓ DÖNTÉS

Sdrak, Mésak és Abédnegó, a három jó barát a messzi Babilonban élt. Egy nap a király szörnyű rendeletet hozott: „Közhírré tétetik, hogy ahányszor csak meghalljátok a királyi zeneszót, le kell borulnotok fenséges urunk hatalmas aranszobra előtt! Aki nem engedelmeskedik, azon nyomban az izzó tüzes kemencébe vetetik!”
Tratam! Már szól is a zeneszó, és mindenki ugrott, hogy eleget tegyen a parancsnak.

Majdnem mindenki. Mert a három jó barát csak állt továbbra is. Összenéztek. Istenként imádni egy aranszobrot?!

- Én nem fogom! – jelentette ki Sdrak.

- Én sem! – mondta Mésak.

- Hát még én! – Rázta a fejét Abédnegó.

- Most megjárjátok! – morogták az irigyeik. Mentek is, hogy beárulják őket a királynak.

Jöttek a katonák a három fiatalért.

- Mit hallok? – szólta a gőgös király. – Igaz az, hogy ti nem imádjátok az aranszobromat? No de, hogy lássátok, hogy milyen jó vagyok, adok még egy esélyt. Vagy leborultok a szobrom előtt most, vagy halál fiait vagytok!

Pár pillanatig csend volt. Még a légy zümmögését is meg lehetett hallani. Vajon hogyan dönt a három ifjú?

- Mi csak az igaz Istent imádjuk – szólalt meg az egyikük.

- Ő még a te kezedből is ki tud szabadítani! – folytatta a másik.

- De még ha nem tenné is – tette hozzá a harmadik –, tudd meg, hogy senki mást nem imádunk, csak őt!

A király arca egészen elfekettült a haragtól.

- Micsodaaa?! – kiáltotta. – Szolgák! Kötözzétek meg őket! Majd fűtsétek be a kemencét még jobban!

Jöttek a szolgák, és bizony bedobták Sdrakot, Mésakot és Abédnegót a tüzes kemencébe.

A gőgös király kárörvendően dörzsölte a tenyerét.

De mit látnak szemei?

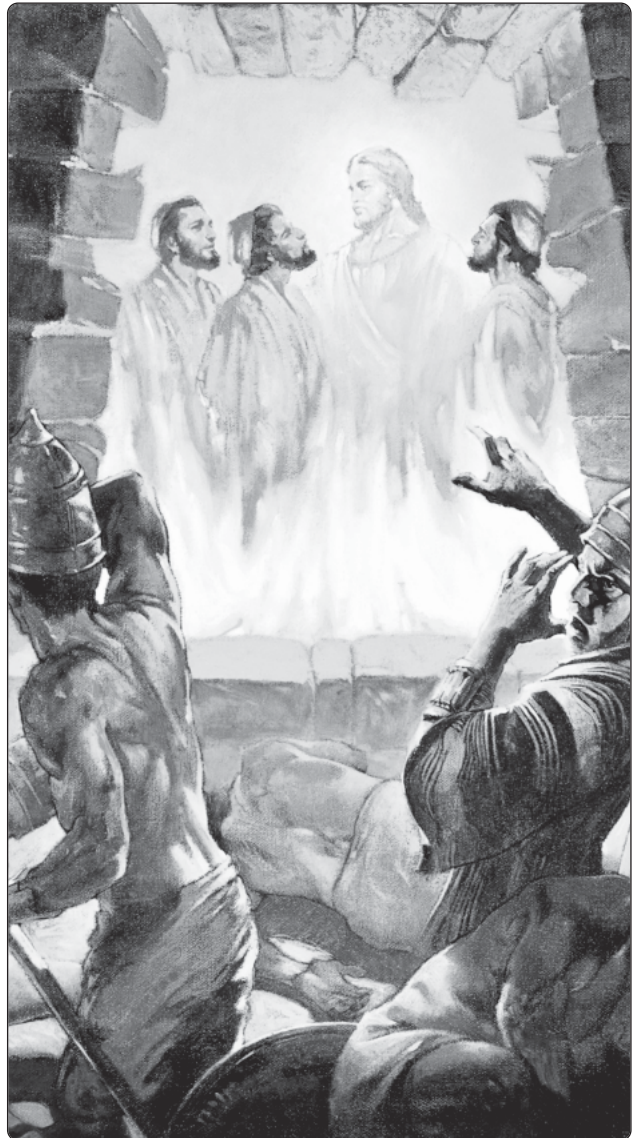
- Nem három férfit dobtunk be a kemencébe? – kérdezte döbbenet a szolgáitól. – Én mégis négyet látok benne! Nyugodtan sétálgatnak a tűzben!

Valóban, Isten egy angyalt küldött az ifjakhoz, aki megőrizte őket a lángoktól. Kutya bajuk sem volt, még a ruhájuk sem perzselődött meg!

A király tüstént kihozatta őket a kemencéből. Tudta már, hogy az ő Istenük az egyetlen, hatalmas Úr!

Forrás: Az én világom CikkCakk – Foglalkoztató 1., Harmat Kiadó, 2015

Közreadja: Stíft Ágnes hitoktató

BIZTOS SZIKLA KLUB

Régóta terveztük, hogy szervezzünk egy játékos közösségépítő alkalmat az ötödik osztályosoknak, most el is tudtuk indítani.

Felső tagozatba lépve sok minden megváltozik bennük és körülöttük. Új tárgyak, új tanárok és van, akinek új iskola is. Nehéz kiskamaszként megmaradni Isten útján a sokféle új hatás között. Ezért szeretnénk, ha ötödikeseknek lenne hely és alkalom, amikor kötetlenebbül is beszélgethetnek, barátkozhatnak, és barátaikat elhívhatják, de a sok vidám játék mellett kicsit a kérdéseikről is szó lehet egy-egy bibliai ige fényében.

Így szeretnénk együtt lenni kéthetente péntek délutánoként 16.00 órától. Szeretnénk együtt megerősödni abban, hogy mit jelent a hétköznapi életben, hogy Isten szavára építem az életem, ezért jónak látjuk ezeken az alkalmakon a Fiatalok Krisztusért Alapítvány Biz-

tos Szikla klub programját használnuk, melyet 10-14 éves tinédzserek számára fejlesztettek ki. A klub teljes egészében igazodik a mai tinik kultúrájához és igényeihez, továbbá nagyon dinamikus, játékokra és mozgásra épül, erősíti a csapatszellemet. A Biztos Szikla elsősorban egy jó hely, ahová érdemes eljönni, ahol nagyon sok a vidámság. Olyan témákkal foglalkozik, ami érdekli a tinédzsereket, mint például az önbecsülés, népszerűség, féltre, barátság, megbocsátás, divat, zene, szerelem, és még sok más. A csapatépítő játékok és vetélkedők közelebb hozzák a fiatalokat egymáshoz, segítik a jó kapcsolatok kiépítését.

Szeretettel várunk tehát minden ötödikeset a Biztos Szikla Klub alkalmaira a következő **pénteken 16.00 órára: október 9., november 6., 20. december 4., 18.**

Stíft János b. lelkipásztor

„Az igaznak emlékezete áldott”
(Péld. 10:7.)

GYÁSZ

Úgy hiányzol Te minden nap nekem,
Örök hiányod marja a lelkem.
Sóhajtva hozzád vágyik a szívem,
Csak emléked az mi maradt nekem.

Rád emlékezem, így emlékezem:
Hited fénye világítja lelkem,
Buzgó imád az égbe szállt értem.
Már fentről vigyázol rám, én érzem.

Orbán Mária

ÖNFELÁLDOZÁS

Micsoda önfeláldozás! Minden, amit Jézus Krisztus tett, értünk tette – neki magának semmi haszna nem származott belőle. Értünk született meg. Értünk élt, értünk kísértetett meg, értünk prédikált, tanított és gyógyított, értünk szenvedett, értünk támadt fel, értünk ment fel a mennybe, és értünk fog visszajönni. Soha egyetlen pillanatra nem tett semmit magáért; minden pillanatát nekünk adta ajándékba. Ez a Jézus az, aki ma azt mondja nekünk: „JÖJJETEK ÉNHOZZÁM!” Megyünk?
Reinhard Bonnke

ÉRFALVY ZSOLT VERSEI

AGGÓDÁS

Mindenki a saját szintjén nyomorog,
Mert amiye még nincs, azért toporog.
Amit kapott, elfelejti, a régin fintorog,
Kis szíve az újért újra feldobog.

Pedig hidd el, hogy nincs új a nap alatt,
Nincs okod kínlódni, sími emiatt.
Mert minden szükségedet betölti Isten,
Amid van, megsokasítja, megkapod ingyen.

Csak figyeld Isten szavát, hitedet erősítsd,
Bűnbánatot tartva, rá figyelve mindig.
Az aggodás és félelem elszáll, mint egy álom,
Végtelen szabadságod, Benne megtalálod.

AJÁNDÉK

Ha kaptunk egy ajándékot,
Ami minket hívott,
Na nem olyan ablakot,
Mit balga vagyunk nyitott.

Ha üres élvezethez tereled,
A lelked őrzöng, tombol,
Ha Isten tervét keresed,
Csak az épít, és nem rombol.

Ha szeretjük Őt, látjuk hatalmát,
Már minden ajándéka miénk,
Végtelen, korlátlan gazdagságát
Örömmel teszi ingyen elénk.

Igazi, mély lelki öröm forrását,
Mi elosztat minden ködöt,
JÉZUST, a békéltetés ajándékát
Isten és ember között.

Feladatunk egyértelmű:
Hálásan, Szentlélekkel telve,
Mást is tovább gazdagítva,
Ujjongva növekedjünk benne!

Ámen!

KICSODAAZ EMBER?

Kicsoda az ember: víz, fehérje, zsírok,
Só és egyéb ... mangán, cink, vitaminok?
A genomja a csimpánzhoz nagyon hasonló,
Patkány, csótány is túlélőbb, alkalmazkodó.

Mi lehet, ami különbbé tesz minket ettől,
Az anyagtól, az állattól és egyéb mindenektől,
Az, hogy csak nekünk lehet kapcsolatunk Istennel,
Rajtunk áll, hogyan élünk e csodás kegyelemmel.

Isten embert teremtett a saját képására,
könyezetet, otthont adott, hogy élhessen javára,
Feladattal: Ahhoz, hogy e világ Vele győzzön,
Jó akarata legyen meg a menny után a földön.

Szeretete, gyöngédsége vesz minket körül,
Vele való közösségre hív, s a lelkünk örül,
Ha az Ő akaratarába hittel tesszük magunk,
Nem a magunké, tulajdonába, oltalmába vagyunk.

Mi tehát az ember, két domináns dolog,
Életünk mindig ezek körül forog:
Az ember bizony test, ami a földhöz löki,
De az ember lélek is, mi a mennyhez köti.

A test, ami porból lett, halálhoz kötött,
De a lélek az élet, győzelem a halál fölött.
Az Isten Lelke tesz minket felelős lényekké,
Kapcsolatot teremt, így lesz elemi részünk.

A megszakadt közösséget helyre lehet hozni.
A harmóniát Teremtőnkkel újjáépíteni,
Vezetést, uralmat, akaratot átadni neki,
Jézusra nézve Vele őszinte közösségben lenni.

Ámen!

NAPLÓ

ALKALMAINK VOLTAK:

2020. augusztus 29. ■ A Kiránduló kör túrája Csobánkára.
 2020. augusztus 30. ■ Presbiteri gyűlés az új csobánkai gyülekezeti házban.
 2020. szeptember 3-5. ■ Szabadtéri evangélizáció a pomázi Szent István parkban, Nyilas Zoltán esperes szolgálatával.
 2020. szeptember 11. ■ A tavalyi 4. osztályos hittanosok évkezdő hamburgerezős alkalmá a parókia kertjében. Évkezdő ifi alkalom kerti sütögetéssel a parókia kertjében.
 2020. szeptember 12. ■ Közösségi munka Csobánkán.
 2020. szeptember 13. ■ Tanérvnyító istentisztelet a pomázi református templomban, gyermekeink szolgálatával.
 2020. szeptember 19. ■ „Pomázi egyházi vezetők Trianonról” – riportfilm vetítés a Magyar Várban.
 2020. szeptember 25. ■ „Biztos Szikla” – Kiskátésok és az 5. osztályos hittanosok közösségi alkalmá.
 2020. szeptember 27. ■ Konfirmáció és konfirmációi ünnepi istentisztelet Pomázon.
 2020. október 9. ■ „Biztos Szikla” alkalom az 5. osztályos hittanosok részére.
 2020. október 10. ■ Közösségi munka Csobánkán.
 2020. október 18. ■ Hálaadó istentisztelet Pomázon és Csobánkán.
 2020. október 19-22. ■ Bűnbánati alkalom pomázi templomunkban és Csobánkai imaházunkban.
 2020. október 20. ■ Presbiteri gyűlés.
 2020. október 25. ■ Újborért való hálaadás: istentisztelet úrvacsorai közösségben Pomázon és Csobánkán.
TERVEZETT ALKALMAINK:
 2020. október 31. ■ Reformáció, ünnepi istentisztelet a pomázi református templomban.
 2020. november 7. 14,00 óra ■ Az új csobánkai imaház és gyülekezeti központ felszentelése. Az ünnepi istentiszteleten közöttünk szolgál *Dr. Szabó István* püspök.
KERESZTELŐ:
 2020. szeptember 6. ■ **Csiszár Viktória.**
 2020. szeptember 22. ■ **Burtics Panka, Habarics Zara.**
HÁZASSÁGKÖTÉS:
 2020. szeptember 12-én pomázi templomunkban kérte Isten áldását közös életére **Weigert Márton** és **Balogh Orsolya.**
 2020. október 3-án Budapesten ökumenikus istentisztelet keretében kérte Isten áldását közös életére **Gombos Péter** és **Hutás Erzsébet Zsuzsanna.**
HALÁLOZÁS, TEMETÉSEK:
 2020. augusztus 19-én elhunyt **Sebők József** (+61) testvérünk, emlékére 2020. szeptember 7-én megemlékezést tartottunk városunk ravatalozójában.

**GYÜLEKEZETI ÚJSÁGUNK
 KÖVETKEZŐ SZÁMA VÁRHATÓAN
 2020. DECEMBER 25-ÉN
 KARÁCSONY ELSŐ NAPJÁN
 JELENIK MEG.**

ANNO

Réz László gondnok és Pap László lelkipásztor a budakalászi templom makettjével

Köszönet

Az elmúlt hetekben a kecskeméti református ötvösműhelyben megújult gyülekezetünk Vattay kelyhe. Sujahda Józsefné testvérünk pedig Isten dicsőségére két új horgolt terítőt készített gyülekezetünk úrasztali garnitúrájához. Köszönjük szépen!

ÁLDÁS, BÉKESSÉG!

A Pomáz-Csobánkai Református Társegyházközség lapja
Cím: 2013 Pomáz, Hősök tere 1.; – **Telefon:** 06-26-325-297
Csobánkai Gyülekezeti Ház: 2014 Csobánka, Béke u. 19.
E-mail cím: pomaz-csobanka@reformatus.hu
Honlapcím: http://www.pomaz.reformatus.hu
Gyülekezetünk számlaszámai:
Pomáz: 11784009-22222253-00000000
Csobánka: 11784009-22222260-00000000
Felelős kiadó: Nyilas Zoltán lelkipásztor (e-mail: znyilas@freemail.hu)
Szerkesztőbizottság: Nyilas Zoltán, Hardi Péter, Mazaray Sándor, Görbe Ferenc, Dr. Puskás Attila.
Szerkesztő: Dr. Puskás Attila
 (e-mail: puskas.attila.dr@gmail.com; Tel.: +36-20-9355-362)
Terjesztési felelős: Erdélyi Sándor
 (e-mail: erkuchenbauer@gmail.com; Tel.: +36-20-9325-110)
Megjelenik kéthavonta 400 példányban, gyülekezeti használatra, ingyenes terjesztésben. Adományokat köszönettel elfogadunk.

És lesznek ketten egy testté

2020. október 3-án Budapesten ökumenikus istentisztelet keretében lépett Isten színe előtt a házasság szövetségére **Gombos Péter** és **Hutás Erzsébet Zsuzsanna**. Sok szeretettel kívánjuk a fiatal párnak és segítse meg őket az Isten, hogy közös útjuk mindennapjai során az Úr Jézus Krisztussal való közösségben és az egymás iránti hűségben, szeretetben tapasztalják meg, mit jelent házasesetükben a boldogság. Az Úr áldása legyen veletek!

KÖZÖSSÉGI MUNKA

Közös ebéd Csobánkán
2020. szeptember 12.

NÁLUNK KERESZTELTEK

A szeptember 6-án megkeresztelt **CSISZÁR VIKTÓRIA**
Isten szövetségébe lépett

A 2020-ban konfirmáltak

Első sor balról jobbra: Fetter Orsolya Dorka, Kurfis Dóra, Zemplényi Kíra Zoé,
 Jakó Dóra Anna, Nyilas Anna - Hátsó sor balról jobbra:
 Stift János b. lelkipásztor, Érfalvy Bálint, Jutasi Levente, Adorjáni Ákos, Nyilas Zoltán esperes

Hamar Jánosné
 babaköszöntő
 hímzései, melyeket
 a járványidőszak
 alatt készített
 Isten dicsőségére.
 Hálásan köszönjük
 Enikő néni otthoni
 szolgálatát,
 jó egészséget kívá-
 nunk neki, és az
 Úr áldását kérjük
 életére, családjára.